

ՀՈԳԵՒՈՐ ՊՐԻՍՄԱԿ SPIRITUAL SPECTRUM

ԳՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԳԻՍԻՍԱՅԻՆ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ
A PUBLICATION OF THE WESTERN PRELACY OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA

ARCHBISHOP MOUSHEGH MARDIROSSIAN, PRELATE

Editors: Very Rev. Father MURON AZNIKIAN and Deacon KHATCHIG SHANNAKIAN

6252 Honolulu Ave., La Crescenta, CA 91214, Tel:(818) 248-7737/8 Fax: (818) 248-7745

E-mail: INFO@WESTERNPRELACY.ORG, WWW.WESTERNPRELACY.ORG

ԺԶ. ՏԱՐԻ, ՆՈՅՏԵՄԲԵՐ 2012-ՅՈՒՆԻՈՒԱՐ 2013, ԹԻՒ 1

16th Year, NOVEMBER 2012- JANUARY 2013, No. 1

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ 2013 ԱՄԱՆՈՐԻ ԵՒ Ա. ԾՆՆԴԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Ա. ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՏԻՊԱՐ ՕՐԻՆԱԿՈՎ

«Հոգեւոր Պրիսմակ»ի այս թիւը կը սկսիւք Թեմիս բարեջան Առաջնորդ Բարձ. Տ. Մուշեղ Սրբ. Արք. Սարտիրոսեանի 2013 Ամանորի եւ Ա. Ծննդեան Պատգամով:»

Տարի մը եւս պիտի թողունք մեր ետին, ողջունելու Նոր Տարուան մը արշալոյսը եւ ապրելու Ա. Ծննդեան ու Աստուածայայտնութեան ցնծութիւնը: Ա. Ծննդեան հրաշալի եւ ներշնչող պատգամները դարձեալ մեզի կը բերեն սիրոյ, յոյսի, հաւատարմութեան եւ ընտանիքի պարգեւները:

Դարեր առաջ, լուռ ու սուրբ գիշերուան մը մէջ, Տիրոջ հրեշտակը երեւցաւ հովիւներուն ու տուաւ ամբողջ ժողովուրդին ուրախութիւն պարգեւող մեծ եւ սքանչելի աւետիս մը (Հմմտ. Դուկ. 2:10), թէ Փրկիչը՝ Օծեալ Տէրը ծնած է: Երկնաւոր զօրքերու բազմութիւն մը միացաւ աւետարեք հրեշտակին, օրհնաբանելով զԱստուած, ըսելով. «Բարձունքներուն մէջ Աստուծոյ փառք, խաղաղութիւն երկրի վրայ եւ մարդոց միջեւ հանութիւն» (Դուկ. 2:14):

Աստուածորդին, թագաւորներու թագաւորը ծնունդ առաւ համեստ մտւրի մը մէջ, աղփատիկ պայմաններու տակ, սակայն մարդկութեան բերաւ հօգօր եւ յաւիտենական պատգամ մը՝ սիրոյ, յոյսի ու խաղաղութեան, եւ փրկութեան խոստում մը, որոնք մարդոց սիրտերն ու հոգիները հարստացուցին եւ մարդկութիւնը խաւարէ դէպի լոյս առաջնորդեցին:

Այս նուիրական օրերուն, մեր մտածումները կը կեդրոնանան մանկացեալ Աստուածորդւոյն երկրաւոր ընտանիքին՝ Մանուկ Յիսուսի, Մարիամ Աստուածածինի եւ Հայր Յովսէփի վրայ: Աստուած ինքզինք մարդուն յայտնեց, ծնունդ առնելով մարդկային ընտանիքի մը մէջ, ընտանիք մը՝ որ բոլորիս ընտանիքներուն համար կատարեալ եւ տիպար օրինակ մը պէտք է ըլլայ: «Եւ Բանը մարդ եղաւ եւ մեր միջեւ բնակեցաւ, եւ մենք տեսանք անոր փառքը. փառքը Միածինին, որ Հօրմէն եկաւ՝ շնորհով ու նշմարտութեամբ լեցուն» (Յովհ. 1:14):

Յիսուս Քրիստոսի Ա. Ծննդեան առնչուած եղելութիւնները մեզ դէմ յանդիման կը դնեն այն պարագաներուն, զորս Ա. Ընտանիքը դիմագրաւեց Աստուածորդւոյն ծնունդէն առաջ, ծննդեան պահուն ու անկէ ետք, սկսելով աներեւակայելի փորձառութենէն, երբ Աստուածամայրը հրեշտակէն իմացաւ թէ Տիրոջ ընտրեալն էր ու Ա. Հոգիին միջոցով պիտի յղանար՝ ծնունդ տալու Փրկչին, մինչեւ Հայր Յովսէփի հասկնալի յուզումները՝ այդ լուրին առթած անակնկալին ցնցումէն, ապա Յիսուս Մանուկի Ա. Ծնունդը համեստ մտւրին մէջ, որմէ ետք, Սուրբ Ընտանիքը հարկադրուեցաւ փախուստ տալ Եգիպտոս, խուսափելու համար Հերովդէս արքայի զայրոյթէն: Աւելի ուշ, ընտանիքը երեք օր կորսնցուց Յիսուսը, երբ Ան 12 տարեկանին մնացած էր Տաճարին մէջ: Ա. Ընտանիքը եղաւ առաջին ակնատեսներէն, երբ Յիսուս թշնամանք դիմագրաւեց իր առաքելութեան սկզբնական օրերէն սկսեալ, բայց ամէնէն ցաւալին՝ Մարիամ Աստուածածին ապրեցաւ խաչին վրայ իր Որդւոյն տառապալից մահուան խոր վիշտը: Կեանքի այս փոթորկալի եղելութեանց դիմաց, Ա. Ընտանիքը միասին պահողը՝ Աստուծոյ հանդէպ եւ իրարու միջեւ սէրն ու հաւատարմութիւնն էին:

Տակաւին, Ա. Գիրքին մէջ կը կարդանք բազմաթիւ դրուագներ, թէ ինչպէս մեր նախահայրերը հաւատարիմ մնացած են Տիրոջ պատուիրաններուն եւ կերտած այն նամբան, որ իր կատարելութեան հասաւ Քրիստոսի ծնունդով: Արբահամէն ու Սառայէն մինչեւ Սիմէոն ու Աննա, մինչեւ Մարիամ ու Յովսէփ: Անոնց կեանքի չարչարալից նամապարհը կրնար վիատութեան տանիլ զիրենք, սակայն բոլորն ալ մնացին հաւատով լեցուն, հաւատարիմ ծառաները երկնաւոր Հօր: Արդարեւ, առաջին ֆրիստոնեաներուն, հաւատքի առաջին ախոյեաններուն սէրն ու հաւատարմութիւնը պէտք է մեր անհատական ու հաւաքական կեանքներու ներշնչման ուղղութիւն տան եւ տիպար օրինակ ըլլան մեզի: Արբահամի ժամանակներու ընտանիքներէն սկսեալ, մեզի հրաւեր ուղղուած է հետեւելու Աստուծոյ պատուիրաններուն, մեր իսկ ընտանեկան կեանքին

համար, ընդունելու Իր կամքն ու վստահելու Իրեն, մի՛շտ պատրաստ ըլլալու իրագործելու այն՝ ինչ որ Աստուած կը սպասէ մեզմէ: «Միայն թէ Տիրոջմէն վախցէ՛ք, եւ ճշմարտութեամբ ու ձեր ամբողջ սիրտով զինք պաշտեցէ՛ք, որովհետեւ տեսաք թէ ան ձեզի համար ինչ մեծագործութիւններ կատարեց» (Ա. Թագ. 12:24):

Սիրելի հաւատացեալներ,

Աստուածայայտնութիւնը սիրոյ եւ յոյսի տօնախմբութիւնն է, որ մարդկութեան խոստացուեցաւ մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի Ա. Ծննդեան շնորհիւ. անիկա միաժամանակ հրաւեր է խորհրդածելու Ընտանիքի սրբութեան մասին:

Երբ ընտանիքի մասին կը խօսինք, անպայման ի մտի չենք ունենար արեւակցական կապերը: Մեզմէ իւրաքանչիւրը իր սեփական ընտանիքը ունի, սակայն իբրեւ Աստուծոյ, Հայց. Առաքելական Ա. Եկեղեցւոյ եւ Արեւմտեան Թեմի գաւակներ ու հաւատարիմ հաւատացեալներ, մեզմէ իւրաքանչիւրը կը պատկանի նաեւ աւելի մեծ ընտանիքի մը: Հետեւաբար, պէտք է ձգտինք Ա. Ընտանիքի օրինակին ու առաքինութիւններուն, եւ այդ՝ ոչ միայն մեր սեփական ընտանիքներուն մէջ, այլ նաեւ մեր հաւաքական ընտանիքին՝ Եկեղեցւոյ յարկին տակ, որուն գաւակներն են: Տակաւին, իբրեւ հայ ժողովուրդի գաւակներ, կը պատկանինք աւելի մեծ ընտանիքի մը: Հայ ժողովուրդի գաւակները կը գտնուին աշխարհի չորս ծագերուն: Անկախ մեզ բաժնող տարածութիւններէն, մենք նոյն ընտանիքին գաւակներն ենք, այդպէս ալ պիտի մնանք խաղաղութեան թէ տագնապներու ատեն: Մանաւանդ դժուարին պահերուն է որ պիտի ըլլանք միասնական եւ համերաշխ, յաղթահարելու համար վիշտն ու դժուարութիւնները: Հայ Ազգը իր պատմութեան մէջ յաճախ դիմագրաւած է ողբերգական ու ցաւալի պահեր, որոնք դժբախտաբար կը կրկնուին այս օրերուն: Հայաստանի, Արցախի եւ Ջաւախի մեր բոլորն ու եղբայրները այսօր ալ կը դիմագրաւեն դժուարութիւններ, քաղաքական, տնտեսական, ընկերային եւ այլ մակարդակներու վրայ: Ամէնէն ցաւալին, սակայն, Սուրիոյ տագնապն է, որուն մատնուած են մեր բոլորն ու եղբայրները. ահաւասիկ 21 ամիսներ է ի վեր, իբրեւ անմեղ զոհեր՝ անոնք ներգրաւուած են ճգնաժամային կացութեան մը մէջ: Անոնք այսօր ալ կը շարունակեն կրել ծանր ու անասելի տառապանքներ: Եւ ինչպէս որ ատենին օգնութեան ձեռք երկարեցինք Հայաստանի, Արցախի, Լիբանանի եւ Իրաքի մեր բոլորն ու եղբայրներուն, այսօր ալ օգնութեան ձեռք կ'երկարենք Սուրիոյ մեր հայրենակիցներուն եւ պիտի շարունակենք զօրակցիլ անոնց: Որքան գօտեպնդող ու քաջալերական է, երբ մեզմէ մէկուն յաջողութիւնը կը նկատենք բոլորիս յաջողութիւնը, սակայն չմոռնանք նաեւ, որ մէկուն հասնող տառապանքը բոլորիս տառապանքն է: Հետեւաբար, իբրեւ անդամները միեւնոյն մեծ ընտանիքին, իւրաքանչիւրիս ուսերուն կ'իյնայ ընել մեր բաժինը մեր մեծ ընտանիքին համար, այս պարագային՝ Սուրիոյ մեր ազգակիցներուն:

Եկէ՛ք, ուրեմն, Ա. Ընտանիքին օրինակով շարունակենք գործել սիրով, խաղաղութեամբ, համերաշխութեամբ, իրերօգնութեամբ, իրարու եւ Աստուծոյ հանդէպ հաւատարմութեամբ ու սիրով: «Կարեկցութիւնն ու ճշմարտութիւնը քեզ թող չլինեն: Կապէ՛ գանոնք քեզ վիզիդ, գրէ՛ գանոնք սրտիդ տախտակին վրայ» (Առակ. 3:3)

Սիրելիներ,

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս 2013 տարին հռչակած է «Հայ Մօր Տարի»: Ինչպէս որ Ա. Ընտանիքը տիպար օրինակն է մեր ընտանիքներուն, նոյնպէս ալ Աստուածամայրը մնայուն եւ կատարեալ տիպարն է կիներուն, մանաւանդ մայրերուն: Աստուծոյ պատուիրաններուն հնազանդութեան մէջ ապրելու Ա. Կոյս Մարիամի առաքինութիւնները բոլոր ժամանակներն ու մշակոյթները կը գերազանցեն: Նոյն առաքինութիւնները եղած են ու կը մնան բոլոր դարերու կիներուն ներշնչման աղբիւր:

Իրրել կիներու ու մայրերու տիպար օրինակ՝ Աստուածամայրը հաւատփի, կատարեալ վստահութեան, մաքրութեան եւ համեստութեան մարմնացումն է: Թէպէտ ան վիշտի ու տրտմութեան բաժակը ցմրուր ըմպեց, սակայն միշտ վստահեցաւ Տիրոջ, ու շարունակեց իրեն վիճակուած կեանքի ուղին, որովհետեւ վստահ էր որ այդ բոլորը մաս կը կազմէին Աստուծոյ նախախնամութեան: Ան կատարելապէս վստահեցաւ Աստուծոյ, երբեք հարցականի տակ չդրաւ Անոր կամքն ու հեղինակութիւնը: Աւետարանին մէջ, Ս. Կոյսը կը բնորոշուի իրրել ամէնէն անարատ, ամէնէն խոհեմ, համեստ, հաւատարիմ, երկիւղած, հնազանդ, համբերատար, գթառատ եւ վշտահար կիներ:

Ժամանակակից կիներ, Ս. Կոյս Մարիամի յատկանիշները իրացնելով, պէտք է ջանայ իր կեանքը առաջնորդել: Իրրել ընտանիքին սիրտը, այսօրուան մայրերը հրաւիրուած են հետեւելու Աստուածամօր օրինակին ու իրենց Ս. Ընտանիքը կազմելու Ծնեալ Փրկչին սէրն ու գոհողութիւնը որդեգրելով իրրել առանցք ու հիմնաքար:

Թէեւ տարբեր ու նոր ժամանակներու մէջ կ'ապրինք, սակայն Աստուծոյ ակնկալութիւնները մեզմէ՝ Իր գաւակներէն, երբեք չեն փոխուած:

Նոր Տարուան ղօղանջներուն հետ, մեր Տիրոջ եւ Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի Ս. Ծննդեան ու Աստուածայայտնութեան հանդիսաւոր տօնախմբութեան մթնոլորտին մէջ, մեր աղօթքները կը բարձրացնենք Ամենակալ Աստուծոյ, որպէսզի օրհնէ մեր ընտանիքները, եւ օգնէ մեզի ապրելու Ս. Ընտանիքին նման, միացած, սիրով, հաւատարմութեամբ եւ խաղաղութեամբ:

Թող Ս. Ընտանիքին սիրտը հանդիսացող սէրը, հաւատքը, համերաշխութիւնն ու հանութիւնը նառագայթեն եւ տարածուին մեր Թեմի մեծ ընտանիքի անդամներուն կեանքին մէջ, հոգեւորականաց դասուն, ժողովականութեան, ծխական շրջաններու նուիրեալ սպասարկուներուն, դաստիարակներուն, բոյր կազմակերպութեանց, բարեբարներուն ու բարեկամներուն եւ հաւատացեալ ժողովուրդի կեանքի բոլոր օրերուն: Առաջնորդուինք այս արժէքներով ու զգացումներով, ի խնդիր մեր անհատական ու հաւաքական առաքելութեանց կատարման, ի փառս երկնաւոր Հօր ու ի պայծառութիւն Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ:

**ՇՆՈՐՀԱԻՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ
ՔՐԻՍՏՈՍ ԾՆԱԻ ԵՒ ՅԱՅՏՆԵՑԱԻ
ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ:**

Սիրոյ ջերմ ողջունիւ,

Աղօթարար՝

Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան
Առաջնորդ

Ամանոր եւ Ս. Ծնունդ, 2013

PRELATE'S 2013 NEW YEAR AND CHRISTMAS MESSAGE

GUIDED BY THE IDEAL MODEL OF THE HOLY FAMILY

We open this issue of the "Spritual Spectrum" by presenting to our readers the 2013 New Years and Christmas message of His Eminence Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate.

As we prepare to put yet another year behind us and welcome the dawn of a New Year and rejoice in the Glorious Nativity and Theophany of our Lord Jesus Christ, we reflect on that first Christmas and the timeless and inspirational messages it brings of love, hope, faithfulness, and family. On that silent and holy night centuries ago, an angel of the Lord appeared to the shepherds and brought them the "good tidings of great joy" (Luke 2:10) that the Savior, the Messiah, had been born. The angel is joined by a heavenly host who proclaimed, "Glory to God in the highest, and on earth peace, goodwill toward men!" (Luke 2:14) The Son of God, the King of Kings, was born in a humble manger in humble circumstances, but brought to mankind a powerful and everlasting message of love, hope, peace, and salvation that enriched the hearts and souls of man and brought mankind from darkness to light.

During these holy days, our thoughts turn to the Holy Family of Jesus, Mary, and Joseph. God chose to reveal Himself by being born into a human family, and that family must become the perfect example and ideal model for our own families. "And the Word became flesh and dwelt among us, and we beheld His glory, the glory as of the only begotten of the Father, full of grace and truth." (John 1:14)

When we read of the events surrounding the Birth of our Lord Jesus Christ we learn of the many trials faced by the Holy Family before, during, and after the Birth of Christ. From the Virgin Mary's unimaginable surprise at being told she had conceived through the Holy Spirit, to Joseph's understandable emotions at hearing the startling news, to the circumstances of His Birth in a manger, the family being forced to flee to Egypt for refuge to escape the wrath of Herod, losing Jesus for three days when He was twelve years old, witnessing the growing hostility towards Him during His earthly ministry, and most agonizing of all, Mary watching Her Son die on the Cross. Throughout this lifetime of trials and tribulations, what kept the Holy Family together was love and faithfulness, towards each other and towards God.

In the Holy Bible, we read of the many instances of the faithfulness of our forefathers that led to the fulfillment of the prophecy of Christ's Birth; from Abraham and Sarah, to Simeon and Anna, to Joseph and Mary. Throughout their struggles they could have given up on God's promise. But what set them apart was that they all remained faithful. The love and faithfulness of the first Christians, the champions of our faith, must remain the inspiration and guide for us today in our individual and collective families. Like families from the time of Abraham, we are asked to heed God's call for our own families, accept and trust His will for our lives, and always be ready to fulfill what He expects of us. "Only fear the Lord and serve him faithfully with all your heart. For consider what great things he has done for you." (1 Samuel 12:24)

Dear faithful,

Christmas is about celebrating the love and hope that was promised to mankind through the Birth of our Lord Jesus Christ, and also a time to reflect on the value and sanctity of family.

When we speak of family we are not necessarily referring to blood relations. Each one of you has your own family. But as children of God, children of the Armenian Apostolic Church, and faithful parishioners of the Western Prelacy, each of you also belongs to a larger family. Thus, we must emulate the example and virtues of the Holy Family not just in our immediate families, but in the larger family of the Church of which we are all members. Moreover, as Armenians, we belong to an even larger family. The Armenian people are found in all parts of the world, but no matter the distance between us, we are all members of the same family; and we will remain so during both times of peace and especially in times of difficulty, when

more than ever we need to join together and work in unity and harmony to overcome obstacles and fulfill our true potential. As one family, we share the joys and successes of one another, and we also share sorrows and difficulties. The Armenian nation has had many tragedies and afflictions throughout its history, and sadly this continues to the present day. Our brothers and sisters in Armenia, Artsakh, and Javakh still face a great deal of trials in many aspects; politically, economically, socially, and in other areas. Most disheartening is the current situation of our brethren in Syria who for more than twenty-one months have been caught as innocent bystanders in a deadly conflict. They have suffered and continue to suffer on a daily basis. Just as we have come to the aid of our brethren in Armenia, Artsakh, Lebanon and Iraq in their time of need, it is gratifying to see that Armenians worldwide mobilized to help the Syrian-Armenian community and are continuing to do so. The successes of one are the successes of all, and the troubles of one are the troubles of all. Thus, as members of this larger family, each and every one of us must continue to do our part, our share, for the greater good of the family. Guided by the ideal of the Holy Family we must continue to work together in love, peace, and harmony as a unit, with love and faithfulness to one another and to God. "Let not steadfast love and faithfulness forsake you; bind them around your neck; write them on the tablet of your heart." (Proverbs 3:3)

Dear loved ones,

His Holiness Catholicos Aram I has proclaimed 2013 as the "Year of the Armenian Mother". Just as the Holy Family is the archetype for our families, so is the Holy Mother of God the timeless and perfect role model for women, and especially mothers. The virtues of the Virgin Mary as a woman who lived in constant accord with the will of God transcend both time and culture and have remained a source of inspiration for women throughout the centuries. For women and mothers, the Virgin Mary teaches the value and importance of faith, complete trust, piety, and humility. Although she experienced times of sorrow and despair, she always trusted in the Lord and continued on because she knew it was part of God's greater plan. She trusted the Lord fully and did not question His authority or will for her life. The Virgin Mary is described in the Gospels as most pure, most prudent, most humble, most faithful, most devout, most obedient, most poor, most patient, most merciful, and most sorrowful. Today's woman should reflect on these virtues and strive to implement them in her own life. As the heart of her family, today's mothers are called to follow in the ideal example of the Holy Mother of God and create their own holy family units with Christ as the core. For although we live in a different age, God's expectations of us, His children, has not changed and will not change. As we ring in the New Year and ceremoniously celebrate the miraculous and wondrous Birth and Theophany of our Lord Jesus Christ, we pray for Almighty God to bless our families and help us to live as the Holy Family, united in mutual love, faithfulness, and peace.

May the love, faith, harmony, and goodwill that was at the heart of the Holy Family radiate within our extended Prelacy family of Clergy, Councils, parishes and faithful parishioners, educators, sister organizations, sponsors and friends, guiding us in fulfillment of our collective mission as we serve for His glory and for the splendor of the Armenian Apostolic Church and the Armenian people.

A HAPPY AND BLESSED NEW YEAR TO ALL
CHRIST IS BORN AND REVEALED
BLESSED IS THE REVELATION OF CHRIST

Prayerfully,

Archbishop Moushegh Mardirossian
Prelate, Western United States

Ա. ԾՆՈՒՆԴ

Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մէջ եւ հայ ժողովուրդին համար, ամէնէն ուրախ եւ սիրելի տօնն է Ս. Ծնունդը, որ ամէն տարի մեծ շուքով կը տօնուի:

Աստուածայայտնութիւնը տեղի կ'ունենար առաջին դարուն սկիզբը, որով մարդկութեան կեանքին եւ պատմութեան համար կը սկսէր նոր շրջան մը, նոր թուականով, Քրիստոնէական տարեթիւր:

Քրիստոս ծնաւ Բեթղեհէմի մէջ, ամէնէն համեստ պայմաններու տակ: Ապրեցաւ 33 տարիներ միայն: Ս. Ծնունդէն մինչեւ Խաչելութիւնը, Անոր կեանքը եղաւ արտակարգօրէն հրաշալի եւ մարդկութեան համար ուղեմիջ՝ քանչևալու ճշմարիտ Աստուածը:

Մարդիկ, պատմութեան հնագոյն դարերէն սկսեալ միշտ ունեցած են կրօն մը, պաշտած են բնութեան ոյժերը, կենդանիներ, խորհրդանշական կուտեր, իմաստուն կամ գօրաւոր անձեր, մարգարէներ, կառուցած են պաշտամունքի մեհեաններ եւ բազիլիկներ. սակայն ոչ մէկ կրօն լրիւ գոհացուցած էր մարդկութիւնը:

Քրիստոսով Աստուածայայտնութիւնը՝ եղաւ մարդկային մտքի խարխափումներուն եւ որոնումներուն վերջակէտը: Աստուած իր որդին ընծայեց մարդկութեան, որ ուսուցանէ ճշմարիտը, լուսաւորէ մարդկային միտքը, որպէսզի մարդը ապրի ու վայելէ կեանքը ազնուագոյն սկզբունքներով:

Այսպէս, Քրիստոսի ծնունդը նկատուեցաւ, մարդկային կեանքին համար եւ պատմութեան մէջ, մեծ անկիւնադարձ: Աշխարհի բոլոր հաւատացեալները ամէն տարի եկեղեցական մեծ հանդիսութիւններով կը նշեն Ս. Ծննդեան տօնը, որպէս իմացական նոր լոյսի, խաղաղութեան եւ սիրոյ տօն:

Սովորութիւն դարձած է որ եկեղեցւոյ պետեր, կաթողիկոսներ, առաջնորդներ, Ս. Ծնունդի առթիւ իրենց հօտին, հաւատացեալներուն ուղղեն պատգամ մը, անդրադառնալով Քրիստոսի մարդեղութեան խորհուրդին, իմաստին եւ յիշեցնելու կեանքի ամէնէն էական սկզբունքները. ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՍԷՐ՝ աշխարհի բոլոր մարդոց միջեւ: Ծնունդի մասին, Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ամենէն իմաստալից եւ ժողովրդական շարականներէն է՝ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՄԵԾ ԵՒ ՍՔԱՆՁԵԼԻՆ:

ՅԻՍՈՒՍԻ ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

Առաջին դարերուն առաջնահերթ մեծ նշանակութիւն ունէր ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ, որուն յիշատակութիւնը կը կատարուէր Ս. Ծննդեան տօնին հետ միատեղ: Մկրտութեան խորունկ իմաստն ու կարեւորութիւնը մինչեւ այսօր եւս կը մնայ շեշտուած քրիստոնէութեան համար:

Մկրտութիւնը հայ եկեղեցւոյ Եօթը Խորհուրդներէն մէկն է, որ հաստատուած եւ նուիրագործուած է Յիսուսի Աստուածայայտնութիւնը քարոզող եւ փրկչական սուրբ գործին նախակարապետը հանդիսացող Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻ կողմէ, որուն համար ալ ան կոչուած է Յովհաննէս ՄԿՐՏԻՉ: Այս տարի, Յովհաննէս Կարապետի տօնը նշեցինք 14 Յունուարին:

Էսպէս հասկնալու համար մկրտութեան իմաստը, անպայմանօրէն պէտք է կարդալ Աւետարանները, որոնց մէջ այնքան պերճախօս կերպով նկարագրուած ու բացատրուած է սրբազան աւանդը: Կը հետեւցուի, որ մկրտութեամբ անհատը ընդունած կ'ըլլայ ճշմարիտ հաւատքը եւ անով՝

արժեւորուած: Մեր հայրապետներուն կողմէ, մկրտութեան առընչութեամբ գեղեցիկ, այլեւ իմաստուն կարգադրութիւն մը կայ, որ վերածուած է օրէնքի. համաձայն անոր՝ բոլոր հայ երեխաները անպայման եկեղեցւոյ մէջ պէտք է մկրտուին նոյն Աւագանի ջուրով, որպէս նշան հոգեւոր եղբայրակցութեան: Կրօնական արարողութիւնը աւելի իմաստալից կ'ըլլայ, երբ մտաբերենք հետեւեալը. մկրտուողին երբ հարց կը տրուի թէ ի՞նչ կ'ուզէ ան, կը պատասխանուի՝ Հաւատք, Յոյս, Աէր եւ Մկրտութիւն:

Ուրեմն, մկրտութիւնը կեանքին համար հիմնական արժէք ներկայացնող առաքինութիւններով օժտելու եւ օժտելու խորհուրդն է: Յիսուս անձնապէս մկրտուելով, կենդանի օրինակ դարձաւ մարդկութեան: Ահա այդ արարողութեան յիշատակութիւնն է որ կը կատարուի Յունուարի 6-ին, մեր մօտ Ս. Ծնունդի պատարագէն անմիջապէս ետք: Հայաստանի մէջ կրօնական այս արարողութիւնը տեղի կ'ունենար գետի մը եզերքը, Յիսուսի Յորդանան գետին մէջ մկրտուած ըլլալուն օրինակով: Ժամանակի ընթացքին, հեռաւոր անցեալին սակայն, երբ հոսող գետերու եւ բացօթեայ պայմաններու մէջ տօնելը դժուարութիւններու բախճ է, հարկադրաբար Յիսուսի Մկրտութեան յիշատակութիւնը սկսած է կատարուիլ եկեղեցիներու մէջ՝ ԶՐՕՐՀՆԷՔԻ արարողութեամբ:¹

Հետեւաբար երբ կը կարդանք կամ կը խորհինք այս երկու խորհուրդներուն մասին, ի՞նչ կը հասկնանք այս բոլորէն: Պէտք է հասկնանք թէ «Աստուած մարդացաւ, որպէսզի մարդը աստուածանայ...»: Այս ճշմարտութիւն մըն է մեր ունեցած քրիստոնէական հաւատքին մէջ, որովհետեւ աստուածաբանութեան համաձայն, Աստուած անհնազանչի ըլլալով հանդերձ, նաեւ նանաչելի է, որովհետեւ յայտնութեան ճամբով էր որ Աստուած ինքզինքն հնազանչելի դարձուց մեզ բոլորիս: Պէտք է լաւ գիտնանք թէ Աստուած ինքն է որ իր նախաձեռնութեամբ ու իր ազատ կամքով ինքզինքն կը յայտնէ մարդուն, եւ կը մօտենայ մարդուն՝ ժամանակի ու միջոցին մէջ: Եւ Աստուածային ամէնէն գեղեցիկ յայտնութիւնը եղաւ Քրիստոսի Ս. Ծնունդը:

Պահ մը մտածենք թէ ի՞նչ է Ս. Ծնունդը մեզի համար, արդեօք մենք մեր կեանքերը կ'ապրինք այդ Աստուածային յայտնութեան յոյսով: Վայրկեան մը մտածենք թէ այսօր, մենք բոլորս, պէտք ունինք Ս. Ծննդեան սիրոյն եւ խաղաղութեան: Ինչպէ՞ս կարելի է աղօթել եւ սէր խնդրել Աստուծմէ, եթէ մեր հոգիները դատարկուած են սիրոյ զգացումներէն: Կամ՝ ինչպէ՞ս կարելի պիտի ըլլայ խաղաղութեան ձգտիլ, եթէ արդարութեան ձայնը լոնցուցած ենք մեր կեանքերէն ներս: Այս բոլորը կարելի է իրականացնել մէկ ձեւով՝ վերանորոգելով մեր ուխտը, յոյսը եւ հաւատքը Աստուծոյ հանդէպ, որովհետեւ Նոր տարուան եւ Ս. Ծննդեան խորհուրդները մեր բոլորին սրտերը կը լեցնեն նորանոր յոյսերով, երազներով, ծրագիրներով եւ յանձնառութիւններով:

Ս. Ծննդեան ամէնէն կարեւոր ճշմարտութիւններէն մէկն ալ այն է որ Քրիստոս եկաւ հինը փանդելու եւ նորը շինելու, ըսելով.- «Ահաւասիկ ամէն ինչ նոր կը դարձնեմ» (Յտ. 21:5):

ԽԱԶԻԿ ՍՐԿ. ՇԱՆՆԱԳԵԱՆ

1. Կարօ Պետրոսեան, «Հայաստանեայց եկեղեցւոյ Տօներ եւ Ազգային Աւանդութիւններ», էջ 62, 65.

HOLY NATIVITY AND REVELATION OF GOD

In the Armenian Church, and for the Armenian people, the most joyous and beloved feast is that of the Holy Nativity and Revelation. It is celebrated each year with great pomp and ceremony. The revelation of God – Theophany – took place at the beginning of the first century when for mankind and history a new era began – the Christian Era.

Christ was born in Bethlehem, under the most humble circumstances. He lived for 33 years. From the Holy Birth to His Crucifixion, His Life was extraordinarily miraculous, and for mankind it showed a way of life, to comprehend the true God.

Man, since the earliest of recorded time, has always had a religion. Man has worshipped nature's elements, animals, symbolic idols, persons of wisdom or power, prophets. He has built altars and temples of worship. However, none of these has been fully satisfying to mankind. With Christ's Revelation, God put an end to man's mental bewilderment and his scrutinizes. God sent His Son to mankind to teach the truth, to enlighten the mind, so that man might live and enjoy life under the noblest of principles. Thus, Christ's Birth became recognized as a great turning point in mankind's life, and in history.

Throughout the world, each year faithful observe the Nativity with great ceremony, as a feast hailing the new enlightenment, peace, and love of man. It has become tradition for heads of churches, Catholicoi and Primates, to deliver messages to their flocks reflecting on the mystery and significance of Christ's becoming flesh, and to remind people of life's most essential principle – Peace and Love among all the world's people. One of the most meaningful and popular of the hymns in the Armenian Church about the Nativity is "*Khorhourd medz yev skancheli.*"

BAPTISM OF OUR LORD

Since the earliest centuries, the Sacrament of Baptism, which was celebrated with the Nativity, was regarded to be of the highest level of importance. The profound significance and importance of the Baptism is received with great emphasis in Christianity.

In the Armenian Church, Baptism is one of the seven Sacraments. It was established and consecrated by St. John who, as forerunner to the Savior's sacred mission, had preached Jesus' Revelation. For that reason he was called John the Baptist.¹

For a true understanding of the meaning of Baptism, it is absolutely necessary to read the Gospels. It is there that this sacred practice is eloquently described and explained. It follows that through baptism the individual accepts the faith and becomes entitled to practice it.

There is a beautiful and wise practice formulated by our early church fathers, a practice that has become canonical. According to the practice, all Armenian infants of our church must unconditionally be baptized in the waters of the same baptismal font to symbolize spiritual brotherhood. The ceremony of baptism becomes more meaningful when we reflect on the following. During the baptism ceremony, the one being baptized is asked (*through the adult godfather*) what is wanted from the baptism. The answer given is Faith, Hope, Love, and Baptism. Thus, the rite of baptism is a sacrament to endow virtues that are fundamentally essential to a good life. In being baptized, Jesus became a living example to mankind. It is in memory of that act that we conduct a special ceremony on January 6 immediately after the Divine Liturgy. In historical times that ceremony was conducted on the banks of rivers and streams, following the example of Jesus being bap-

tized in the River Jordan. In the course of time, because of practical difficulties it became a necessary practice to memorialize Jesus' baptism within the church sanctuary, in the rite of the Blessing of Water (*Chrorhnek*).

Therefore, after reading and understanding the mystery of the Theophany and Baptism of our Lord Jesus Christ, we must acknowledge that the most important understanding which we must get out of these two mysteries is the concept that God became human in order for each one of us to become just like Him. This is most evident especially during the Christmas season, where we are full of joy, thankfulness, hope and warmth; we must take this opportunity and change our lives for the better, having only one goal; which is to adopt ourselves fully in His love and compassion.

DEACON KHATCHIG SHANNAKIAN

1. Garo Bedrossian, «Feasts of the Armenian Church and National Traditions», Pp. 62, 65.

**ԷԶԵՐ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԷՆ
ՀԱՆՁՆԱՆՔ ՄԵՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆ**

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ԱՄՍՈՒԱՆ ՍՈՒՐԲԵՐԷՆ

Ա. ՅԱԿՈԲ ՄԾԲՆԱՑԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

(Յուսահատութիւն չնանչցող, Հաւատքի եւ Աղօթքի Մարդը)

Ա. Յակոբ սփանչելագործ հայրապետը Մծբինի պարթեական տոհմէն էր եւ մեզի հասած եկեղեցական աւանդութենէ (Մովսէս Խորենացի) կ'իմանանք, թէ ան հօրաբոջ որդին էր Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչի:

Երբ Անակ Պարթեւի ընտանիքը կը բնաջնջուի, փոքրիկն Յակոբ, ազգակից Գրիգորի հետ, որ յետագային Հայաստանի մէջ ֆրիստոնէական կրօնին տարածման եւ հաստատման իրագործողը պիտի ըլլար, ինք եւս իր դայեակին միջոցաւ Կեսարիա կը փախցուի: Յակոբ Կեսարիոյ մէջ բարեպաշտ դաստիարակներու խնամքին կը յանձնուի եւ ֆրիստոնէական ուսման եւ հաւատքի մէջ կը զարգանայ: Ժամանակ մը Կեսարիա ապրել էտք, քոյրը զինք Պարսկաստան կը տանի, եւ հոն կ'ապրի արժունի պալատին մէջ: Սակայն Յակոբ խելահաս դառնալէ ետք չ'ուզեր պալատական կեանքը շարունակել կամ պաշտօն ստանձնել: Ան կը նախնորէ ֆրիստոնէական հաւատքը ու ինքզինքն Քրիստոսի յանձնած՝ ճգնութեան կեանքի կը նուիրուի: Ա. Հոգիի ազդեցութեամբ կ'առանձնանայ վանք մը Մծբինի մօտ, որուն վանահայրը մարգարէական շնորհներով օժտուած ճգնագգեսց եւ սրբակենցաղ Մարուգէ ճգնաւորն էր:

Երկու աստուածապաշտ սուրբերը լծուելով աւետարանի փրկչական սուրբ գործին, կ'ըլլան խաչակից Քրիստոսի: Կոպաշտներէն շատեր լսելով անոնց հաւատքի գործերն ու վկայութիւնները եւ Քրիստոսի փրկութիւն պարգեւող Աւետարանի ուսուցումները՝ դարձի գալով ֆրիստոնէութիւնը կ'ընդունէին եւ կը մկրտուէին: Ա. Յակոբ շատ յանախ անձամբ մինչեւ կառափնարան կ'ընկերանար եւ իր աղօթներով, չարչարաններու ենթակայ հաւատացեալները կ'օրհնէր ու կը ֆաջալերէր, մանաւանդ մահուան դատապարտուած ֆրիստոնէաները Քրիստոսով երաշխաւորուած յաւիտեանական կեանքի յոյսով կը յուսադէր: Կը պատմուի որ օր մը երբ իր ճգնարանէն դուրս գալով կը հասնի Սաթիթմա գետը, հոն գտնուող ասորիներուն կը հարցնէ, թէ «Ո՞ր է գետին անցքը կամ թէ ինչպէ՞ս կարելի է գետը կտրել, անցնիլ», անոնք զինք ծաղրելով կ'ըսեն. «Դուն Աստուծոյ մարդ ես, ջուրերուն վրայէն ֆալէ»: Ա. Յակոբ կը հանէ վերարկուն, գայն ջուրերուն վրայ կը փռէ եւ կ'անցնի գետը: Ասիկա կ'ըլլայ սուրբին գործած առաջին հրաշքը: Անոր կը վերագրուին բազմաթիւ հրաշքներ եւ բժշկութիւններ:

325 թուականին, հայոց Արիստակէս Հայրապետին հետ, 318 հայրապետներով կը մասնակցի Նիկիոյ Տիեզերական առաջին ժողովին, ուր կը նգովուի Արիոս, որ Քրիստոսի աստուածութիւնը կ'ուրանար, եւ իր մուլար ուսուցումներով կը մոլորեցնէր հաւատացեալները: Նիկիոյ Տիեզերական ժողովը կը դատապարտէ ու կը նգովէ Արիոսը, կը հաստատէ Ուղղափառ հաւատքը եւ կը խմբագրէ Նիկիական Հանգանակը, որ ամէն Կիրակի պատարագի ընթացքին, կ'արտասանուի մեր եկեղեցւոյ խորաններէն: Ա. Յակոբ եղաւ անմար յոյսի, զօրաւոր հաւատքի եւ յուսահատութիւն չնանչցող սուրբը, որ առանց ընկրկելու բարձրացաւ Արարատի գագաթը եւ իր հետ բերաւ մասունք մը Նոյեան Տապանէն: Նախանձախնդիր բայց կարեկից հայրը, որ գիտցաւ մեղաւորներուն ներել՝ միաժամանակ տգէտները դաստիարակել: Հաւատքի մարդը, որ անապատի իր ճգնարանէն դուրս գալով եղաւ բարի հովիւ, ազնիւ ծառայ Քրիստոսի բանաւոր հօտին:

Թէեւ ծագումով ասորի, բայց արեւակից մեզի, «հօրաքնոնողի Ա. Գրիգոր Լուսաւորիչին», Ա.

Յակոբ եղած է Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթուղիմէոս Առաքեալներէն ետ մէկը առաջին այն քարոզիչներէն, որոնք եկան Հայաստան աշխարհ եւ քրիստոնէական հունտեր սերմանեցին հեթանոս հայ հոգիներու ու սրտերու մէջ: Անոր անունով հայը կառուցած է եկեղեցիներ, վանքեր: Անոր յիշատակին նուիրուած շարականի բառերով մեր հոգիներու խորքէն կ'ոգեկոչենք ըսելով.

«Մյ սուրբ Յակոբ քու սրբութեան տանարիդ եւ անհուններուդ առջեւ կ'երկրպագենք եւ յիշատակի օրդ կը փառաւորենք. բարեխօսէ՛ տօնախմբողներու մասին Քրիստոսի առջեւ:

Կ'աղաչենք քեզի ով գթած բարի հովիւ, աղաչանքով հայցէ Տիրոջմէ մեր Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ անշարժութիւն, քրիստոնեայ լոյս հաւատքին յաւերժ ամրապնդում եւ մեր աշխարհին խաղաղութիւն: Կ'երկրպագենք Քրիստոսի նգնաւորին եւ պատուական վկային մշտագոյ սուրբ նշխարներուն առջեւ, որ աշխարհի պարծանքն է եւ Աստուծոյ առջեւ մեզի համար բարեխօսողը» (Շարական):

ՄԻԻՈՒՆ Ծ. ՎՐԴ. ԱԶՆԻԿԵԱՆ

PATRIARCH ST. JAMES OF NISIBIS (Soorp Hagop Medzpena Hayrabed)

HIS LIFE

The date of birth of St. James of Nisibis is unknown, but it is known that he died in the year 338. He was educated in Caesarea, together with St. Gregory the Enlightener. He lived a very pious life, in Nisibis, where he subjected himself to the very rigorous life of hermits of the times.

St. James, being well endowed with administrative ability, served his people well, even in civil matters. It is said that the Persian monarch Shapur II, having succeeded in far-reaching military conquests, on reaching Nisibis, besieged the city. After 70 days of siege the attack failed to break the defenses due to the wise stratagem used by St. James. It is probably based on this historical episode that St. Nerses the Gracious composed a beautiful sharakan (hymn) dedicated to St. James, starting with the words "Victorious and hal-
lowed patriarch..."

St. James was an erudite theologian. He participated in the First Ecumenical Council of Nicaea, in the year 325, when 318 high-ranking church leaders set forth the Articles of Faith known as the Nicene Creed. There has been conjectures concerning St. James' racial lineage, it being thought that he was Assyrian. However, the unusual love and veneration shown this patriarch by Armenians point to a different tradition whereby he was thought to be the son of Khosrovuhi, an aunt of St. Gregory the Enlightener. St. Gregory is thought to have assigned St. James to the challenging role of preaching and organization in the district of Sasoun.

THE GREAT POPULARITY OF ST. JAMES OF NISIBIS

Beginning in the fourth century the Armenian Church and the people have shown uncommon love and reverence toward the patriarch St. James of Nisibis. In order to demonstrate the truth of the Bible, he tried to reach the summit of Mt. Ararat to find remains of Noah's Ark. However, ascent to the summit having been exceedingly different, he contented himself with bringing back a small fragment of the Ark. As tradition has it, a God-sent angel, admiring the strong faith and perseverance of the patriarch in his hallowed quest, handed him the fragment, which today is on display in a golden triptych in the repository of treasures at Echmiadzin. Armenians in large communities in Lebanon, Syria, Iran, and the United States have churches named for the Patriarch.

VERY REV. FR. MURON AZNIKIAN

Too little is known of the Bible, although much is known about it. Every young boy and girl, and of course adult, should know the particulars of the Bible and its books, as brought out in these questions and answers.

No Sunday school teacher is properly equipped for his/her work unless he/she can answer them. Juniors should be drilled on the questions until they know them, and most likely the answers will stay with them through life.

THE CHURCH

(Continued from last issue)

CHRISTIANITY AND THE ARMENIAN CHURCH

1.- Who were the first preachers of Christianity in Armenia?

The first preachers of Christianity in Armenia were the two Apostles of Christ, St. Thaddeus and St. Bartholomew, from the years 40 to 60. They are the first founders of the Armenian Church, and are called the "First Enlighteners of Armenia".

2.- How did Christianity progress in Armenia?

Christianity gradually spread in Armenia through the preaching of bishops and priests which St. Thaddeus and St. Bartholomew had ordained.

3.- Who were the first Armenian Christians?

Among the first Armenian Christians was St. Santukhd, the daughter of the Armenian king.

4.- What did the Apostles Sts. Thaddeus and Bartholomew establish?

The Apostles Sts. Thaddeus and Bartholomew became the first illuminators of the Armenians and established the Armenian Church.

5.- What is the Armenian Church called?

Because the Armenian Church was established by the Apostles, it is called the Armenian Apostolic Church.

6.- Who was the greatest evangelizer of Armenia?

St. Gregory was the greatest evangelizer of Armenia.

7.- When was Christianity declared a state religion in Armenia?

In 301 A.D., during the reign of King Tiridates, through the efforts of St. Gregory the Illuminator the Armenian people accepted Christianity and declared it as the state religion. The Armenians were the first people to accept Christianity as the official state religion.

8.- Who was the first Pontiff or Catholicos of the Armenians?

The first Catholicos of the Armenians was St. Gregory the Illuminator.

9.- What is the first Cathedral built in Armenia, which still stands today?

The first Cathedral built in Armenia was in 303 A.D. and was called Holy Etchmiadzin, which means “descent of the Only-born Son”, Jesus.

10.- What is the church?

The church is the community of people who believe in Jesus Christ. Christ is invisibly present in the church which is also called “the mystical body” of Jesus. The church is of two kinds – spiritual and physical.

11.- What is the spiritual church?

The spiritual church is the community of faith that shares the same beliefs.

12.- What is the physical church?

The physical church is the building in which the faithful worship God.

13.- What is the role of the Armenian Church?

To preach the Gospel, to save souls and lead parishioners to eternal life. It was through the Christian faith and the teachings of the Armenian Church that a culture was created, and it was that culture that throughout the years protected our Christian faith, identity of our nation from foreign enemies, forces, and persecutions.

14.-What are the chief commandments of the Church?

The chief commandments of the Church are:

- 1.- to attend Church every Sunday,
- 2.- to observe the days of fasting and abstinence,
- 3.- to go to confession before every Holy Communion,
- 4.- to receive Holy Communion,
- 5.- to contribute to the support of the Church.

15.- Are we bound to obey the commandments of the Church?

Yes, we are bound to obey the commandments of the Church, because Christ has said to the pastors of the Church: “He that hears you, hears me: and he that despises you, despises me.”

(Compiled and edited by) VERY REV. FR. MURON AZNIKIAN

ԼՈՒՐԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԵՆ

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՄԻ ՄԵԾ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ՄԵԾ ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԵԱՄԲ ՎԱՅՆԼԵՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԵՒ Ա. ԾՆՆՂԵԱՆ ԸՆԹՐԻՔԸ

- ԸՆԹՐԻՔԻ ԵՐԵԿՈՅԻ ԳԼԽԱԻՈՐ ՀՈՎԱՆԱԻՈՐ՝ ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ԷՏԻ ԵՒ ԹԱԼԻՆ ԱՄՐՈՅԵԱՆ
- ՆՈՐ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՔԱՐՈՂԱՆ ԵՒ ԽԱԶՆՈՒՐԵԱՆ ԲԱՐԵՐԱՐ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐԷՆ
- «ԳԱԳԻԿ ԵՒ ՔՆԱՐԻԿ ԳԱԼՍՏԵԱՆ ՅԻՇՍԱՍԿԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»Ի ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ

Աշխարհասփիւո հայութեան հետ միասին, Կիրակի, 6 Յունուար 2013ին, Արեւմտեան մեր Թեմի գաւակները եւս ապրեցան Քրիստոսի Ա. Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան տօնին առթած ցնծութեան մթնոլորտին մէջ, որ ծաւալ ստացած էր Շաբաթ, 5 Յունուարի երեկոյեան, Հրագալոյցի արարողութիւններով ու Ա. Ծննդեան աւետիսին տարածումով: Հրագալոյցին, Առաջնորդ Սրբազանը Ա. Պատարագ մատուցեց Փասատիմայի Ա. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ եւ աւարտին, Քրիստոսի Ա. Ծննդեան աւետիսը տուաւ ներկայ հաւատացեալներուն:

Մեր Թեմի եկեղեցիներուն թէ հայկական յարկերու տակ, Ա. Ծննդեան տօնը յատկանշուեցաւ օրուան յատուկ արարողութիւններով եւ ընտանեկան խրախնանական հանդիպումներով, ուր տիրապետող էր քրիստոնէական մեր հաւատքէն ու հայկական աւանդութիւններէն բխած փառաբանութեան, խաղաղութեան ու սիրոյ մաղթամբներով լի հոգեկան ցնծութեան մթնոլորտը: Ընտանեկան ջերմ ու հարազատ մթնոլորտը սահմանափակուած չէր միայն անհատ ընտանիքներու, այլ նաեւ անհկա տարածուեցաւ Արեւմտեան Թեմի Ազգ. Առաջնորդարանի մեծ ընտանիքին վրայ, որ տօնի երեկոյեան, վայելեց Առաջնորդ Սրբազանին Նոր Տարուան եւ Ա. Ծննդեան ընթրիքի ձեռնարկը, հաղորդակից դարձաւ Ա. Ծննդեան աւետիսին ու բոլորեց մեր մշակոյթի արտայայտութիւններով տոգորուած երեկոյ մը:

Ա. ՊԱՏԱՐԱԳ

Ա. Ծննդեան տօնի առաւօտուն, մեր բոլոր եկեղեցիներուն մէջ մատուցուեցաւ հանդիսաւոր Ա. Պատարագ, որուն աւարտին, կատարուեցաւ Քրիստոսի մկրտութեան խորհուրդը արտայայտող ջրօրհնէքի արարողութիւնը: Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան պատարագեց եւ ֆարոգեց Էնսիւնոյի Ա. Նահատակաց եկեղեցւոյ մէջ, ուր համախմբուած աւելի քան 1,500 հաւատացեալներուն փոխանցեց Քրիստոսի Ա. Ծննդեան աւետիսը, յիշեցնելով, որ Աստուածորդին աշխարհ մուտք գործեց բերելով խաղաղութեան, սիրոյ ու խոնարհութեան պատգամները, խորհուրդներ՝ որոնք մարմնաւորուեցան իր ծննդեան պայմաններով իսկ:

«Աստուածայայտնութեան խորհուրդը եկաւ Բեթղեհեմէն, ան որ բոլորին մեղքերուն փրկութեան համար եկաւ, ան է որ ծնաւ Բեթղեհեմ ֆաղափին մէջ», ըսաւ Առաջնորդ Սրբազանը եւ շարունակեց. «Աստուածայայտնութիւնը եղաւ բարի լուր մը բոլորիս, բայց անհկա ինչպէ՞ս պիտի յայտնուի մեր կեանքներէն ներս, հոգիներէն ներս, էութեանէն ներս, որպէսզի

մենք այդ լոյսը զգանք: Աստուածորդույն Ա. Ծնունդով, անոր անժամանցելի պատգամները վերստին կը յայտնուին մեր կեանքին մէջ, եթէ իւրաքանչիւրիս կեանքը Քրիստոսի կեանքին նման կըլլայ»:

Խօսելով ջրօրհնէի խորհուրդին մասին, Առաջնորդ Սրբազանը յայտնեց. «Քիչ ետք, երբ մկրտութեան խորհուրդը պիտի կատարենք, պէտք է հասկնանք որ երկնաւոր Հայրը անոր ընդմէջէն Իր վկայութիւնն ու կամքը պիտի արտայայտէր, մարդու փրկութեան իր խոստումը պիտի տար: Քրիստոս նաեւ ցոյց պիտի տար թէ պատրաստ էր դէպի խաչի նանայարհը քալելու՝ Աստուծոյ կամքին հնազանդելով, որպէսզի փրկութիւն շնորհէ մարդկութեան, մեղեքնու թողութիւն պարգեւէ բոլորիս»:

Յաւարտ Ա. Պատարագի, Առաջնորդ Սրբազանը կատարեց ջրօրհնէի աւանդական արարողութիւնը. խաչի կնքահայրն էր Կիրակնորբայի աշակերտներէն Ալեքսանտր Դաւիթեան:

ԸՆԹՐԻՔԻ ԵՐԵԿՈՆ

Նոյն օրը, երեկոյեան, բազմահարիւր ազգայիններ ու հաւատացեալներ, տարիներու աւանդութեան համաձայն, ժամադրուած էին Մոնթեպելլոյի Ա. Խաչ Մայր Տանարի «Բաղրամեան» սրահին մէջ, ուր տեղի պիտի ունենար Առաջնորդ Սրբազանին «Նոր Տարուան եւ Ա. Ծնունդի աւանդական ընթրիք»ը:

Աւելի քան 600 ազգայիններ, բարերարներ ու Ազգ. Առաջնորդարանի բարեկամներ ընդառաջած էին հրաւերին ու մասնակից եղան Ազգ. Առաջնորդարանի նորագոյն նուա-

նումին, որ Ազգային Առաջնորդարանի հանգանակային միակ երեկոն է. արդարեւ, ընթրիքի երեկոն բոլորուեցաւ տօնական ու մշակութաբոյր մթնոլորտի մէջ, նիւթական ու բարոյական աննախընթաց յաջողութեամբ պսակւելով:

Երեկոյթին պաշտօնական բաժինը ըսկըսաւ ժամը 7ին, Առաջնորդ Սրբազանին ու հոգեւորականաց դասու թափօրով սրահ մուտքով: Մումեր ի ձեռքին, հոգեւոր հայրերը, գլխաւորութեամբ Առաջնորդ Սրբազանին, Ա. Ծննդեան շարականներով ներկաներուն աւետեցին Քրիստոսի Ա. Ծնունդը, երգելով «**Խորհուրդ Մեծ եւ Մեծանչելի**» եւ «**Այսօր Տօն է Ա. Ծննդեան**» շարականները: Գերպ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան ընթերցեց Քրիստոսի Ծննդեան հրաշալի դէպքը նկարագրող՝ Դուկասու աւետարանի դրուագը: Ապա տեղի ունեցաւ նշխարի եւ գինիի Թաթախի արարողութիւնը, որմէ ետք, Առաջնորդ Սրբազանը կատարեց սեղաններու օրհնութիւնը:

Ներկայ հիւրերու շարքին էին Հայաստանի եւ Լիբանանի գլխաւոր հիւպատոսները՝ Տեարք Գրիգոր Յովհաննիսեան եւ Հոնի Իպրահիմ, իրենց ազնիւ տիկիններուն ընկերակցութեամբ: Ներկայ էին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան, մեր Թեմի Կրօնական Ժողովի, Ազգային Վարչութեան, Ազգային Երեսփոխանական Ժողովի անդամներ, Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Կեդր. Կոմիտէի, ՀՕՄԻ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի, Համազգայինի Շրջ. Վարչութեանց, Հայ Դատի, Ազգ. Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինի անդամներ եւ տնօրէններ, ծխական շրջաններու հոգաբարձութեանց

Եւ Տիկնանց Միութիւններու ներկայացուցիչներ: Հոլիվուտի շրջանի Հայ Դատի եւ Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ կողմէ հրաւիրուած էր Լոս Անճելըսի քաղաքացետական խորհուրդի անդամ Էրիք Կարսեթի. ներկայ էին նաեւ Կլեմտէյի եւ Մոնթեպելլոյի քաղաքացետական խորհուրդի անդամներ՝ Արա Նաւարեան եւ Ճէֆ Հանիմեան:

Ընթրիքի երեկոն կազմակերպուած էր Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինին կողմէ, որ իր կարգին նոր յաջողութիւն մը կ'աւելցնէր իր ծառայութիւններու շրջափային վրայ: Գլխաւոր հիւրընկալն էր Տէր եւ Տիկին Էտի եւ Թալին Ամրոյեան նուիրատու ամուր: Հանդիսավարն էր Արժ. Տ. Վիգէն Ա. Քիւնյ. Վասիլեան, որ ձեռնհասօրէն վարեց յայտագիրը, փայլ տալով տօնական մթնոլորտին:

Հանդիսավարը, բացման հակիրճ խօսքով մը, շնորհաւորեց ներկաներուն Ս. Ծնընդեան տօնը, ապա, յաջորդաբար հրաւիրեց ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի ու Ազգ. Վարչութեան ներկայացուցիչները՝ արտասանելու ողջոյնի իրենց խօսքերը:

Տիկնանց Օժանդակ Մարմինին անունով խօսք առաւ Տիկին Վարդուկ Աւետիքեան, որ բարի գալուստի արտայայտութենէ ետք, բարի վայելում մաղթեց ներկաներուն: Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պօղոսեան իր կարգին շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Առաջնորդ Սրբազանին ու բարձր գնահատեց անոր ծառայութիւնները, ապա ողջունելով ներկաները՝ գնահատանքի արտայայտութիւն ունեցաւ Ազգ. Առաջնորդարանի առաքելութեան բոլոր աջակիցներուն, նշելով, որ այս երեկոյ, բարեկամներու, բարերարներու եւ ազգայիններու ներկայութիւնը գործնական արտայայտութիւն մըն է այդ աջակցութեան: Ան վեր առաւ Ազգ. Առաջնորդարանի յարկին տակ տարուող աշխատանքներուն կարեւորութիւնը, ընդգծելով Ս. Ծնունդի խորհուրդէն իսկ բխող հանդուրժողութեան ու սիրոյ ոգին, որոնք տիրապետող են այս աշխատանքներուն: Ան նաեւ վեր առաւ աշխարհատարած հայութեան հայրենիքին՝ Հայաստանին ու Արցախին զօրակցութեան հրամայականը, ապա նաեւ անդրադարձաւ այն աջակցութեան ու սրտակցութեան, որ կը ցուցաբերուի տագնապի մատնուած Սուրիոյ հայութեան:

Սրտի խօսք արտասանեցին գլխաւոր հիւպատոսներ Ճոնի Իպրահիմ եւ Գրիգոր Յովհաննիսեան: Լիբանանի դիւանագիտական ներկայացուցիչը շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազանին, որ զինք մասնակից դարձուցած է այս գեղեցիկ երեկոյին, շնորհաւորեց ներկաներուն Նոր Տարին ու հայութեան

Ս. Ծննդեան տօնը, ապա նաեւ նշեց, որ Լիբանանի հիւպատոսարանը կը մնայ սերտ բարեկամ եւ տրամադիր է իր ծառայութիւնները մատուցելու բոլորին: Հայաստանի գլխաւոր հիւպատոսը, իր կարգին, գոհունակութիւն յայտնեց, որ չորրորդ տարին ըլլալով կը մասնակցի այս աւանդական երեկոյին, շնորհակալութիւն յայտնեց իր պաշտօնավարութեան ընթացքին ցուցաբերուած բարի տրամադրութիւններուն ու հիւրընկալումին համար, Հայաստանի կառավարութեան ու ժողովուրդին անունով շնորհաւորեց ներկաները, եւ ընդգծեց, որ հայրենիքի շուրջ բոլորուելու գաղափարը անհրաժեշտ յենարան է հիասփայլութիւններէ խուսափելու եւ գործելու ի խնդիր հայրենիքի վերելին:

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Առաջնորդ Սրբազանի Ս. Ծննդեան ընթրիքի երեկոն յատուկ առիթ է հաղորդակցութեան կամուրջ հաստատելու Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան հետ, որուն հովանին կը վայելէ մեր Թեմը: Այս հաղորդակցութիւնը արտայայտութիւն կը գտնէ Ն.Ս.Օ.Տ. Ս. Արամ Ա. Կաթողիկոսի յատուկ պատգամով:

Այս տարի եւս, Վեհափառ Հայրապետը ձայնագրուած պատգամ մը յղած էր երեկոյին մասնակիցներուն: Պատգամը ցուցադրուեցաւ պաստառի վրայ:

Ողջունել է սոք ընթրիքի երեկոյին մասնակիցները, ու բարեմաղթութիւններ փոխանցելով, Վեհափառ Հայրապետը կանգ առաւ Ս. Ծննդեան տօնի խորհուրդներուն վրայ, ու յատկապէս մասնաւորելով անկէ բխող վերանորոգումի պատգամը: Վեհափառ Հայրապետը ընդգծեց, որ Աստուածորդոյն աշխարհ առաքելութեան ամէնէն կարեւոր պատգամներէն մէկն էր մարդուն վերանորոգումը, կեանքի վերանորոգումը եւ բարելաւումի ուղիին բացումը: Ան նշեց, որ Ադամը հին մարդն էր, իսկ Քրիստոս աշխարհ եկաւ հին մարդը նորոգելու եւ դառնալու նոր մարդը: Վեհափառ Հայրապետը շեշտեց, որ վերանորոգումի մասին Ս. Ծննդեան պատգամը ուղղուած է թէ՛ անհատ մարդուն եւ թէ՛ մեր հաւաքականու-

թեանց, որոնց շարքին՝ եկեղեցւոյ, ազգային կեանքի մէջ դերակատար բոլոր միաւորներուն. բոլորս հրաւիրուած ենք Քրիստոսով վերականգնելու եւ վերանորոգելու մեր անհատական ու հաւաքական կեանքերը, ծառայելու եկեղեցւոյ, հայրենիքին ու ժողովուրդին: Վեհափառ Հայրապետը իր պատգամը կ'եզրափակէր Ս. Ծննդեան տօնին առիթով բարեմաղթութիւններ փոխանցելով Առաջնորդ Սրբազանին ու ժողովականութեան շուրջ համախմբուած հանդիսականներուն ու անոնց նամբով՝ մեր թեմի գաւակներուն:

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Յայտագիրը ունէր գեղարուեստական խնամուած բաժին:

«Տօնական» նուագախումբը, երեկոյի սկզբնաւորութեան թէ՛ նաշի պահուն, հնչեցուց հայկական ժողովրդական երաժշտութիւն, հայկականութեան յաւելեալ կնիք մը դնելով մթնոլորտին վրայ:

Գեղեցիկ անակնկալ մըն էր Ազգ. Առաջնորդարանի «Լուսաւորիչ» երգչախումբին ելոյթը: Երգչախումբը, որ վերակազմուած է վերջերս, Արժ. Տ. Ղեւոնդ Քիւնյ. Քիրագեանի խմբավարութեամբ ներկայացուց Ս. Ծննդեան ու հայկական երգերու փունջ մը՝ «Լուս Գիշեր, Սուրբ Գիշեր», «Զաննառելի Լուսոյ Մայր», «Ով Զարմանալի», «Այսօր Զայնն Հայրական» եւ «Լուսաւորչի Կանթեղը», արժանանալով ներկաներուն ջերմ գնահատանքին ու ծափողջոյններուն: Համազգայինի «Պարոյր Սեւակ» մասնաճիւղի «Նայիրի» պարախումբը եւս, դեկավարութեամբ Քաթրին Հայրապետեանի եւ Արի Լիպարեանի, 2 պարերով գեղեցիկ ներդրում մը ունեցաւ գեղարուեստական յայտագիրին:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Ընթրիքի երեկոյի պաշտօնական յայտագիրը եզրափակուեցաւ Առաջնորդ Սրբազանին պատգամով:

Առաջնորդ Սրբազանը առաջին հերթին բարձր գնահատեց Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը, հանդիսավար Տէր Հայրը, ինչպէս նաեւ գեղարուեստական յայտագիրին մասնակիցները, ողջոյնի խօսք ուղղեց ներկայ հոգեւոր հայրերուն, դիւանագիտական, պետական ներկայացուցիչներուն ու ազգային դէմքերուն՝ կազմակերպութեանց, միութեանց ու ծիսական շրջաններու ներկայացուցիչներուն, մամուլի ու կրթական մշակներուն: Ան հոգեւոր խորհրդածութեամբ կանգ առաւ Յիսուս Մանուկի Ս. Ծնունդով մարդկութեան հասնող բարի պատգամներուն վրայ, անդրադարձաւ 2012 տարին յատկանշող դրական ու ցաւալի զարգացումներու, որոնց շարքին էր Սուրիոյ հայութեան վիճակուած տագնապը: Ան նշեց աւարտող տարուան ընթացքին կատարուած կարգ մը իրագործումներ, որոնց շարքին՝ Լաս Վեկասի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ ծրագիրին մարմնաւորումը, իբրեւ Թեմի եկեղեցական կեդրոն՝ Ազգ. Առաջնորդարանի ուղղութիւնը ցոյց տուող ցուցատախտակներու գետեղումը՝ մայրողիներու վրայ, ապա նաեւ Հայ Գիրքի Տարուան առիթով իրագործուած հրատարակութիւններ եւ այլ իրագործումներ: Իր խօսքի վերջին բաժինով, Առաջնորդ Սրբազանը շնորհակալութեան ու գնահատանքի արտայայտութիւններ ունեցաւ Ազգ. Առաջնորդարանի բարերարներուն, բարեկամներուն եւ զօրակիցներուն, որոնց աջակցութեամբ յառաջ կը տարուին Ազգ. Առաջնորդարանի ժողովը-

դանուէր ու եկեղեցաշէն աշխատանքները: Ան յատկապէս շնորհակալութիւն յայտնեց երեկոյի գլխաւոր հովանաւոր Տէր եւ Տիկին Էտի եւ Թալին Ամրոյեան ամուլին, Քարուան բարերար ընտանիքին, ազգային բարերար Հէմֆ Խաչատուրեանին, Տիկին Ալիս Նաւասարկեանին եւ բարերարներու, որոնց մասին յիշատակութիւն կար ներկաներուն տրամադրւած գրփոյկին մէջ: Ապա, Առաջնորդ Սրբազանը յայտարարեց, թէ Տէր եւ Տիկին Էտի եւ Թալին Ամրոյեան, Ազգ. Առաջնորդարանիս իրենց կատարած 75,000 տոլարի նուիրատուութեան կողքին, 25,000 տոլարի նոր նուիրատուութիւն մը կատարած են Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Դպրեվանքին: Երեկոյին իբրեւ մեծագոյն յայտարարութիւնը՝ Առաջնորդ Սրբազանը երախտագիտութեամբ յայտնեց, որ հանգուցեալ Գագիկ եւ Քնարիկ Գալստեան բարերար ամուլի զաւակները՝ Տէր եւ Տիկին Էտի եւ Տոֆ. Աննա Գալստեան, Տէր եւ Տիկին Յովիկ եւ Սեդա Աղայեան եւ Տէր եւ Տիկին Արմէն եւ Սյտա Նորհատեան, իրենց ծնողաց յիշատակին 150,000 տոլարի հիմնադրամ մը կը հաստատեն Ազգ. Առաջնորդարանի յարկին

տակ. յայտնենք, որ Ազգ. Առաջնորդարանին մէջ հանգուցեալին անունը կրող սենեակը պիտի կոչուի «Գագիկ եւ Քնարիկ Գալստեան գրադարան»: (Առաջնորդ Սրբազանին խօսքը կու տանք առանձնաբար):

Երեկոն վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազանին «Պահպանիչ»ով: Ներկաները միասնաբար երգեցին «Կիլիկիա»ն եւ Հայրապետական Մաղթանքը: Այնուհետեւ, ներկաները մտերմիկ պահ մը բոլորեցին սրահին մէջ, բարեմաղթութիւններ փոխանակելով նոր տարուան եւ Ս. Ծննդեան տօներուն առիթով:

ԽԱՉՎԵՐԱՑԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ՊԱՏԱՐԱԳԵՑ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆԷՔ ԿԱՏԱՐԵՑ ՄՈՆԹԵՊԵԼԼՈՅԻ Ա. ԽԱՉ ՄԱՅՐ ԶԱՆԴԱՐԻՆ ՄԷՋ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 16-ը տօնն էր Վերացման Ս. Խաչի, միաժամանակ անուանակոչութեան օրը Մոնթեպելոյի Ա. Խաչ Մայր Տանարին:

Այս առիթով, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ա. Արք. Մարտիրոսեան Ս. Պատարագ մատուցեց եւ Ա. Խաչին խոր-

հուրդը ներկայացնող իր պատգամը փոխանցեց Ա. Խաչ Մայր Տանարին մէջ, ապա կատարեց մատաղի եւ ռեհանի օրհնութիւնը:

Առաւօտեան ժամը 11:00-ին, Առաջնորդ Սրբազանը «Հրաշափառ»-ի երգեցողութեամբ եւ թափօրով մուտք գործեց եկեղեցի, եւ սկսաւ Ս. Պատարագը: Հաւատացեալներու կողմին ներկայ էին շրջանի երեսփոխաններ, բարերարներ եւ գաղութիս մէջ գործող միութեանց ներկայացուցիչներ:

Պատարագի երգեցողութիւնը կատարեց եկեղեցւոյ դպրաց դասը: «Հայր Մեր»էն առաջ, Սրբազան Հայրը իր պատգամը ուղղեց ներկայ հաւատացեալներուն: Ան յիշեց տարւան ընթացքին, Հայ եկեղեցւոյ մէջ տօնախմբուող Քրիստոսի Ա. Խաչին նուիրուած չորս տները, ու յատկապէս անդրադարձաւ Վերացման Ս. Խաչի տօնին ու անոր հետ առընչուած պատմական իրողութիւններուն, վեր առաւ եկեղեցւոյ կեանքէն ներս անոր իմաստը եւ խօսեցաւ ժողովրդային աւանդութիւններուն մասին: Քրիստոնեայ աշխարհին ու քրիստոնեայ եկեղեցւոյ խորհրդանիշ ու պարծանք եղող Քրիստոսի Ա. Խաչը, «Աստուծոյ անհուն սիրոյն եւ գոհողութեան խորհրդանիշն է», ըսաւ Առաջնորդը, «որովհետեւ աշխարհ միայն անոր վրայ տեսաւ իր փրկութիւնը: Խաչը մեզի, քրիստոնեաներուս համար, ո՛չ միայն սիրոյ, գոհողութեան, այլեւ յաղթութեան խորհրդանիշ ու զէնք է: Անո՛վ միայն կարելի է մեղքին, չարին ու մահուան յաղթել: Քրիստոնեաներուս ձեռքին, Քրիստոսի Ա. Խաչը քաջութիւն ներշնչող զէնք է, որ կը պաշտպանէ ու կը պահպանէ երեւելի եւ աներեւոյթ բոլոր տեսակի թշնամիներէն եւ փորձութիւններէն: Խաչը միօրհարութիւն, յոյս ներշնչող անմահ կեանքի գրաւականն է բոլոր հաւատացեալներուն, որոնք երկիրազուրկեամբ եւ խոր հաւատով կը մօտենան Խաչի խորհուրդին», եզրակացուց Առաջնորդը:

Պատարագի աւարտին, տեղի ունեցաւ Խաչի Անդաստանի արարողութիւն եւ ապա ռեհանի օրհնութիւն:

Պատարագիչ Սրբազան Հայրը թափօրով ուղղութեամբ «Բաղրամեան» սրահ ուր կատարուեցաւ մատաղի օրհնութիւնը եւ բաշ-

խումբ:

Նաեւ տարիներու գեղեցիկ աւանդութեան համաձայն, «Բաղրամեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ սիրոյ մաշ, կազմակերպութեամբ Տիկնանց Միութեան, ներկայութեամբ Առաջնորդ Սրբազան Հօր եւ հիւրերու, եւ գաղութիս հաւատացեալներու:

Խաչվերացի տօնը, նաեւ մեր եկեղեցիներու Կիրակնօրեայ վարժարաններու արձանագրութեան եւ վերամուտի օրն էր:

Կիրակնօրեայի ուսուցիչներն ու աշակերտները իրենց շրջանի եկեղեցիներուն մէջ ներկայ եղան Ս. Պատարագին ու Ս. Հաղորդութիւն ստացան, նոր տարեշրջանը աղօթքով ու Աստուծոյ հետ հաղորդակցութեամբ սկսելու համար:

**ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ
ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ ՍՈՒՐԻԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱՐ**

Ինչպէս ծանօթ է, Սուրիոյ կացութեան պատճառով, Արեւմտեան մեր Թեմին մէջ եւս մարմին մը՝ Սուրիոյ Հայութեան Զօրակցութեան Միացեալ Մարմին մը կազմուեցաւ, ընդառաջելով Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ս. Աթոռի Գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ Արամ Ա. Կաթողիկոսի կոչին: Միացեալ մարմինը, իր կազմութիւնը յաջորդող 15 Օգոստոսի հաղորդագրութենէ ետք, յաջորդող ամիսներուն հանգանակային ձեռնարկներ կատարեց, եւ իր գոյացուցած գումարները փոխանցեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան որպէսզի յատկացուի Սուրիոյ հայութեան: Այս հանգանակային ձեռնարկները սկիզբ առին Օգոստոս 26ին, տեղի ունեցած է նաեւ 19 Սեպտեմբերին, Կլէնտէյլի «Ֆինիշիա» մաշարանին մէջ, նաեւ Նոյեմբեր 11ին՝ Փասատիւնայի մէջ, ապա՝ այլ նախաձեռնութիւններ:

Ձեր նուիրատուութիւնները կարելի է դրկել հետեւեալ հասցէով՝ Syrian Armenian Relief Fund, P.O. Box 1948, Glendale, CA 91209-1948 կամ քրէտիթ քարտի միջոցով համացանցի

հասցէով՝ www.SyrianArmenianReliefFund.org:

Սուրիոյ Հայութեան Զօրակցութեան Միացեալ Մարմնի անդամները հետեւեալներն են.-

Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Ա.Մ.Ն.ի Արեւմտեան Թեմ, Հայց. Եկեղեցւոյ Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան Թեմ, Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութիւն, Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ Կաթողիկէ Թեմ, Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութիւն, Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւն, Հայ Օգնութեան Միութեան Ա.Մ.Ն.ի Արեւմտեան Շրջան, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւն, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւն եւ Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւն:

**ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԳԼԽԱԻՈՐ ՀԻԻՊԱՏՈՍԸ
ԱՅՑԵԼԵՑ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ**

Հինգշաբթի, 20 Սեպտեմբերին, Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան ընդունեց այցելութիւնը Լիբանանի գլխաւոր հիւպատոս Ճոնի Խպրահիմի: Հանդիպումին ներկայ եղան Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւներէն՝ Արժ. Տ. Վազգէն Քիւնյ. Աթմանեան, եւ Ազգ. Վարչու-

թեան անդամներ Տեարֆ Թորոս Քէչէնեան ու Վահան Պգտիկեան:

Սոյն այցելութիւնը շարունակութիւնն էր Ազգ. Առաջնորդարան Հիւպատոսին Մայիս ամսուան տուած այցելութեան: Ընթացիկ տարւոյս սկիզբին, որպէս Լիբանանի գլխաւոր հիւպատոս նշանակուած Տիար Իպրահիմ, Առաջնորդ Սրբազանին հետ իր երրորդ հանդիպումն էր որ կ'ունենար:

Հանդիպումի ընթացքին խօսակցութիւնները ընդհանրապէս կեդրոնացան Միջին Արեւելի մտահոգիչ դէպքերուն եւ մասնաւորապէս Լիբանանէն ներս թէ դուրս ապրող Լիբանանցիներուն ընդհանուր կացութեանց շուրջ: Իր կարգին Առաջնորդը վերահաստատեց հայութեան կապուածութիւնը՝ Լիբանանի, եւ ամուր կապը որ կը տիրէ հայութեան եւ Լիբանանեան ժողովուրդին ու հայրենիքին միջեւ: Միաժամանակ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներ ապրող լիբանանցի հայ համայնքին անունով զօրակցութիւն յայտնեց լիբանանեան հայրենիքի խաղաղութեան եւ համերաշխ գոյակցութեան նիգերուն եւ Ազգ. Առաջնորդարանին անունով պատրաստակամութիւն յայտնեց օժանդակելու ապագայ ծրագիրներուն յաջողութեան:

Առաջնորդ Սրբազանը շնորհակալութիւն յայտնեց գլխաւոր հիւպատոսին ցարդ տարած շինիչ եւ օգտակար աշխատանքներուն եւ յաջողութիւն մաղթեց անոր ներկայ ու ապագայ ծրագիրներուն:

Հանդիպումը ւարտեցաւ փոխադարձ սիրոյ եւ յարգանքի մթնոլորտի մէջ եւ սերտ գործակցութիւնն ու զօրակցութիւնը երկու համայնքներուն միջեւ շարունակելու առաջադրանքով:

«ՀԱՅ ԳԻՐԳԻ ՏԱՐՈՒԱՆ» ԾԻՐԷՆ ՆԵՐՍՍ

**ՈՂՋՈՒՆԱՀԱՆԴԵՍ՝
ԴՈԿՏ. ՌՈՒԲԻՆԱ ՓԻՐՈՒՄԵԱՆԻ
«ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ» ՀԱՏՈՐԻՆ**

Գրասէր հայորդիներ Չորեքշաբթի, 26 Սեպտեմբերի երեկոյեան ժամադրուած էին Ազգային Առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ, դարձեալ արժեւորելու Հայ Գիրքն ու Դոկտ. Ռուբինա Փիրումեանի վերջին հրատարակած «Հայոց Ցեղասպանութիւնը Գրականութեան Մէջ» հատորը:

Զեռնարկը տեղի ունեցաւ հովանաւորութեամբ ու ներկայութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձ. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, եւ կազմակերպութեամբ Ազգային Առաջնորդարանի, Համազգային Հայ Կրթական Մշակութային Միութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային Վարչութեան եւ Հայ Կրթական Հիմնարկութեան: Ներկայ էին Թեմիս հոգեւորականաց դասի անդամներ, Ազգային Վարչութեան ատենապետուհի Տիկ. Ռիմա Պողոսեան եւ անդամներ:

Հանդիսավարը՝ Տիկին Ծովիմար Մելինեան, ներկաները ողջունելով ներկայացուց ձեռնարկին առաջին դասախօսը՝ Դոկտ. Յակոբ Կիլիլիանեանը, որ հանգամանօրէն իր վկայութիւնը տուաւ հեղինակ՝ Դոկտ. Ռուբինայի «Հայոց Ցեղասպանութիւնը Գրականութեան Մէջ» գիրքի մասին: Ան իր խօսքը ւարտեց ըսելով թէ այսպիսի գիրքեր եւ ա-

նոնց մէջ ուսումնասիրուած գրութիւնները մեզ վերստին կը մղեն աղէտի փորձառութեան անձնականացումին:

Դոկտ. Կիլլիւնեանի խօսքէն անմիջապէս ետք յայտագիրին մասնակցութիւն բերաւ դաշնակահար Տիկին Լիտիա Թէլունց որ երեկոն աւելի քաղցրացուց, ներկայացնելով Արամ Խաչատուրեանի կտորներէն:

Հանդիսավարը ապա հրաւիրեց Դոկտ. Փիրումեանը որ իր խօսքը փոխանցէ ներկաներուն: Դոկտ. Փիրումեան շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Առաջնորդ Սրբազան Հօր, ձեռնարկի կազմակերպիչներուն՝ Ազգային Առաջնորդարանի եւ Համագգային Հայ Կրթական ու Մշակութային Միութեան եւ բոլոր ներկաներուն: Ան յայտնեց թէ հայոց ցեղասպանութեան ուսումնասիրութիւնը շատ երկար տարիներու դժուար եւ սպառիչ ընթացք եղաւ իրեն համար եւ հսկայական ճիգ պէտք էր ընէր որպէսզի գգացականօրէն չ'մօտենար այդ ուսումնասիրութիւններուն:

Յիշեց թէ իր ուսումնասիրութիւններուն մէջ երբեք ճիգ չէ ըրած փորձելու ցեղասպանութեան նշմարտութիւնը փաստել, որովհետեւ հայոց ցեղասպանութիւնը փաստըւած իրողութիւն եւ նշմարտութիւն է, որուն մասին գրուած է բազմաթիւ գիրքերու, յուշագրութիւններու եւ վէպերու մէջ: Իր խօսքը աւարտեց ըսելով թէ այս մասին գրականութիւնները եւ յուշերը պէտք չէ պահուի մութին մէջ, պէտք չէ մոռնանք, որպէսզի չ'մոռցուին մեր նահատակներուն յիշատակներն ու զոհարբութիւնները:

Ապա Առաջնորդ Սրբազան Հայրը փակման եւ օրհնութեան իր խօսքին մէջ, կա-

րեւորութեամբ կեդրոնացաւ Դոկտ. Փիրումեանի հսկայ աշխատանքին վրայ որպէս ակադեմական ու պատմագէտ, նշելով թէ ան տարիներու հարուստ վաստակ ունի իբրեւ մտաւորական ու Հայ Դատի գիրքերու ու դասագիրքերու հեղինակ, ինչպէս նաեւ Ազգային Առաջնորդարանէն ներս իբրեւ Խնամակալ Մարմնի եւ Ազգային Վարչութեան երկար տարիներու անդամ: Սրբազան Հայրը նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր ներկաներուն եւ մանաւանդ ձեռնարկի մասնակցողներուն, շեշտելով թէ ձեռնարկը մէկ կողմէ եղաւ վկայակոչութիւն, եւ միւս կողմէ՝ մեր նահատակներու հոգեվիճակին մէջ ըլլալու վերապրում, որպէսզի մենք ոչ միայն ձեռքագտնուինք զոհի հոգեբանութենէն, այլ 100-ամեակէն ետք պետութիւնները յանցաւոր գգացնենք մեր իրագործումներով եւ մեր արդար դատի եւ պահանջատիրութեան հիմնականօրէն տէրը ըլլալով:

**ՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻԻԹԵԱՆ ՆՈՐԸՆՏԻՐ
ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ ԱՅՑԵԼԵՑ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱՋԱՆ ՀՕՐ**

Չորեքշաբթի, 26 Սեպտեմբերի երեկոյեան ժամը 6-ին, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Ազգ. Առաջնորդարանի «Սիւլահեան» դահլիճին մէջ ընդունեց այցելութիւնը ՀՕՄԻ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու նորընտիր Շրջանային

Վարչութեան կազմին, գլխաւորութեամբ ատենապետուհի Տիկին Լեւնա Պօզոյեանի: Հանդիպումին ներկայ եղան Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի՝ Տիկին Ռիմա Պօղոսեան եւ անդամներ՝ Տիար Թորոս Քէչէնեան ու Տիկին Անի Մկրտիչեան Գարիբեան:

Առաջնորդ Սրբազանը ողջունեց հիւր ՀՕՄականները եւ շնորհաւորեց նորընտիր կազմը, յաջողութիւն մաղթելով անոր աշխատանքներուն: Իր կարգին Տիկին Ռիմա Պօղոսեան հարազատօրէն շնորհաւորեց նոր կազմը ու բեղուն գործունէութեան յաջողութեան մաղթանքներ փոխանցեց:

Հանդիպումին, հիւր վարչականները ընդհանուր գիծերու մէջ Առաջնորդ Սրբազանին ներկայացուցին իրենց ծրագիրները, որոնք չեն սահմանափակուիր միայն Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներով, այլ կ'ընդգրկեն նաեւ Հայաստանը, Արցախն ու Զաւախքը: ՀՕՄ-ի նորընտիր Շրջ. Վարչութիւնը վերանորոգ յանձնառութեամբ պատրաստակամութիւն յայտնեց դիմագրաւելու մեր գաղութի ընտանեկան եւ բարոյական մարտահրաւերները, որոնք օր ըստ օրէ զգալի կը դառնան մեր գաղութին մէջ, ինչպէս նաեւ մեր նոր սերունդի հայեցի եւ հոգեւոր դաստիարակութիւնը:

Առաջնորդ Սրբազանը բարձր գնահատեց ՀՕՄի ժողովրդանուէր ու հայրենաշէն ծառայութիւնները, եւ իր կարգին ընդառաջեց ՀՕՄի մարտահրաւերներուն, Ազգային Առաջնորդարանի ամբողջական գորակցութիւնը տալով, ապա նաեւ հիւր վարչականներուն ծանօթութիւններ տուաւ Ազգ. Առաջնորդարանի աշխատանքներուն մասին:

Խորհրդակցութեան նիւթ եղան նաեւ ՀՕՄի ու Ազգ. Առաջնորդարանի միջեւ գործակցութիւնը աշխուժացնելու միջոցներ, որպէսզի կարենան իրականացնել զանազան նպատակներ: Առաջնորդ Սրբազանը ողջունեց այս պատրաստակամութիւնը, ընդգծելով, որ մեր ազգային կեանքի յառաջդիմութիւնը արդիւնք է հաւաքական ու միակամ աշխատանքի:

Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ ԻՐ ՏՈՒԱԾ ՊԱՏԳԱՄՈՎ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ՀՐԱԻԻՐԵՑ ԻՆՔՆԱՔՆՆՈՒԹԵԱՄԲ ԼՈՒՍԱԻՈՐՈՒԻԼ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԼՈՅՍՈՎ

Կիրակի, 7 Հոկտեմբեր, 2012-ին, Կլեմտէյի Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ Ս. եւ Անմահ Պատարագին հանդիսապետեց եւ իր պատգամը փոխանցեց Թեմիս Բարեխնամ Առանցորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ս. Արք. Մարտիրոսեան:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, օրուան նաշու գրքէն՝ Պօղոս Առաքելի կողմէ կորընթացիներուն գրուած երկրորդ նամակի 13-րդ գլուխի 5-րդ համարէն փաղած էր բնաբանը, ուր առաքելը կ'ըսէ.- *«Քննեցէ՛ք դու՛ք ձեզ, տեսնելու համար թէ նոյն հաւատքին մէջ կը մնա՞՞ք: Փորձեցէ՛ք դու՛ք ձեզ. Քրիստոսի ներկայութիւնը կը զգա՞՞ք ձեր ներսիդին, թէ պարզապէս իր անունը կը կրէ՛ք»:*

Սրբազան Հայրը, բացատրելէ ետք թէ այս նամակը ինչո՞ւ եւ ի՞նչ նպատակով գրուած է, հրաւիրեց հաւատացեալները ինքնափնտրեան եւ ինքնագիտակցութեան, եւ համապատասխան վարքով ապրելու Քրիստոսի ուսուցմունքներով առաջնորդուած, զգուշանալով ամէն կողմէ սխալ հրամցուած ուսուցմունքներէն: Առաջնորդ Սրբազանը յորդորեց ապրիլ մեր հայրերու այն հաւատով, որոնք լուսաւորուեցան Քրիստոսի լոյսով, զոր առաքելները բերին Հայաստան աշխարհ:

ԴՐՕՇԱԿՆԵՐՈՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Պատարագի աւարտին, եկեղեցւոյ շքրջափակին մէջ, տեղի ունեցաւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու, Քալիֆորնիոյ եւ Հաստանի դրօշակներու օրհնութիւնը եւ բարձրացումը նորահաստատ ձողերուն վրայ:

Արժ. Տ. Վազգէն Քիւնյ. Աթմանեան հակիրճ ձեռնով բացատրեց թէ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ շքրջափակին մէջ կանգնած դրօշակի ձողերը իրականացան եկեղեցւոյս բարերարներէն՝ Տէր եւ Տիկ Յովիկ եւ Սեդա Աղայեաններու նուրիատուութեամբ, ի յիշատակ իրենց ծնողաց՝ Եսայի եւ Պալիկ Աղայեաններու:

Առաջնորդ Սրբազանը յատուկ արարողութեամբ մը օրհնեց դրօշակները, որմէ ետք Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» Մասնաճիւղի սկաւտները զանոնք բարձրացուցին գետեղուած ձողերուն վրայ:

Ամերիկեան եւ հայկական փայերգները երգեցին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ վարժարանի աշակերտ-աշակերտուհիները: Շնորհակալութեան խօսք արտասանեց եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան ատենապետ Տիար Զարեհ Մարգարեան, ապա երգուեցաւ «Հայր Մեր»ը, կիրակնօրեայ վարժարանի աշակերտներու կողմէ: Արարողութեան ներկայ էին բարերարներ Տէր եւ Տիկին Յովիկ եւ Սեդա Աղայեան, անոնց ընտանեկան հարազատները, Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի Տիկ. Ռիմա Պօղոսեան, եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւները, հոգաբարձութիւնը, Տիկնանց Միութիւնը եւ յարակից մարմինները, ու հաւատացեալներու հոծ բազմութիւն մը:

Արարողութիւնը իր աւարտին հասաւ, Առաջնորդ Սրբազան Հօր օրհնութեան խօսքով: Առաջնորդ Սրբազանը բարձր գնահատեց բոլոր բարերարները, յատկապէս Աղայեան եւ Գալստեան ընտանիքները, որոնց այս նուիրարներումը նոր օղակ մը կը կազմէ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ ու Ազգային Առաջնորդարանին անոնց կատարած նուիրատուութեանց գեղեցիկ շղթային վրայ: Ան նշեց, որ նորակառոյց ձողերը պիտի ըլլան յուշարար մը՝ այս օրինակելի նուիրարներումին:

Առաջնորդ Սրբազանին «Պահպանիչ»էն

ետք, տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն, կազմակերպութեամբ եկեղեցւոյս Տիկնանց Միութեան:

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ
ՔԵՍԱՊԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ**

Երեւնոյս, 9 Հոկտեմբերի երեկոյեան, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան ընդունեց այցելութիւնը Քեսապի Ուսումնասիրաց Միութեան վարչութեան վեց ներկայացուցիչներու, գլխաւորութեամբ միութեան ատենապետուհի Տիկին Եսթեր Զելեպեան-Թակնոզիի: Հանդիպումին ներկայ եղաւ Արժ. Տ. Աշոտ Քիւնյ. Գամպուրեան, իսկ պատուիրակութեան մաս կը կազմէին Տոմար Մարտիրոսեան, Տեաքի Հրաչ Մանատեան, Վարդան Փօլատեան, Սողոմոն Փօլատեան եւ Տիկին Անահիտ Եարալեան:

Ներկայացուցիչները Ազգ. Առաջնորդարան եկած էին Առաջնորդ Սրբազանը շնորհաւորելու վերընտրութեան առիթով: Հանդիպումը առիթ եղաւ տեղեկութիւններ փոխանակելու միութեան աշխատանքներուն ու ծրագիրներուն, ինչպէս նաեւ Ազգ. Առաջնորդարանի գործունէութեան մասին: Խօսակցութեան նիւթ դարձան նաեւ Սուրբիոյ ծանօթ իրարարութիւնները, որոնք իրենց անդրադարձը կ'ունենան նաեւ Քեսապի ու շրջանի հայութեան վրայ: Ներկայացուցիչները տեղեկու-

թիւններ հաղորդեցին իրենց հայրենակիցներուն օգնութեան փութալու փայլերուն մասին, յոյս յայտնելով, որ երկիրը շուտով վերագտնէ իր խաղաղութիւնն ու բնականոն վիճակը:

Հանդիպումի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազանը խորհրդանշական յուշանուէրներ յանձնեց հիւր ներկայացուցիչներուն:

ԹԱՐԳՄԱՆԶԱՑ ՆԱԽԱՏՕՆԱԿԻ
ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

**ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ ՀԱՅՐԵՐԸ ԱՍՏՈՒԾՈՅ
ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՆ ԷԻՆ,
ՄԵՐ ՄԵԾ ՈՒՍՈՒՑԻԶՆԵՐԸ**

ՅԻՇԵՑՈՒՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ

Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցին Շաբաթ, 13 Հոկտեմբերին, նշեց Ս. Թարգմանչաց տօնը, յարգանքի տուրք մատուցելով Հայ Գիրի գիւտարար Ս. Մեսրոպ Մաշտոց վարդապետին ու անոր աշխատանքը հովանաւորող Ս. Սահակ Պարթեւ կաթողիկոսին, Վոսմշապուհ թագաւորին, ապա նաեւ հայ գիրերու նամբով մեր գրաւոր մշակոյթը սկզբնաւորող թարգմանչաց սերունդին:

Թարգմանչաց նախատօնակին, Էնսիւնոյի Ս. Նահատակաց եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ յատուկ արարողութիւն, հանդիսապետութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի եւ մասնակցութեամբ հոգեւորականաց դասուանդամներուն: Այս առիթով իր արտասանած

պատգամին մէջ, Առաջնորդ Սրբազանը վեր առաւ թարգմանիչ հայրերուն անփոխարինելի դերակատարութիւնը՝ Հայ ժողովուրդի պահպանման ու գոյատեւման մէջ: Իբրեւ խօսքի բնաբան՝ Առաջնորդ Սրբազանը ընտրած էր թարգմանչաց տօնին նուիրուած շարականի հետեւեալ տողերը, ուր սրբազան շարականագիրը, պանծացնելով յիշատակը թարգմանիչ վարդապետներուն, առ Աստուած գոհութիւն եւ երախտանքի աղօթք կը վերադառնար եղանակելով. «Տէր Աստուած, սուրբ թարգմանիչներու միջոցաւ երկնային գիտութիւնը եւ հոգեւոր իմաստութիւնը առատապէս տարածեցիր Հայաստանեայց եկեղեցւոյ մէջ, որով մեր ազգը աստուածգիտութեամբ լուսաւորուեցաւ»: Ան աղօթք բարձրացուց առ Աստուած, որպէսզի օրինէ յիշատակը թարգմանչաց սերունդին. «Այս տօնը միայն կրօնական խորքով տօն չէ, այլ ազգային տօն մըն է, տօնը մեր ինքնութեան ու հաւատքին», շեշտեց Առաջնորդ Սրբազանը, վեր առնելով սփանչելի սերունդին դերակատարութիւնը՝ գիրի ու գրականութեան նամբով մեր ազգային դիմագիծի կերտումին մէջ, ապա նաեւ անոնց թողած աւանդը, իրերայաջորդ սերունդներու պահպանման իմաստով: Ան յիշեցուց, որ թարգմանիչ հայրերը, Աստուածաշունչը հայերէնի թարգմանելով, Աստուծոյ խօսքը փոխադրեցին հայութեան սրտին ու հոգիին մէջ:

Առաջնորդ Սրբազանը անդրադարձաւ նաեւ այն իրողութեան, որ այս շաբաթավերջին, տեղի կ'ունենայ բացումը Ս. Աթոռոյս Դպրեվանքին: Դպրեվանքի սաները յառաջիկայ շաբաթ դպրեվանք կը վերադառնան, կերտելու համար անոր ուսումնական 83րդ տարեշրջանը: «Մեր Թեմին մէջ աւանդութիւն դարձած է, որ Թարգմանչաց տօնի օրերուն, յատուկ հանդիսութեամբ տօնախմբենք նաեւ Դպրեվանքի օրը: Անցեալ տարի, մենք բախտը ունեցանք Ս. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին ներկայութեան տօնակատարելու Դպրեվանքի օրը, Վեհափառ Հայրապետին շնորհարքեր այցելութեան առիթով, ու վայելեցինք մեր հաւատացեալներուն զօրակցութիւնն ու առատածնոն աջակցութիւնը՝ Դպրեվանքի առաքելութեան», յիշեցուց Առաջ-

նորդ Սրբազանը:

Խօսելով Թարգմանչաց Սերունդի արժանիքներուն մասին, Առաջնորդ Սրբազանը նշեց, որ անոնք Աստուծոյ պատգամներուն հաւատարիմ ծառաներն ու կիրարկողներն էին, իրենց ծառայութեամբ, անոնք մարմնաւորեցին Աստուծոյ խօսքն ու կամքը: «Ս. Մեսրոպ, Ս. Սահակ եւ Վոսմշապուհ միայն Աստուծոյ հաւատարիմ աշակերտները չէին, այլ նաեւ եղան մեծ ուսուցիչներ, որպէսզի մենք եւս հետեւինք իրենց ֆայլերուն եւ օրինակին», ընդգծեց Առաջնորդ Սրբազանը, յիշեցնելով, որ անոնք մեզի համար հերոսներ են, որոնք վերանորոգեցին ու յեղաշրջեցին մեր ազգային կեանքը, մեզ աւելի մօտեցուցին Աստուծոյ, որովհետեւ Հայ Գիրքերու գիւտը առիթ տուաւ, որ Աստուած մեր ժողովուրդին հետ խօսի հայերէն: «Այս երեկոն, շարունակեց Առաջնորդ Սրբազանը, առիթ մըն է վերանորոգելու մեր ուխտը, վերահաստատելու մեր հաւատարմութիւնը, թէ մեր կարգին պիտի մնանք նորահաս սերունդի ուսուցիչները եւ ուղղութիւն պիտի տանք անոնց հոգեւոր եւ ազգային կեանքին: Եթէ կը ձգտինք փոփոխութիւններու, նախանձախնդիր ըլլանք, որ փոփոխութիւնները ըլլան դէպի բարին ու դրականը, ի շահ մեր հաւաքականութեան եւ եկեղեցւոյ, եւ ի փառս Աստուծոյ», ըսաւ Առաջնորդ Սրբազանը, եւ իր խօսքը եզրափակեց աղօթելով առ Աստուած, որ մաքրէ մեր միտքերը, սիրտերը, մինչ մենք կը ծառայեմք ի խնդիր մեր հաւատքին, եկեղեցւոյ եւ ի փառս Աստուծոյ:

ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԱՄՍՈՒԱՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ ԱՐԻ ԿԻՐԱԿՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ ՆԵՐՍ

Կիրակի, 14 Հոկտեմբեր 2012ին տեղի ունեցաւ Արի Կիրակոս Մինասեան Ազգային վարժարանի Մշակոյթի ամսուան նուիրուած տօնախմբութիւնը: Թարգմանչաց Տօնին առիթով, մանկապարտէզէն մինչեւ հինգերորդ կարգի աշակերտները ներկայ եղան Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ Ս. Պատարագին, հանդիսապետութեամբ՝ Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ Տ. Մուշեղ Ա. Արք. Մար-

տիրոսեանի, եւ ստացան Ս. Հաղորդութիւն: Պատարագի աւարտին, աշակերտները թափօրին միանալով ուղղութեան դէպի «Ղուկասեան» սրահ, ուր տեղի ունեցաւ հայկական գիրքերու ցուցահանդէս-վաճառքի պաշտօնական բացումը, ձեռամբ Առաջնորդ Սրբազանին:

Նախ խօսք առաւ վարժարանի տնօրէնուհին՝ Տիկ. Գոհար Զահրր, անդրադառնալով Թարգմանիչ վարդապետներու առանձնայատուկ դերին՝ հայ եկեղեցւոյ, հայ լեզուի ու մշակոյթի պահպանման մէջ, ապա հրաւիրեց Սրբազան Հայրը, որ իր օրհնութեան խօսքը փոխանցէ աշակերտներուն:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը յիշեց թէ Թարգմանիչ վարդապետները իրենց աւանդով եւ իրենց լուման՝ ամբողջ ունեցածը տալով, մեր ժողովուրդը միացուցին եւ զօրացուցին: Շեշտեց, որ Աստուծոյ մեզի տուած ամէնէն կարելոր շնորհներէն մէկը՝ խօսքն ու գործը միասնաբար առաջնորդելն է: Այս շնորհներուն մէջ, հիմնականը՝ մեր ունեցած կարողութիւնները միայն բարիով արտայայտելն է, փոխանակ ջլատումի առաջնորդելու: Սրբազան Հայրը շարունակեց ըսելով թէ Թարգմանչաց վարդապետները իրենք եւս աշակերտ էին եւ երբեք չշեղեցան, իսկ երբ ուսուցիչ եղան, իրենց ուսուցումներուն մէջ երբեք չշեղեցան. անոնք մեր ժողովուրդին կեանքը փոխեցին, յեղափոխութիւն յառաջացուցին, այդ յեղափոխութիւնը մեր ժողովուրդի բարիքին, պայծառութեան, միութեան եւ զօրութեան համար ըրին, մեզի ժառանգեցին ազգային ու եկեղեցական հարստութիւն, եւ մեզի փոխանցեցին մեր հայկական ինքնութիւնը՝ իրրեւ ազգային աւանդ:

Սրբազան Հայրը նաեւ խրախուսեց աշակերտները, որ դառնան Մեսրոպ Մաշտոցի արժանաւոր գաւակները, հայերէն լեզուն ու պատմութիւնը սորվելով, նաեւ կարդալով հայերէն գիրքեր:

Հայկական բաժանմունքի ուսուցչուհիները պատրաստած էին գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը: Նկատի ունենալով, որ 2012 թուականը հայ տպագրութեան 500-ամեակն է եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին կողմէ հռչակուած է իբրեւ «Հայ Գիրքի Տարի», աշակերտները անդրադարձան հայ գրատպութեան 500-ամեայ պատմութեան, ներկայացուցին թատրոն մը «Մագաղաթայ Ամենամեծ Մատեանը» խորագիրով: Անոնք պատմեցին նաեւ ամենափոքր մատեանին մասին, ապա՝ արտասանեցին ոտանաւորներ նուիրուած հայ լեզուին, հայ գիրքին եւ Մեսրոպ Մաշտոցին:

Յայտագրի աւարտին, աշակերտները երգեցին «Ողջոյն Քեզ Դպրոց», «Երագանք» եւ «Երաժշտութիւն» երգերը: Տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն, որուն հասոյթը ամբողջութեամբ պիտի յատկացուի Սուրիահայութեան օժանդակութեան ֆոնտին:

«ՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՏԱՐՈՒԱՆ» ԶԵՆՆԱՐԿՆԵՐՈՒ ԾԻՐԻՆ ՄԷՁ

**Ա.ԼԻՍ ՆԱԻԱՍԱՐԿԵԱՆԻ
«ԱՆՄԱՀՆԵՐԸ» ՀԱՏՈՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՄ
Ա.ԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՅԱՐԿԻՆ ՏԱԿ**

Ազգային Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինին նախաձեռնութեամբ, Հինգշաբթի, 18 Հոկտեմբերին, Ազգ. Առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ մշակութային ձեռնարկ մը, որ արդարացուց մէկէ աւելի նպատակներ:

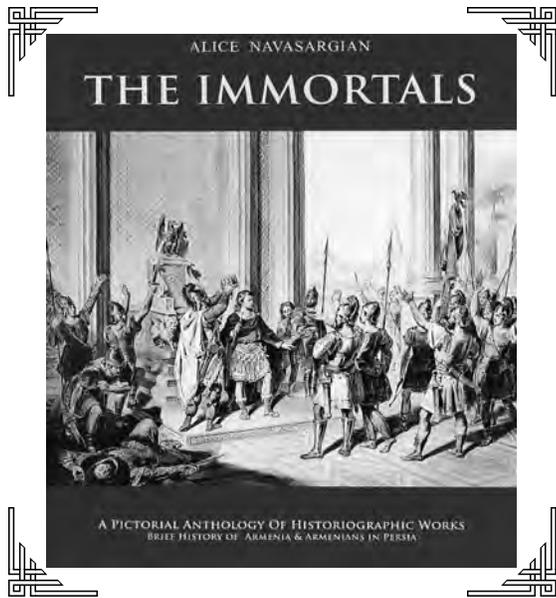
Հաշկերոյթի հանդիպումը կոչուած էր առաւելաբար ծառայելու միտքի նոխացման, տրուած ըլլալով, որ անիկա հիւսուած էր ուշագրաւ ու կոթողական հատորի մը ներ-

կայացման շուրջ, կ'իյնար Հայ Գիրքի Տարուան նուիրուած ձեռնարկներու շարքին:

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի հովանաւորութեամբ ու ներկայութեամբ կազմակերպուած ձեռնարկին ներկայ եղան Քրեանքա Հովիտի Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Ղեւոնդ Քիւնյ. Քիրագեան, Ազգ. Վարչութեան ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պողոսեան, Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի անդամներ, Ազգ. Առաջնորդարանի բարեբարներ, բարեկամներ ու միութենական ներկայացուցիչներ:

Բացման խօսքը կատարեց ու յայտագիրը վարեց Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի ատենապետուհի Տիկին Սալբի Սրուրեան: Ան ողջունեց բոլորին ներկայութիւնը, եւ հրաւիրեց Առաջնորդ Սրբազանը, որպէսզի աղօթով կատարէ պաշտօնական բացումն ու սեղաններու օրհնութիւնը: Առաջնորդ Սրբազանին աղօթէն ետք, Տիկին Ս. Սրուրեան յիշեցուց, որ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս 2012ը հռչակած է Հայ Գիրքի տարի, ինչ որ առիթ տուած է Ազգ. Առաջնորդարանի յարկին ու հովանիին տակ կազմակերպելու շարք մը ձեռնարկներ ու հանդիսութիւններ, որոնցմէ նորագոյնը՝ օրուան շնորհահանդէսը: Ան նաեւ հակիրճ կերպով անդրադարձաւ հեղինակին՝ Տիկին Ա. Նաւասարկեանի գրական վաստակին, նշելով, որ «Ամմահները» անոր ուսումնասիրական-մտաւորական աշխատանքներու շարքին երրորդն է, որուն ներկայացումը քիչ ետք պիտի

կատարել ծանօթ հրապարակագիր եւ մտաւորական Ստեփան Թօփեան:

Ճաշի պահէն ետք, նոյնիմֆն հանդիսավարը ասումնեց Պարոյր Սեւակի բանաստեղծութիւններէն «Ապրել»ը, ապա հրաւիրեց Ստեփան Թօփեանը, որպէսզի ներկայացնէ հատորը:

«ՈՉ ՄԻԱՅՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾ»

Յարգելի մտաւորականը նախ ընդհանուր գնահատական մը կատարեց այս հատորի արժէքին ու բնոյթին մասին, նշելով, որ անիկա պատմական ու մշակութային արտայայտութիւն ըլլալու կողքին, ունի նաեւ այժմէական պատգամ ու բովանդակութիւն: Ան ակնարկութիւններ կատարեց գիրքի բովանդակութեան կարգ մը բաժիններուն, որոնք կը վերաբերին պատմական անցեալին կամ աւելի մօտիկ՝ մեզի ժամանակակից մշակութային կորուստներու. մանրամասնելով, ան նշեց, որ ինչպէս դարեր առաջ, նոյնպէս ալ այսօր, Հայաստան կը գտնուի աշխարհի մեծ ուժերու ազդեցութեան գոտիին մէջ, իր կեանքը եւ նորագոյն պատմութիւնը կը կերտէ այդ միջավայրին մէջ, իսկ Ազրպէյճանի եւ Թուրքիոյ կողմէ մեր մշակութային ժառանգութեանց փնացումն ու իրացման փորձերը այլապէս ունին պատմական անցեալ, իրենց լուռ պատգամով կը ներկայանան մեր ժողովուրդին, մշակոյթներու պահպանութեան

ջատագով աշխարհին եւ ժողովուրդներուն: Ան յատկապէս յիշատակեց Նախիջեւանի խաչքարերու փնացման ծանօթ դէպքին, որ տեղի ունեցաւ աշխարհի աչքերուն առջեւ:

Բանախօսը վեր առաւ այն իրողութիւնը, որ «Անմահները» հատորը արտացոլացումն է հայ ժողովուրդի մեծութեան, արժանիք՝ որ կերտուած է այս հատորի էջերուն տեղադրուած անմահներուն ճամբով: Ան դրուատիքով խօսեցաւ աւելի քան տասնամեակի մը վրայ երկարող Տիկին Ա. Նաւասարկեանի աշխատանքին մասին, կանգ առաւ նաեւ այն բաժիններուն վրայ, ուր լուսարձակի տակ բերուած է Պարսկաստանի հայութեան մշակութային ու քաղաքական իրագործումները, որոնք ընդհանրապէս փչջ ծանօթ են մեր ժողովուրդին, եւ եզրափակեց գնահատականով մը, ըսելով, որ անմահներու պատգամը այս հատորին մէջ սեղմելով՝ հեղինակը եւս յայտնապէս ձգտումը ունի անմահութեան:

«ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԵՍԵՐԷ ՎԵՐ»

Բանախօսին ներկայացումէն ետք, հանդիսավարը հրաւիրեց Առաջնորդ Սրբազանը արտասանելու իր գնահատանքի ու օրհնութեան խօսքը: Առաջնորդ Սրբազանը նախ ողջունեց ներկաները եւ բարձր գնահատեց Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը, որ այս ու նմանօրինակ որակաւոր եւ լիցֆաւորող ձեռնարկներով, մասնակից է Ազգ. Առաջնորդարանի ժողովրդանուէր առաքելութեան: Այնուհետեւ, Առաջնորդ Սրբազանը հանգամանօրէն անդրադարձաւ «Անմահները» հատորի բովանդակութեան ու անոր հեղինակին երախտարժան աշխատանքին, գոհունակութիւն յայտնելով, որ այսօրուան ձեռնարկը՝ Հայ Գիրքի Տարուան նուիրուած այս շնորհանդէսը տեղի կ'ունենայ Թարգմանչաց տօնի օրերուն, Հայ Մշակոյթի ամսուան ընթացքին:

Շարունակելով իր խօսքը, Առաջնորդ Սրբազանը ակնարկութիւն կատարեց Սեւակի «Ապրիլ» բանաստեղծութեան գաղափարներուն, ընդգծելով, որ հաւաքական կեանքի մէջ, «ես»-երու գումարը հանդիսացող «մենք»ն է որ կ'արժեւորուի ու կ'արժեւորէ մեր կեանքը, իրագործումները: Այս հատորը, ըսաւ Առաջ-

նորդ Սրբազանը, մեր պատմութեան անմահ «ես»երը կը հաւաքուին եւ զանոնք կը ներկայացնէ իրրեւ «մենք»: Այս կոթողական գործը, իր կարգին, անմահ գործ մըն է, անոր բովանդակութիւնը մեր պատմութիւնը կերտած նահատակներուն ու հերոսներուն պատգամը կը փոխանցէ մեզի, ուղեցոյցի նշանակութիւն ունի մեր եկեղեցական ու ազգային արժէքներու ծանօթացման ու պահպանման իմաստով, թելադրանք՝ որ մեր «ես»երը ի սպաս դնենք մեր ժողովուրդի «մենք»ին: Այս մօտեցումով է որ բարձր կը գնահատենք Տիկին Ալիս Նաւասարկեանի գործը, որ փաստացի ապացոյց է թէ ան ոչ միայն կատարած է անմահներու վաստակին ու պատգամին հաւաքը, այլ նաեւ թափանցած է անոնց թողած ժառանգութեան ու պատգամներուն խորքը: «Այս բոլորին ծանօթանալով, այդ պատգամները իւրացնելով, մենք եւս պէտք է դառնանք կիրարկողը մեր ազգային ու եկեղեցական արժանքներուն, ըլլանք անոնց տարածիչը եւ մեր կեանքը կերտենք անոնց օրինակին հետեւելով՝ հեզութեամբ, խոնարհութեամբ, ծառայութեամբ եւ սիրով», եզրափակեց Առաջնորդ Սրբազանը:

Սրտի խօսք արտասանելու հրաւիրւեցաւ նաեւ հեղինակը՝ Տիկին Ալիս Նաւասարկեան: Ան առաջին հերթին շնորհակալութեան ու երախտագիտութեան խօսք ուղղեց Առաջնորդ Սրբազանին ու Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինին, այս ձեռնարկին կազմակերպման ու յաջողութեան իրագործման համար: Ան այս առիթով նաեւ շնորհակալութեան արտայայտութիւններ ունեցաւ բանաստեղծին, ինչպէս նաեւ «Անմահները» հատորի կազմութեան ու խմբագրումին մէջ բաժին ունեցող արուեստագէտներուն ու թարգմանողներուն մասին, յոյս յայտնելով, որ այս հատորով, ինք ներդրում ունեցած կ'ըլլայ մեր պատմութեան ու մշակոյթի ծանօթացման եւ պահպանման գործին մէջ: Վերջապէս, ան շնորհակալութիւն յայտնեց ներկաներուն, որ այս ձեռնարկին մասնակցութեամբ, քաջալեր կ'ըլլան մեր մշակոյթին ու արժէքներուն:

Ձեռնարկի արարտին, Առաջնորդ Սրբազանը յուշանուէր մը յանձնեց Տիկին Ա. Նաւա-

սարկեանին. Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը, իր կարգին, ծաղկեփունջով մը պատուեց հեղինակը:

Ձեռնարկի պաշտօնական բաժինին արտէն ետք, հեղինակը մակագրեց ներկաներուն ստացած օրինակները: Ան վաճառուած գիրքներուն ամբողջ հասոյթը նուիրեց Ազգային Առաջնորդարանին:

Նշենք, որ սրահի մուտքին, ցուցադրուած էին նաեւ Ազգ. Առաջնորդարանի գրատունէն շարք մը գիրքեր, որոնք հետաքրքրութիւն ստեղծեցին ներկաներուն մօտ:

**ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ
ՄԱՏԱՂՈՐՀՆԷՔ Ս. ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՕԾՄԱՆ 49-ՐԴ
ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ**

Կիրակի, 4 Նոյեմբեր, 2012-ը Սրբոց Նահատակաց եկեղեցւոյ ծխական համայնքին համար եղաւ ուրախութեան ու յիշատակելի օր մը:

Արդարեւ, եպիսկոպոսական հանդիսաւոր Ս. Պատարագով նշուեցաւ եկեղեցւոյ օժման 49-րդ տարեդարձը: Պատարագեց եւ օրուան պատգամը փոխանցեց Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ Բարձ. Տ. Մուշեղ Ս. Արք. Մարտիրոսեան: Ս. խորանին սպասարկեց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Ռազմիկ Քինյ. Խաչատուրեան: Ներկայ էին Ազգային Վարչութեան անդամ Դոկտ. Տիգրան Պապիկեան, շրջանի պատկան մարմիններու եւ միութեանց ներկայացուցիչներ:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը իր ֆարոզին մէջ գոհութիւն յայտնեց Աստուծոյ, որ բոլորս արժանի դարձուց Սրբոց Նահատակաց Եկեղեցւոյ հիմնադրութեան 49-րդ տարեդարձին նուիրուած Ս. Եւ Անմահ Պատարագին եւ պատգամեց.

«Սրբոց Նահատակաց Եկեղեցւոյ հիմնադրութեան տարեդարձը մեր ծառայական կեանքի ուխտի վերանորոգման առիթ է, որովհետեւ անհկա տօնն է բոլոր սուրբերուն, յայտնի կամ անյայտ, որոնք իրենց երկրաւոր կեանքը, Աստուծոյ պատուիրանները եւ խօսքերը կեանքի վերածելու ծառայեցուցին եւ իրենց ծառայական կեանքով, տփնութեամբ ու նզնութեամբ հայու ոգին կերտեցին, հայուն ինքնութիւնը ապահովեցին, եւ հայ ժողովուրդի յանրապետութիւնը վաստակեցան, որպէսզի մենք այսօր Հայ Առաքելական Ս. Եկեղեցի ունենալով, մեր հայրերուն հաւատով առաջնորդուինք եւ Աստուծոյ շնորհով մեր կեանքը առաջնորդենք նշմարտութեամբ ու սիրով:» Սրբազան Հայրը ուրախութիւն յայտնեց, որ Ս. Պատարագին ներկայ են Սրբոց Նահատակաց Եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ դպրոցի եւ «Ֆերահեան» ազգային վարժարանի 2-րդ կարգի աշակերտները, եւ մաղթեց, որ անոնք անին Աստուծոյ շնորհով, ծնողներուն դաստիարակութեամբ եւ ուսուցիչներու ու կրթական մշակներու հետեւողութեամբ ըլլան շնորհով օծուն, խելացի, ազնիւ եւ բարի գաւակները մեր ժողովուրդին:

Սրբազան Հայրը նաեւ յիշեց, թէ այսուհետեւ, ամէն տարի, Նոյեմբեր ամսուան առաջին Կիրակիին, հոգեհանգստեան յատուկ պաշտօն պիտի կատարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի անմահ գործիչներու յիշատակին, նաեւ աղօթք պիտի բարձրացուի մերօրեայ բոլոր նուիրեալներուն եւ ազնիւ ծառայողներու բարւոյ գործունէութեան համար: Քարոզի աւարտին Առաջնորդ Սրբազանը օրհնեց յիշատակը բոլոր անոնց, որոնք հաւատով հիմը դրին այս Եկեղեցւոյ, աղօթեց Եկեղեցւոյս այժմու սպասարկուներուն համար:

Պատարագի աւարտին, տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն համայն Հ.Մ.Ը.Մ.ի ննջեցեալներուն, նաեւ հոգիներուն համար

բոլոր անոնց, որոնք Եկեղեցւոյ անդաստանին մէջ գործեցին ու անցան, եւ այժմ կը ննջեն անոր հովանիին ներքեւ:

Առաջնորդ Սրբազան Հօր գլխաւորութեամբ, թափօրը առաջնորդուեցաւ «Աւետիսեան» սրահ, ուր Եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութեան կողմէ պատրաստուած էր մատաղը, որ հովանաւորած էին Տիկին Ժանէթ Զաֆարի եւ Տիկին Տայան Ազիզեան, ի յիշատակ իրենց հին եւ նոր ննջեցեալներուն:

Մատաղի օրհնութիւնը կատարելով, Սրբազան Հայրը բարձր գնահատեց տիկնանց միութեան եւ հոգաբարձութեան անդամներուն մատուցած ծառայութիւնը, ինչպէս նաեւ մատաղին իրենց նիւթական օժանդակութիւնը բերող բոլոր հաւատացեալները: Ապա Ազգային Վարչութեան անդամ Դոկտ. Տիգրան Պապիկեան, յանուն Ազգային Վարչութեան, շնորհաւորեց Եկեղեցւոյ օժման 49ամեակը եւ բարձր գնահատեց Հովիւին ու հոգաբարձութեան նուիրեալ ծառայութիւնը, յաջողութիւն մաղթելով բոլորին Եկեղեցանուէր աշխատանքներուն:

«Պահպանիչ»ով, «Կիլիկիա» մաղթեցով եւ «Մեր Հայրենիք» ֆայլերգով վերջ գտաւ հոգեպարար արարողութիւնը:

Շաբաթ, 3 Նոյեմբերի երեկոյեան, Ֆերահեան վարժարանի «Աւետիսեան» սրահին մէջ նշուեցաւ Եկեղեցւոյ օժման 49-րդ տարեդարձը, հովանաւորութեամբ Առաջնորդ Սրբազան Հօր եւ կազմակերպութեամբ Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւի, Հոգաբարձութեան եւ Տիկնանց Օժանդակ Մարմինին:

Զեռնարկին պաշտօնական բաժինը սկսաւ Միացեալ Նահանգներու եւ Հայաստանի Հանրապետութեան ֆայլերգներով, կատարողութեամբ Թուխման Խաչատուրեանի եւ դաշնակի ընկերակցութեամբ Յովիկ Քեօշկերեանի:

Բացման խօսքը կատարեց ու յայտագիրը վարեց հանդիսավարը՝ Պրն. Նիկոլ Մանուկեան: Ապա ան բեմ հրաւիրեց Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Ռազմիկ Քիւնյ. խաչատուրեանը, որ սեղանօրհնէքէն վերջ փոխանցեց իր սրտի խօսքը: Հոգաբարձութեան անդամներէն Տիկին Մարալ Դարբինեանը արտա-

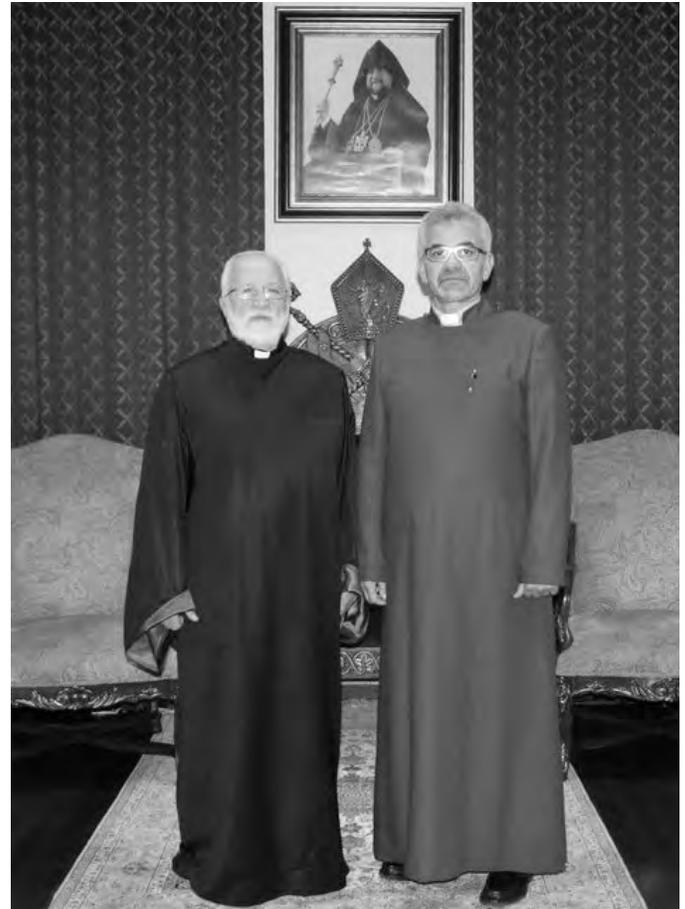
սանեց ողջոյնի խօսք:

Ապա հանդիսավարը բեմ հրաւիրեց Թեմիս բարեջան Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Ա. Արք. Մարտիրոսեանը, որպէսզի իր պատգամը փոխանցէ:

Սրբազան Հայրը փառք ու գոհունակութիւն տուաւ Աստուծոյ, որ անգամ մը եւս Սրբոց Նահատակաց եկեղեցւոյ մեծ ընտանիքը եւ Սան Ֆերնանտո Հովիտի կազմակերպութիւնները եւ միութիւնները, Ազգային վարժարանով միասին եւ ներկաներով, համախմբւած են տօնելու եկեղեցւոյ հիմնադրութեան 49-րդ տարեդարձը: «Ըստ աւանդութեան, մեծ տօներէ առաջ ընդհանրապէս նախատօնակամ նաւակատիֆ տեղի կ'ունենայ, եւ նկատելով որ յառաջիկայ տարի մեր եկեղեցւոյ 50ամեակն է, վստահ ենք որ այս հաւաքը իբրեւ նաւակատիֆ եւ իբրեւ նախապատրաստութիւն պիտի ծառայէ ձեր բոլորին մասնակցութեամբ, եւ իբրեւ այդպիսին: Մեր ժողովուրդը աւանդապահ ժողովուրդ է, ան իր եկեղեցիին կը փարի, իր եկեղեցին կը յարգէ ու կը սիրէ իբրեւ ազգային նկարագիրի եւ ազգային ինքնութեան օրրան, եւ այդ իսկ պատճառով, ազգային աւանդութիւններով, հաւատքի նաւապարհով, յարատեւութեան ոգիով, փոխադարձ յարգանքով եւ մանաւանդ կարգապահութեամբ, մեր եկեղեցւոյ շինութեան համար անկարելին կարելի պէտք է դարձնենք»: Ան իր խօսքը եզրափակեց ընդգծելով, որ «Ծառայութիւնը հաւատքի գործ է, եկեղեցւոյ ծառայութիւնը հաւատքով արտայայտուած ծառայութիւն է, իսկ հաւատքը առանց գործի մեռած է»: Առաջնորդ Սրբազանը գնահատեց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւրը, բոլոր գործակիցները եւ բարեբարները, որոնք հետեւողականօրէն յառաջ կը տանին եկեղեցւոյ պայծառացման աշխատանքները:

**ԳԵՐՇ. Տ. ԿՈՄԻՏՍԱՍ ԱՐՔ. ՕՀԱՆԵԱՆ
ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԱՅՑԼԵՑ**

Չորեքշաբթի, 7 Նոյեմբերի կէսօրին, Ազգային Առաջնորդարան այցելեց եւ Թեմիս բա-

րեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի կողմէ հիւրընկալուեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ միաբանութեան երէց անդամներէն Գերշ. Տ. Կոմիտաս Արք. Օհանեան որ հիւրաբար մեր Թեմը կը գտնուէր:

Հիւր Սրբազան հայրը վերջերս, Ա. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսին կողմէ անժամաբար նշանակուած է Վեներեաբար Սեբաստիոնի հայոց Հոգեւոր Տեսուչ: Ան անցեալին եւս, տարիներ շարունակ եղած է նոյն շրջանի հոգեւոր տեսուչը:

Հանդիպումին ներկայ եղաւ Կրօնական ժողովի ատենապետ Գերապատի Տ. Միւռն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան: Այցելութիւնը առիթ եղաւ տեղեկութիւններ փոխանակելու երկու թեմական շրջաններու ազգային ու եկեղեցական կեանքներուն մասին, նաեւ խորհրդակցելու հայութիւնը յուզող անմիջական հարցերու մասին: Առաջնորդ Սրբազանը յաջողութիւն մաղթեց հիւր Սրբազանին, իր յառաջիկայ առաքելութեան մէջ:

Գերշ. Տ. Կոմիտաս Արք. Օհանեան շուրջ

50 տարիներու վաստակ ունի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ս. Աթոռի կեանքին մէջ: Ան շարակա՛նագէտ է, այս նիւթը տասնամեակներ շարունակ դասաւանդած է Դպրեվանքին մէջ: Ծառայած է նաեւ Յունաստանի, Սուրիոյ ձեզիրէ շրջանի եւ Վենետիկի թեմական շրջաններուն մէջ:

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳՄԱՆ ՖՐԱՆՍԻՍԿՈՅԻ Ա. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՕԾՄԱՆ 46-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հովիւն ու հոգաբարձութեան նախաձեռնութեամբ, եկեղեցւոյ օժման 46-րդ տարեդարձը նշուեցաւ եպիսկոպոսական Ս. Պատարագով: Ս. Պատարագը մատուցեց Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան:

Առաջնորդ Սրբազանը Սան Ֆրանսիսօ ժամանեց Շաբաթ, 10 Նոյեմբեր 2012ի երեկոյեան: Կիրակի, 11 Նոյեմբեր 2012-ին, առաւօտ ժամը 10ին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ ժամերգութիւն, որուն յաջորդեց եպիսկոպոսական Ս. Պատարագը:

Սրբազան Հայրը, աւուր պատշաճի իր պատգամին մէջ Աստուծոյ գոհութիւն եւ փառք տալով, ոգեկոչեց յիշատակը Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հիմնադիրներուն, եւ ըսաւ.- «Անցնող տասնամեակներուն, խումբ մը հաւատարմ հայորդիներ ձեռնարկեցին այս

գաղութի գոհարը հանդիսացող եւ ծովածոցի փարոս՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հիմնադրութեան: Փառք եւ պատիւ հիմնադիր սերունդին՝ հոգաբարձութեան եւ կամաւորներուն, նաեւ բոլոր անոնց, որոնք հիմնադիրներուն հետքերով ընթացան եւ տակաւին կ'ընթանան նոյն տեսլականով ու առաքելութեամբ: Այսօր նաեւ առիթ է որպէս ժառանգորդները այդ աւանդին՝ վերանորոգելու մեր ուխտը, նոյն յանձնառութեամբ եւ նախանձախնդրութեամբ շարունակելու այն՝ ինչ որ իրենցմէ մեզի հասած է:

«Այսօր, ինծի համար մեծ ուրախութիւն է այստեղ տեսնել եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Վարժարանի եւ Ազգային Գոուզեան-Ջաֆարեան-Վասպուրական վարժարանի աշակերտները: Սիրելի աշակերտներ, դուք եկեղեցւոյ եւ ազգային կեանքի ապագան էք: Մեր հայրերէն ձեզի աւանդ հասած հաւատքն ու արժէքները բարձր պահեցէք, որովհետեւ անոնց արժանաւոր ժառանգորդները դուք պիտի ըլլաք: Թող Աստուած օրհնէ ձեզ եւ գալիք բոլոր սերունդները, առաջնորդէ արդարութեան ճանապարհէն, ի փառս եւ ի պայծառութիւն Հայ եկեղեցւոյ եւ Հայ Ազգին:

«Այսօրուան Աւետարանական հատուածը ֆաղուած է Դուկասու Աւետարանի 8:49-56էն, որ կը պատմէ Յայրոսի աղջկան բժշկութեան հրաշքին մասին:

«Այսօրուան այս հատուածը, սիրելի հաւատացեալներ, ուժեղ պատգամ մը ունի փոխանցելիք մեզի, յիշեցնելով որ Տէր Յիսուս Քրիստոս իշխանութիւն ունի նա՛եւ մահուան վրայ: Նոյնիսկ մահը կը խափանուի անոր ներկայութեան: Ան եկաւ եւ հասաւ Յայրոսի տունը՝ իր Աստուածային Փառքով ու զօրութեամբ, եւ անշնչացած ու անկենդան փոքրիկ աղջկան ձեռքէն բռնելով՝ զայն կեանքի կոչեց վերստին: Ուստի, սիրելի հաւատացեալներ, Առաքելին բառերով՝ «Վերջին թշնամին՝ մահը, խորտակուեցաւ» (Ա. Կորն. 15:26) Քրիստոսի փրկարար գալուստով:

«Այսօրուան Աւետարանի երկրորդ պատգամը՝ Քրիստոսի հանդէպ հաւատք եւ Քրիստոսի ճանազայթող սէրն է, որ կը փոխանցէ մեզի, հաւատացեալներուս, եւ կը սոր-

վեցնէ թէ Քրիստոս ինք մեզի պիտի հասնի մեր տագնապի եւ դժուարութեան պահուն, այնպէս՝ ինչպէս հասաւ Յայրոսին, որ հաւատաց Իր զօրութեան:

«Ուստի, սիրելիներ, մեր հաւատքը ըլլայ սրտի խորքէն եկող եւ ամուր՝ հանդէպ մեր բարեգութ Երկնաւոր Հօր. ըլլանք իր կամքը կատարողները, ու միշտ յիշենք այսօրուան Աւետարանի դասէն մեզի հասնող պատգամը, թէ Տիրոջ ապաւինողը երբեք ամօթով չի մնար: Ես այս մտածումներով ձեզի կոչ կ'ուղղեմ ամրապնդուելու աղօթական կեանքով եւ հասնելու տագնապի մէջ եղող մեր նմաններուն, մանաւանդ՝ սուրիահայութեան, որ վերջերս կը դիմագրաւէ տագնապալից օրեր: Ուստի, ընդառաջելով Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառի հայրական կոչին, Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւելեան, Արեւմտեան եւ Քանաւայի թեմերէն ներս տեղի կ'ունենան դրամահաւաքի տարբեր ձեռնարկներ: Այս գաղութէն ներս եւս տեղի պիտի ունենայ նմանօրինակ ձեռնարկ մը, գալ Կիրակի, 18 Նոյեմբեր 2012-ի յետմիջօրէին»: Պատարագիչ Սրբազանը եզրակացուց. «Իմ մաղթանքս է, որ դուք ալ, որպէս եկեղեցւոյ մարմինին մէկ անդամը, ձեր մասնակցութիւնը բերէք այդ հաւաքին, ի նպաստ Սուրբիոյ մեր եղբայներուն եւ բոլորներուն, որովհետեւ, ինչպէս Առաքելը կ'ըսէ՝ բոլորս ալ Քրիստոսի Մարմնին անդամներն ենք: Եթէ Մարմնի մը մէկ անդամը ցաւի, ամբողջ մարմինը կը ցաւի: Ուստի, Աստուծոյ կամքը կատարելու ձեր բոլոր ազնիւ նիգերուն մէջ օրհնեալ ըլլաք»:

«Տէր Ողորմեա»ի պահուն, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ բոլոր ապրող բարերարներուն արեւշատութեան եւ առողջութեան համար յատուկ աղօթք մատուցուեցաւ առ բարձրեալն Աստուած, որպէսզի ընդ երկար շարունակեն իրենց ազնիւ ու ազնուական գործը՝ եկեղեցւոյս պայծառացման եւ համայնփա բարգաւաճման համար:

Սուրբ եւ Անմահ Պատարագի աւարտին, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ համայնքի սիւները հանդիսացող եւ եկեղեցւոյս հիմնադիր հանգուցեալ բոլոր բա-

րերարներուն հոգիներուն ի հանգիստ, որոնք տարիներ շարունակ գործեցին հաւատով ու նուիրումով եւ անցան: Ամենաբարին Աստուած թող անոնց յիշատակը անթառամ պահէ եւ կեանքի օրինակելի ընթացքն ալ վարակիչ դարձնէ այլոց:

Յաւարտ արարողութեան, Սրբազան Հայրը թափօրով եւ «Ուրախ լեր»ի երգեցողութեամբ յառաջացաւ եկեղեցւոյ շրջափակը, ուր հաւատացեալներու մասնակցութեամբ երգուեցան «Կիլիկիա»ն եւ «Մեր Հայրենիք»ը:

Սրբազան Հայրը, ապա, եկեղեցւոյ կողմի «Վասպուրական» սրահի մէջ ի պատիւ իրեն տրուած հիւրասիրութեան նախագահեց, որուն ընթացքին շրջանիս նորակազմ Կիրակնօրեայ Վարժարանի աշակերտութիւնը ներկաներուն հրամցուց հոգեւոր երգերու եւ աղօթքներու փունջ մը, մեծապէս խանդավանելով ներկաները:

Յայտագիրի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազանը Կիրակնօրեայ Վարժարանի աշակերտներուն Ս. Գրային յատուկ պատգամով սրբանկարներ նուիրեց, որմէ ետք, մեծապէս գնահատեց Կիրակնօրեայ Վարժարանի պատասխանատու՝ Տիկին Քարոլին Արիստակէսեանն ու իր օգնականները, ապա ուղղեց իր հայրական խօսքը ծնողներուն, որ իրենց զաւակներու հոգեւոր դաստիարակութեան յատուկ ուշադրութիւն ընծայեն՝ գանձնաճանաչելով Կիրակի Կիրակնօրեայ դպրոց բերելով, իսկ անոնց բարի օրինակ հանդիսանալու համար, իրենք ալ եկեղեցւոյ արարողութեան մասնակից դառնան:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԹԵԼԵԹՐՈՆԻՆ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

ԱՐՑԱԽԻ ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՇՈՏ ՂՈՒԼԵԱՆ ՈՒ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԳԵՐՇ. Տ. ՊԱՐԳԵԻ ԱՐՔ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

Հայրենի ու տարասփիւտ հայութեան միասնութեան ու սերտ գործակցութեան գործնական մէկ արտայայտութիւնն է «Հայաստան» Համահայկական Հիմնադրամը, որ Ամերիկեան Գոհարանութեան տօնին, պատկերասփռուած հանգանակային արշաւին առիթով՝ թելեթոնին նամբով ի մի կը բերէ հայրենի ու արտերկրի հայութեան նուիրաբերող ձեռքերը եւ զանոնք կը դնէ ի սպաս Հայաստանին ու Արցախին: Այս տարի, նուիրաբերումը ունի նաեւ այլ վսեմ նպատակ մը՝ Սուրիոյ հայութեան աջակցութեան ձեռք երկարելու հրամայականը:

Գոհարանութեան տօնին նախատեսուած հանգանակային արշաւին մասնակցութեան համար, ըստ տարիներու բարի ավանդութեան, Լոս Անճելըս ժամանած էին Արցախի Թեմին ու պետութեան ներկայացուցիչները՝ Գերշ. Տ. Պարգեւ Արք. Մարտիրոսեան եւ Ազգային Ժողովի նախագահ Աշոտ Ղուկեան: Նոյն ավանդութեան ծիրին մէջ, անոնք Ուրբաթ, 16 Նոյեմբերի կէսօրին այցելութիւն մը տուին Ազգային Առաջնորդարան եւ ընդունուեցան Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մու-

շեղ Արք. Մարտիրոսեանի ու ժողովականութեան ներկայացուցիչներու կողմէ:

Արցախի թեմակալ Առաջնորդին ու Ազգային Ժողովի նախագահին կ'ընկերանային Միացեալ Նահանգներու մօտ Արցախի դիւանագիտական ներկայացուցիչ Ռոպէրթ Աւետիսեան, ԼՂՀի արտաքին գործոց նախարարութեան բազմակողմ համագործակցութեան վարչութեան պետ Տիկին Արմինէ Ալեքսանեան, ինչպէս նաեւ «Հայաստան» հիմնադրամի Լոս Անճելըսի գործադիր մարմինի ատենապետ Արա Ակիշեան: Առաջնորդ Սրբազանին կողքին ներկայ էին Կրօնական Ժողովի ատենապետ Գերպ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան, հոգեւորականաց դասու անդամներ, Ազգ. Վարչութեանէն՝ Ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պօղոսեան, փոխ ատենապետ Տիար Ճորն Զորպանեան, անդամ Տիար Վահան Պզտիկեան եւ Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի անդամներ:

Ազգ. Առաջնորդարան ժամանելով, յարգելի հիւրերը առաջնորդուեցան «Ս. Տրդատ եւ Ս. Աշխէն» մատուռ, ուր ունեցան աղօթքի պահ մը: Այնուհետեւ, պաշտօնական ընդունելութիւնը տեղի ունեցաւ «Սիւլահեան» դահլիճին մէջ, ուր հանդիպումը շարունակուեցաւ մըտերմիկ մթնոլորտի մէջ:

Առաջնորդ Սրբազանը ողջունեց յարգելի հիւրերն ու ներկաները, անդրադարձաւ Գոհարանութեան տօնին զուգահիստող թելեթոնին եւ այս առիթով, կոչ ուղղեց նուիրաբերելու եւ նպաստելու Հայ Գիւղի զարգացման, նկատի ունենալով, որ այս տարուան հանգանակութեան նպատակն է զարկ տալ Հայ Գիւղին: Ան ընդգծեց, որ այս տարի, հանգանակային այս աշխատանքը ունի այլ ազնիւ նպատակ մը՝ աջակցիլ Սուրիոյ հայութեան, ինչպէս որ անցեալին, հայութեան միասնական նիգերը նեցուկ տրամադրած են հայկական այլ օճախներու: Ան անդրադարձաւ վերջին շրջանին Հալէպի ու Տէր Զօրի մէջ եկեղեցիներու եւ Ցեղասպանութեան Մատուռին հասած վնասներուն, միաժամանակ նկատել տալով, որ հայութիւնը աջակից է Սուրիոյ հայութեան, ու այս իմաստով կարեւոր իրագործում մը կատարեց Կիրակի, 11 Նոյեմ-

բերին, Փասատինայի մէջ կազմակերպուած երգահանդէսին նամբով:

Առաջնորդ Սրբազանը յիշեցուց, որ այս տարուան հանգանակութիւնը տեղի կ'ունենայ այս աշխատանքի 20ամեակին առիթով, եւ 15րդ անգամ ըլլալով է որ տեղի պիտի ունենայ թելթոնը: Ան գնահատանքով արտայայտուեցաւ հայութեան նուիրաբերումին ու գործակցական մօտեցումին մասին: Առաջնորդ Սրբազանը նաեւ նշեց, որ հետաքրքրական զուգահիշուածքներ մը, այս շաբաթավերջին Մոնթպելլոյի մէջ պիտի ոգեկոչուի յիշատակը հայ արդարահատոյց հերոս Միսաթ Թորլաֆեանի, որուն արարքին արձագանգումը կարելի է տեսնել Արցախեան Պայքարին մէջ:

Ազգային Ժողովի նախագահը շնորհակալութեան խօսք ուղղեց սիրալիր ընդունելութեան, ինչպէս նաեւ, տարիներ շարունակ թելթոնին նամբով մատուցուած աջակցութեան համար: Ան Արցախի պետական պատասխանատուներուն եւ ժողովուրդին ողջոյնները փոխանցեց եւ նկատել տուաւ, որ տրամադրուած օժանդակութիւնները կարելոր բաժին ունին Արցախի ընդհանուր վիճակին բարելաւման մէջ, հայրենի այս հողամասը այցելողներ, հայ թէ օտար, զարմանքով եւ հիացումով ակնատես կ'ըլլան բարեշրջումին, մանաւանդ ի մտի ունենալով, որ այս շրջանը ապրած է տաժանելի պատերազմ մը եւ ունէր ծանր վէրքեր ու հետքեր:

Խօսելով Արցախի պետութեան անմիջական ծրագիրներուն մասին, ան բացայայտ դարձուց, որ Շուշիի վերականգնումը կարելոր յենարաններ պիտի գտնէ պետական կարգ մը հաստատութեանց հոն տեղափոխումով, նախարարութեանց ու տեսչութեանց կարգ մը բաժանմունքներուն Շուշի հաստատումով: Այդ ծրագիրներուն շարքին է արհեստից վարժարանի մը հիմնադրումը, որ վստահաբար մեծ նպաստ պիտի բերէ արհեստաւոր մասնագէտներու պատրաստութեան:

Արցախի զարգացման ծրագիրներուն մասին խօսելով, Ա. Ղուկեան յայտնեց, որ գիւղական շրջաններու վիճակին բարելաւումը պատճառ պիտի ըլլայ, որ գիւղացի կառչած մնան իրենց բնակավայրերուն, ֆաղափներ

չխուժեն, ու կարելոր նպաստ բերեն երկրագործական տնտեսութեան զարգացման: Ան գոհունակութիւն արտայայտեց որ Արցախի շուրջ գոյացած աներեւոյթ պաշարման պատր սկսած է նեղփուիլ, Արցախը ֆայլ առ ֆայլ կ'ուղղուի դէպի նախաջում եւ կ'ընդարձակուին գործակցական դաշտերը: Այս ծիրին մէջ, ան բարձր գնահատեց սփիւռքեան աջակցութիւնը, մասնաւորաբար Հայ Դատի միաւորներուն դերակատարութիւնը: Ան հաւատեց, որ Ազրպէյճանի կողմէ ի գործ դրուած ննշումի փորձերը անպայման որ ապարդիւն պիտի մնան, իսկ Հայաստանի, Արցախի անկախացման 20ամեակները, բանակի հիմնադրութեան տարեդարձը նոր մեկնակէտեր են հայութեան, մասնաւորաբար երիտասարդութեան համար, որպէսզի մասնակիցի կամքով լծուին հայրենաշինութեան:

Իր խօսքի վերջին բաժինով, Ազգ. Ժողովի նախագահը անդրադարձաւ Սուրիայէն Արցախ տեղափոխուած ընտանիքներու վիճակին ու անոնց տրամադրուած աջակցութեան. անոնցմէ մաս մը արդէն իսկ սկսած է աշխատիլ երկրագործութեան մարզին մէջ ու կրնայ վերջնականապէս հաստատուիլ Արցախի մէջ: Ան իր խօսքը աւարտեց շնորհակալութեան խօսք ուղղելով ներկաներուն եւ ընդհանրապէս սփիւռքի հայութեան, տարուէ տարի յարանուն կերպով տրամադրուած օժանդակութեանց համար, ու այս առիթով, յանուն Արցախիի՝ Առաջնորդ Սրբազանին յանձնեց բանակի 20ամեակը խորհրդանշող յուշանուէր մը:

Ողջոյնի ու սրտի խօսք արտասանեց Տիկին Ռիմա Պօղոսեան. ան կանգ առաւ Արցախի մէջ տեղի ունեցող իրագործումներուն առջեւ, որոնք հպարտութեամբ կը լեցնեն բոլորիս սրտերը: Ան ողջոյնի խօսք ուղղեց նաեւ Արցախի պետական պատասխանատուներուն, ու նոր տարուան սեմին, կատարեց բարեմաղթութիւններ:

Արցախի Թեմի Առաջնորդ Սրբազանը ողջունեց ներկաներն ու գնահատանքի խօսք ուղղեց արտերկրի հայութեան՝ անոր հետեւողական ու անձնդիր նուիրաբերումներուն համար: Ան վեր առաւ միասնականութեան ար-

Ժէբը եւ համոզում յայտնեց, որ հայուն միակամութիւնը, ձեռքերուն միացումը երաշխիք են յաջողութեան, մարտահրաւերներու յաղթահարման եւ նոր նուաճումներու, ինչպէս որ ցոյց տուած են անցեալ տարիներու միացեալ աշխատանքները, «Հայաստան» հիմնադրամին նամբով մէկտեղուած կարողականութիւնները, նոյն մօտեցումով կատարուած են նաեւ Լիբանանին, Իրաքին տրամադրուած աջակցութիւնները, որոնք այսօր կը հասնին նաեւ Սուրիոյ հայ գաղութին: Պարգեւ Սրբազան յիշեցուց, որ Արցախը շուրջ 20 տարի առաջ, պատերազմական ծանօթ իրադարձութեանց հետեւանալով քար ու քանդ վիճակ ունէր, սակայն արդէն վերջերք բուժուած են մեծ մասամբ, շնորհիւ հայ ձեռքերու միասնութեան:

Հիրքնկալումին եւ Ազգ. Առաջնորդարանին կողմէ ցուցաբերուած զօրակցութեան համար շնորհակալութեան ու սրտի խօսք ուղղեց նաեւ Տիար Արա Ակիշեան, վեր առնելով Ազգ. Վարժարաններու աշակերտութեան մասնակցութիւնը՝ թելեթոնին: Ան յոյս յայտնեց, որ տարիներու աւանդութիւնը պիտի շարունակուի յարանուն թափով:

Սրտի ու ողջոյնի խօսքեր արտասանեցին Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի կողմէ՝ Տիկին Ծովիկ Զէյթեան, եւ Ազգ. Վարչութեան փոխ ատենապետը՝ Տիար Հորն Զորպանեան: Առաջինը անձնական վկայութիւն մը տուաւ Արցախ իր նորագոյն այցելութենէն ստացած տպաւորութիւններու մասին, հաստատելով, որ տրամադրուած օժանդակութիւնները լաւագոյնս կ'օգտագործուին շրջանի ֆիզիքական բարեւաւումին ու վերականգնումին համար, ինչ որ կը նպաստէ ժողովուրդի կենսունակութեան բարձրացման: Իսկ երկրորդը գոհունակութիւն յայտնեց այս ու նմանօրինակ հանդիպումներու մասին, ողջունեց հայրենի ներկայացուցիչներուն ներկայութիւնն ու անոնց ընդմէջէն՝ Արցախի պետական պատասխանատուները, ժողովուրդը, շեշտելով, որ սփիւտք միշտ պիտի կանգնի հայրենիքին կողքին:

Մտերմիկ զրոյցի աւարտին, ու հրաժեշտ տալէ առաջ, Առաջնորդ Սրբազանը հայրենի հիւրերուն իբրեւ յուշանուէր յանձնեց

երկուական գիրք. Հրայր Բագէի լուսանկարներու նորագոյն հատորը եւ Ազգ. Առաջնորդարանի նորագոյն հրատարակութիւններէն՝ Կարօ Պետրոսեանի «Հայեցի Կրթութիւն եւ Հանապարհ» հատորը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՐՈՍ ՄԻՍԱԲ ԹՈՐԼԱՔԵԱՆԻ ԵՒ ՈԳԵԿՈԶՄԱՆ ՀԱԻԱՔ

Կիրակի, 18 Նոյեմբեր 2012-ին, տեղի ունեցաւ հոգեհանգիստ եւ յուշահանդէս՝ ազգային հերոս Միսաբ Թորլաքեանի մահուան 44-րդ տարելիցին առիթով, հովանաւորութեամբ Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Կեդրոնական Կոմիտէի, կազմակերպութեամբ Մոնթեպելլոյի Հ.Յ.Դ. «Դրօ» Կոմիտէին, նախագահութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի:

Առաւօտեան ժամը 10-ին, Առաջնորդ Սրբազանը, Ս. Խաչ Մայր Տաճարի հոգեւոր հովիւ՝ Արք. Տ. Աշոտ Քին. Գամպուրեան, կուսակցական ներկայացուցիչներ եւ բազմաթիւ ազգայիններ հաւաքուեցան ազգային հերոսի շիրիմին շուրջ, Մոնթեպելլոյի Evergreen Memorial Park գերեզմանատան մէջ, եւ հոգեհանգստեան աղօթք մատուցեցին անոր հոգւոյն համար: Ապա, ներկաները ուղղուեցան Սուրբ Խաչ Մայր Տաճար, ուր նախատեսուած էր հոգեհանգիստն ու յուշահանդէսը:

Պատարագը մատուցեց եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւր: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը

փոխանցեց օրուան խորհուրդը ներկայացնող պատգամը, բնաբան ունենալով Ղուկասու Աւետարանի Գլուխ 9: 46-48 համարները, ուր կը նշուի, թէ երբ Յիսուսի աշակերտները կը վիճաբանէին թէ իրենցմէ ո՞վ է մեծը՝ Յիսուս մանուկ մը իր մօտ կանգնեցնելով կ'ըսէ. «Ով որ ձեր բոլորին մէջ ամէնէն փոքրիկն է, ան է մեծը»: Առաջնորդ Սրբազանը կանգ առաւ այս պատգամին վրայ ու նշեց, որ անիկա խոնարհութեան, պարզութեան եւ անկեղծութեան հրաւեր է բոլորիս, բոլոր քրիստոնեայ հաւատացեալներուն, որպէսզի մանուկի մը բարեմտութեամբ շարունակենք մեր կեանքը, մեր ծառայութիւնները: Ան վեր առաւ կարօտեալին ու տկարին աջակցելու մասին մեր Տիրոջ պատգամները եւ յիշեցնելով, որ կը գտնուինք Գոհաբանութեան տօնի նախօրեակին, կոչ ուղղեց անսալու խոնարհութեան ու ծառայասիրութեան պատգամներուն:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ՈԳԵԿՈՉԱԿԱՆ ԽՕՍՔԸ

Ապա, Առաջնորդ Սրբազանը արտասանեց Միսաք Թորլաքեանի կեանքն ու գործը վեր առնող ոգեկոչական խօսք մը:

Առաջին հերթին, Առաջնորդ Սրբազանը նշեց, որ հայութեան բոլոր ժամանակներու պատմութիւնը կերտուած է հերոսներու սիրանով, «հերոսներ՝ որոնք ապրած են մեր ժողովուրդի տառապանքը, զայն դարձուցած են իրենց էութեան մէկ մասնիկը, ապա նաեւ պայքարի դաշտ նետուած են այդ տառապանք թեթեւցնելու, անոր հետեւանքները դարմանելու նախանձախնդրութեամբ:

«Ունեցած ենք հերոսներ, որոնք գործած են անաղմուկ ու աննշմար, սակայն անոնց գործը չէ մնացած աննշմար ու պատմութեան չէ անցած առանց մնայուն հետք ձգելու, այլ վերածուած է խորհրդանիշի, վերածուած է անժամանցելի պատգամի»:

Առաջնորդ Սրբազանը յայտնեց, թէ «այս մտածումները կը յանախեն մեզ, երբ սա պահուն մեր գլուխները կը խոնարհեցնենք ազգային հերոս ու արդարահատոյց մարտիկ Միսաք Թորլաքեանի յիշատակին, այսօր՝ երբ ան մարմնապէս պատմութեան անցած է աւելի

քան չորս տասնամեակ առաջ, եւ սակայն անոր գործն ու անկէ բխող պատգամները կը մնան ու պիտի մնան ծածանող դրօշ:

«Միսաք Թորլաքեան մէկ անգամն էր ընտրեալներու այն սերունդին, որ թէեւ կրեց Յեղասպանութեան արհաւիրքն ու թուրքի ռմիրներուն բազմապիսի հետեւանքները, սակայն իր արարքներով, իր գործով յայտարարեց Սասունցի Դաւիթին պէս, որ հայը չէ մեռած, հայը կ'ապրի ու, տակաւին, գիտէ արդար հատուցում պահանջել իրեն հանդէպ անարդարութեան դիմաց, գիտէ արդարութիւն պարտադրել, աշխարհին յիշեցնել հայուն իրաւունքը, պատգամ ուղղել աշխարհի մէջ Արդարութեան ջատագովներուն, որ յարգեն իրենց պարտաւորութիւնները:

«Ճիշդ է. Միսաք Թորլաքեանի անունը առաւելաբար կապուած է Ճիւղաշիրի պատժական արարքին, ինչպէս որ միւս արդարահատոյցներուն անունները՝ դահիճներու պատուհասման գործողութեանց հետ: Սակայն յիշենք. հայութեան պայքարին ու պահանջատիրութեան Թորլաքեանի եւ գաղափարակիցներուն ծառայութիւնը չէ սահմանափակուած միայն այս ծիրին մէջ, որովհետեւ ան կանուխ երիտասարդութեան օրերուն, իբրեւ զինուոր միացած է հայութեան ու հայրենիքի պաշտպանութեան մարտերուն:

«Յարգանք Թորլաքեաններու յիշատակին:

«Կեցցէ Թորլաքեաններու ծնունդ տուած Հայ ժողովուրդը:

«Անմահ մնան արդարահատոյցներու ժառանգութիւններն ու անժամանցելի պատգամները:

«Թող Աստուած իր երկնային խաղաղութեան մէջ հանգիստ շնորհէ արդարութեան զինուորին:

«Հանգիստ իր յոգնաբեկ անիւններուն»:

ՀՈԳԵՃԱՇ-ՀԱԻԱՔ

Ս. Պատարագի աւարտին, կատարւեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն, աղօթք բարձրացնելով առ Աստուած, որ հանգուցեալ հերոսի հոգին խաղաղութեան մէջ ննչէ եւ ար-

ժանի դառնայ յաւիտեանկան կեանքի:

Արարողութեան աւարտին, ներկայ հաւատացեալները հրաւիրուեցան եկեղեցւոյ «Թումաննեան» սրահը, ուր Հ.Յ.Դ. «Դրօ» կոմիտէն կազմակերպած էր հոգեմաշ եւ ոգեկոչական հաւաք:

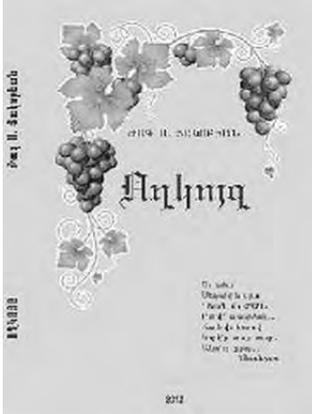
Կոմիտէութեան ներկայացուցիչ Արա Մալազեան վարեց յուշահանդէսը: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեանը Տէր Աշոտ Քհնյ. Գամպուրեանի, կատարեց սեղաններու օրհնութիւնը: Ապա, Ա. Մալազեան ներկայացուց Միսաք Թորլաքեանի կեանքի ողբականը եւ հայ ազգի մեծագոյն ջարդարարներէն մէկուն արդար պատիժի արարքը, նշելով, որ այդ օրերու պայմաններուն մէջ, ինչպիսի դժուարին գործ էր ջարդարար հետապնդելն ու պատժական արարքը իրագործելը: Արդարահատոյց հերոսին արարքին ու ընդհանրապէս ազգային ծառայութիւններուն գնահատականը կատարեց Տիար Վաչէ Բրուտեան, որ վեր առաւ անոր նկարագրի յատկանիշները եւ ստանձնած պարտականութիւնը կատարելապէս գործադրելու յանձնառութիւնը: Առիթ տրուեցաւ նաեւ ներկաներուն՝ արտայայտուելու Միսաք Թորլաքեանի կապուած յիշատակելի դրուագներու մասին:

ՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

**ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿԵՑ
ԺԱԳ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆԷՆ ԵՐԿՈՒ ԳԻՐՔ**

Ինչպէս ծանօթ է, Ս. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոս 2012 տարին ձօնած է Հայ Գիրքին, հետեւաբար, բոլոր Թեմերուն նման, Արեւմտեան մեր Թեմը եւս կ'ընդառաջէ այս կոչին ու յատուկ ճիգ ի գործ կը դրուի, վեր առնելու համար Հայ Գիրքին արժէքն ու տեղը՝ մեր ազգային կեանքին մէջ, նոր սերունդի հայեցի աճումին մէջ:

Հայ Գիրքի տարուան առիթով, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի տնօրինումով եւ Ազգ. Վարչութեան որոշումով, Ազգ. Առաջնորդարանը

լոյս ընծայեց ծանօթ մտաւորական ու բազմավաստակ դաստիարակ Ժագ Ս. Յոկոբեանի նորագոյն հատորները՝ «Ես Գիրք եմ Հայերէն» եւ «Ողկոյց»: Յիշեցնենք, որ Ազգ. Առաջնորդարանը անցեալ տարիներուն հովանաւորած է բանաստեղծին մէկէ աւելի հատորներուն հրատարակութիւնը:

Ազգ. Առաջնորդարանը այս հրատարակութիւններով ոչ միայն գործնապէս ընդառաջած կ'ըլլայ Վեհափառ Հայրապետի կոչին, այլ նաեւ հայեցի ու հայաշունչ ընթերցումի վայելք կը խոստանայ մեր ընթերցողներուն:

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ԱՌԱՋԻՆ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳՐ ՄԱՏՈՒՑԵՑ
ԼԱՍ ՎԵԿԱՍԻ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՄԷՋ**

**ԲԱՐԵՐԱՐ ԼԷՐԻ ՊԱՐՆՋ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ 250,000
ՏՈՒԱՐԻ ՆՈՐ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՄԸ**

Լաս Վեկասի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ ծխական համայնքին համար, Դեկտեմբերի առաջին շաբաթավերջը եղաւ տօնախմբութեան նորագոյն առիթ մը. նկատի ունենալով, որ նոր եկեղեցւոյ շինարարական աշխատանքները կը գտնուին իրենց վերջին փուլին մէջ ու մօտեցած են աւարտին, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, ընդառաջելով ծխական համայնքին հրաւերին, տարեվերջի օրերուն առիթով, Կիրակի, 2 Դեկտեմբերի առաւօտուն, առաջին Ս.

Պատարագը մատուցեց եկեղեցւոյ մէջ: Իսկ Շաբաթ, 1 Դեկտեմբերի երեկոյեան, ծխական յանձնախումբը կազմակերպած էր տարեվերջի նաշկերոյթ մը, որուն ընթացքին, Առաջնորդ Սրբազանը յայտարարեց, թէ եկեղեցւոյ գըլխաւոր բարերարը՝ Լէրի Պարնզ, շինարարական աշխատանքներուն մօտալուտ ամբողջացման առիթով, 250,000 տոլարի նոր նուիրատուութիւն մը կը կատարէ եկեղեցւոյ:

Ս. Պատարագի ընթացքին իր արտասանած պատգամին համար, Առաջնորդ Սրբազանը ընտրած էր Խորհուրդ Խորին շարականի «Թագաւոր Երկնաւոր, գեկեղեցի Քո անշարժ պահեա» բառերը: Ան առաջին հերթին փառք եւ գոհութիւն տուաւ Աստուծոյ, որ առիթը շնորհած էր իրականացնելու այս եկեղեցին, շինութեան աշխատանքները հասցընելով վերջին փուլին: Ան շեշտեց, որ որեւէ աշխատանք, որ կ'իրագործուի հաւատով, սիրով ու գործակցութեամբ, կը վայելէ Աստուծոյ օրհնութիւնն ու ֆաշալերանքը, կը հասնի յաջողութեան:

Առաջնորդ Սրբազանը նշեց, որ Քրիստոսի եկեղեցին հաստատուած է ամուր հիմնաքարի՝ նոյնիման Յիսուս Քրիստոսի վրայ: Անդրադառնալով Աստուածաշունչի այն համարին (Մատթ. 16:18), ուր Յիսուս, խօսքը Պետրոս Առաքելաւի ուղղելով, ըսած էր, թէ Իր եկեղեցին պիտի հաստատէ ժայռի վրայ, որ հաւատն է, եւ որ մահն անգամ իր ամբողջ գործութեամբ պիտի չկարենայ յաղթահարել, Առաջնորդ Սրբազանը ընդգծեց, որ ինչպէս որեւէ կառոյց, նոյնպէս ալ մեր եկեղեցիները կը

կարօտին ամուր հիմերու, եւ այդ՝ ոչ միայն ֆիզիքական շէնքին համար, այլ նաեւ՝ ոգեղէնին, որ մեր հաւատն է: Առաջնորդ Սրբազանը յայտնեց, թէ Յիսուս միակ հիմնաքարն է, որ կը դիմանայ ամէն տեսակ փորձի: Չենք կրնար անկէ աւելի վստահելի ու հաստատ հիմերու վրայ կառուցել մեր կեանքը, ու եթէ մեր կեանքը հաստատենք Անոր վրայ, պիտի ամրագրուինք Ս. Հոգիին զօրութեամբ:

Եզրափակելով իր խօսքը, Առաջնորդ Սրբազանը ընդգծեց, որ իբրեւ Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ զաւակներու՝ մեր պարտականութիւնն է շարունակել առաջին լուսաւորիչներու առաքելութիւնը. ան մաղթեց, որ Ս. Թադէոս ու Ս. Բարթողիմէոս առաքելներուն աննահանջ կամքն ու գործը դառնան նոր սերունդներուն ներշնչման աղբիւրը, ու բոլորս միասնաբար կենսագործենք Քրիստոսի պատգամները՝ հաւատով ու սիրով տոգորւած: Ան այս առիթով գնահատանքի խօսք ուղղեց եկեղեցւոյ բարերարին, ծխական յանձնախումբին ու գործակիցներուն ու բոլոր ծառայողներուն, եւ իր խօսքը աւարտեց մաղթելով, որ շինարարական աշխատանքները ամբողջանան նոյն յաջողութեամբ:

Ս. Պատարագին ներկայ էին Հ.Մ.Ը.Մ. սկաւուտներ ու գայլիկներ, որոնք աւարտին, պատարագիչ Սրբազան Հօր ձեռամբ ստացան Ս. Հաղորդութիւն: Ս. Պատարագի աւարտին, հոգեհանգիստ տեղի ունեցաւ հանգուցեալ Սեդա Տէր Կարապետեան-Պարնզի հոգւոյն համար:

ՀԱՇՎԵՐՈՅԹԸ

Շաբաթ, 1 Դեկտեմբերի երեկոյեան, շուրջ 150 ազգայիններ ներկայ էին երեկոյթին, որ ունէր պաշտօնական ու գեղարուեստական բաժիններ: Ներկաներուն շարքին էր Ազգային Վարչութեան անդամներէն Տիար Վահան Պատիկեան: Երեկոյթին հովանաւորութիւնը ստանձնած էր Տէր եւ Տիկին Հայկ եւ Նորա Աղամեան ամուրը: Հանդիսավարութիւնը կատարեց Տիկին Անահիտ Գապատեան: Ողջոյնի խօսք արտասանեց ծխական յանձնախումբի ատենապետ Տիար Ատրուշան Արմէնեան, որ

հակիրճ բացատրական մը տուաւ եկեղեցւոյ կերտումի աշխատանքին մասին, շնորհակալութեան խօսք ուղղելով Առաջնորդ Սրբազանին ու Ազգային Վարչութեան, այս համայնքին ցուցաբերուած հոգածու վերաբերմունքին համար: Խօսք առաւ Ազգ. Վարչութեան ներկայացուցիչ Տիար Վահան Պզտիկեան, որ վեր առաւ ծխական յանձնախումբին ու գործակիցներուն անձնորոշ ծառայութիւնը, որուն շնորհիւ, քանի մը ամսուան ժամանակամիջոցին, կարելի եղաւ իր հիմերէն սկսեալ բարձրացնել նոր եկեղեցւոյ շէնքը, որ իբրեւ «լոյսերու ֆաղափ» ճանչցուած Լաս Վեկասի մէջ, պիտի ըլլայ տարածիչը ոգեղէն լոյսի:

Եկեղեցւոյ հովանիին տակ համայնքին իրենց մատուցած ծառայութեանց համար, գնահատագիրներու արժանացան Տիար Յակոբ Ուլիկեան եւ Տիկնայի Սիրան Ներսէսեան, Սեզա Հաւոնեան, Անահիտ Գապատեան ու Տայէն Սուսանի: Երեկոն ծաղկեցուց հիւրաբար ներկայ գտնուող երգիչ Անթուան Պէգնեան:

Ներկաներուն ուղղուած իր պատգամին մէջ, Առաջնորդ Սրբազանը գնահատանք եւ գոհունակութիւն արձանագրեց իրագործումներուն համար, շեշտելով, որ իսկապէս տօնախմբութեան արժանի շատ բան կայ: Ան յայտնեց, որ Գոհարանութեան տօնի օրերուն, ինք Անթիլիաս կը գտնուէր, իսկ այսօր, գոհարանութեան իւրայատուկ օր է բոլորիս համար, նկատի ունենալով եկեղեցւոյ ծրագիրին իրագործման ընթացքը: Ան յոյս յայտնեց, որ քանի մը ամիս ետք, եկեղեցւոյ շինարարական աշխատանքները հասնին իրենց լրումին. Ս. Կարապետ եկեղեցին պիտի ըլլայ ոչ միայն Լաս Վեկասի, այլեւ Նեւադայի առաջին հայկական եկեղեցին: Սրբազան Հայրը

անգամ մը եւս երախտագիտութիւն յայտնեց բարերար Լէրի Պարնզի, Dream Fundին ու բոլոր բարերարներուն, որոնց նիւթական ու բարոյական աջակցութեամբ մարմնաւորեցաւ այս կեդրոնը: Ան մասնաւորաբար կանգ առաւ Լէրի Պարնզի նուիրաբերումի ոգիին առջեւ, շեշտելով, որ ան ո՛չ միայն նիւթական աջակցութիւն տրամադրեց, այլ նաեւ սիրտը դրած է այս ծրագիրին մէջ, եւ իբրեւ ֆալանքներով տարուած աշխատանքին, ան այսօր 250,000 տոլարի նոր նուիրատուութիւն մը կը կատարէ եկեղեցւոյ: Առաջնորդ Սրբազանը եզրափակեց մաղթելով, որ Ս. Կարապետ եկեղեցին ու անոր կողմին կանգնող Հայ Կեդրոնը ըլլան Լաս Վեկասի հայութեան լոյսի ու մշակոյթի փարոսը: Ներկաները ճաշակեցին նաեւ եկեղեցւոյ մանրատիպը ներկայացնող կարկանդակը, պատրաստուած՝ Տիկնի Ազնիւ Գասամեանի կողմէ:

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
ՆՈՐԸՆՏԻՐ ԿԱԶՄԸ**

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան երեքշաբթի, 4 Դեկտեմբերի երեկոյեան ընդունեց այցելութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան նորընտիր կազմին, գլխաւորութեամբ ատենապետին՝ Տիար Գառնիկ Աբրահամեանի: Հանդի-

պումին ներկայ եղան Կրօնական ժողովի ատենապետ Գեորգ. Տ. Միւռոն Մ. Վրդ. Ազնիկեան եւ Ազգային Վարչութեան դիւանը՝ Տիկին Ռիմա Պողոսեան, Տեաք Ճորն Չորպանեան, Մհեր Տէր Յովհաննէսեան եւ Թորոս Քէչէնեան:

Շրջանային վարչութեան անդամները, ընտրութենէն ետք, առաջին պաշտօնական այցելութիւնը կու տային Ազգ. Առաջնորդարան, ստանալու համար Առաջնորդ Սրբազանին օրհնութիւնը: Առաջնորդ Սրբազանը, իր կարգին, Անթիլիաս (Լիբանան) իր այցելութենէն վերադարձին, առաջին պաշտօնական ընդունելութիւնը կը շնորհէր Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչներուն:

Ողջոյնի խօսքերէ ետք, խորհրդակցութիւնները ընդգրկեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի յառաջիկայ աշխատանքները՝ մարզական, սկաուտական եւ դաստիարակչական գծերէն բնութիւնը վրայ, ու այս ծիրին մէջ՝ Ազգ. Առաջնորդարանին հետ գործակցութեան դաշտերը: Ծանօթ է որ յատկապէս սկաուտական աշխատանքներու դաշտին մէջ, Ազգ. Առաջնորդարանը Հ.Մ.Ը.Մ.ին հետ կը կիրարակէ «Ս. Մեսրոպ Մաշտոց» սկաուտական շֆանշանի ծրագիրը, մանչցըւած՝ Ամերիկայի Սկաուտական Շարժումին կողմէ. այս աշխատանքին մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը վստահի Ազգ. Առաջնորդարանի կազմած դաստիարակչական ծրագիրին: Նմանապէս, Հ.Մ.Ը.Մ.ի փափաքին վրայ, Նոյեմբերի առաջին Կիրակին կը նշուի իբրեւ յատուկ օր, յիշատակելու համար մարզական միութեան մեջեցեալները: Որոշումը առաջին անգամ ըլլալով գործադրուեցաւ այս տարի ու պիտի շարունակուի յառաջիկայ տարիներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչները Առաջնորդ Սրբազանին ու Ազգ. Վարչութեան անդամներուն ներկայացուցին նաեւ այն ծրագիրները, որոնք կը միտին մասնակցելով օժտել սեփական կեդրոններով, զարկ տալու համար մարզական եւ սկաուտական աշխատանքներուն: Խորհրդակցութեան միւս եղան այն մարտահրաւերները, որոնց դիմաց կը կանգնի նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ը, ի խնդիր նոր սերունդներու առողջ ու հայեցի աճումին:

Առաջնորդ Սրբազանն ու վարչութեան

անդամները յաջողութիւն մաղթեցին նորընտիր կազմին, իրենց առաջնութեան կենսագործման մէջ: Հրաժեշտի պահուն, Առաջնորդ Սրբազանը հիւր վարչականներուն նուիրեց Ազգ. Առաջնորդարանի նորագոյն հրատարակութիւններէն՝ Կարօ Պետրոսեանի «Հայեցի Կրթութիւն եւ Ճանապարհ» հատորէն օրինակներ:

ԴԵՍՊԱՆ ՃՈՆ ՀԵՖԸՐՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՅԱՐԿԻՆ ՏԱԿ

Լոս Անճելըս իր այցելութեան առիթով, Հայաստանի մօտ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ճոն Հեֆըրն Ուրբաթ, 7 Դեկտեմբերի յետմիջօրէին այցելեց Ազգային Առաջնորդարան ու անոր յարկին տակ ունեցաւ հանդիպումներ, որոնք երկարեցան մօտաւորապէս հինգ ժամերու վրայ: Դեսպանին կ'ընկերանային իր Տիկինը՝ Լիպի, եւ սփիւռքի հետ կապերու պատասխանատու ձեֆրի Բարեջան:

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան ու ժողովակալութեան ներկայացուցիչներ դիմաւորեցին դեսպանն ու ընկերակիցները: Առաջին հերթին, Առաջնորդ Սրբազանն ու դեսպանը առանձին հանդիպում մը ունեցան Առաջնորդ Սրբազանին գրասենեակին մէջ, ապա «Սիւլահեան» դահլիճին մէջ յարգելի հիւրերը հանդիպում ունեցան Կրօնական ժողովի ու Ազգային Վարչութեան ներկայացուցիչներու հետ: Կարճատեւ ընթրիքէ ետք, «Տիգրան եւ

Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ժողովրդային հանդիպում. հանդիսավարն էր Միացեալ Հայկական Հիմնադրամի նախագահ Տիար Յարութ Սասունեան:

Առաջնորդ Սրբազանը նշեց, որ հայութիւնը այս օրերուն կը յիշատակէ 1988ի երկրաշարժին զոհերը, իսկ 2012ը կը հանդիսանայ երեսան-Ուաշինկթըն կապերու հաստատման 20րդ տարեդարձը:

Դեսպանը, իր կարգին, լուսանկարներու ցուցադրութեամբ ընդհանուր գիծերու մէջ լուսաբանութիւններ տուաւ իր աշխատանքներուն եւ Հայաստանի տրամադրուած ամերիկեան օժանդակութիւններուն մասին: Յաջորդեց հարց-պատասխանի պահ մը, զոր վարեց Ազգ. Վարչութեան անդամներէն Տիկին Անի Մկրտիչեան-Կարիբեան:

Աւարտին, Առաջնորդ Սրբազանը դեսպանին նուիրեց «Կիլիկիոյ Փրկուած Գանձերը» հատորէն օրինակ մը, իսկ տիկնոջ՝ մարգարտեայ խաչ մը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՁԱՊԵՏ ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ Ի ՊԱՏԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս ծանօթ է, Հայաստանի վարչապետ Տիգրան Սարգսեան, նախարարական պատուիրակութեան մը ընկերակցութեամբ, Լոս Անճելըս այցելեց Դեկտեմբերի սկիզբը: Այս առիթով, պատուիրակութիւնը արժանացաւ շարժ մը պաշտօնական ընդունելութիւն-

ներու: Լոս Անճելըսի քաղաքապետ Անթոնիօ Վիարակոսա Կիրակի, 9 Դեկտեմբերի առաւօտուն, իր բնակարանին մէջ կազմակերպած էր ընդունելութիւն մը, որուն հրաւիրուած էր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան: Առաջնորդ Սրբազանը ներկայ եղաւ ընդունելութեան եւ փոխանցեց իր բարեմաղթութիւնները:

Նոյն օրը, կէսօրին, ի պատիւ Վարչապետին ու ընկերակիցներուն, ընդունելութիւն մը կազմակերպուած էր նաեւ Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Կեդրոնական Կոմիտէին կողմէ: Ներկայ եղան Առաջնորդ Սրբազանն ու Ազգային Վարչութեան ներկայացուցիչները՝ ատենապետուհի Տիկին Ռիմա Պօղոսեան եւ փոխ ատենապետ Տիար Հորն Չորպանեան: Հանդիպումը առիթ եղաւ գրուցելու Հայաստանի զարգացման ընթացքին ու կառավարական պատուիրակութեան Լոս Անճելըս առաքելութեան մասին: Առաջնորդ Սրբազանը արտասանեց սրտի խօսք, յաջողութիւն մաղթելով վարչապետին ու ընկերակից պատուիրակութեան, Միացեալ Նահանգներ իրենց առաքելութեան մէջ:

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ՆՈՒԷՐ ՄԸ՝ ԱԶԳ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ԵՐԿՐԴ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Չորեքշաբթի, 12 Դեկտեմբերի կէսօրին, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Ազգային Վարչութեան ատենադպիր Տիար Մեհեր Տէր Յովհաննէսեանի եւ ազնիւ Տիկնոջ՝ Սաթիկի, այցելեց Ազգային Մեսրոպեան երկրդ. Վարժարան եւ հիւրընկալուեցաւ

Տնօրէնութեան, ուսուցչական կազմին եւ աշակերտութեան կողմէ: Այցելութիւնը տեղի կ'ունենար ուրախ առիթով մը. Տիար Միքէլ Տէր Յովհաննէսեան բախտաւոր դուրս եկած էր ու շահած՝ վարժարանին կազմակերպած վիճակահանութեան գլխաւոր նուէրը՝ ինքնաշարժ մը:

Աշակերտները գեղեցիկ անակնկալ մը պատրաստած էին յարգելի հիւրերուն. անոնք երգերով ու արտասանութիւններով դիմաւորեցին Առաջնորդ Սրբազանն ու Տէր Յովհաննէսեան ամուլը, Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան տօներու նախօրեակին ստեղծելով հայկական մթնոլորտ, գործնապէս ցոյց տալով, որ մեր վարժարանները են ու կը մնան մեր մշակոյթի օճախները:

Ստեղծուած խանդավառ մթնոլորտը յուզում պատճառեց հիւրերուն. Տէր եւ Տիկին Միքէլ եւ Սաթիկ Տէր Յովհաննէսեան վիճակահանութեան պարգեւը ամբողջութեամբ՝ 15,000 տոլար, նուիրեցին վարժարանին, առ ի քաջալերանք անոր հայակերտումի աշխատանքին:

ԱՄԱՆՈՐԻ ԵՒ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ ՀԻՒՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՅԱՐԿԻՆ ՏԱԿ

Տարիներու բարի աւանդութիւն է, որ Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը, Ամանորի եւ Ս. Ծննդեան տօներու նախօրեակին, հիրընկալութիւն մը կազմակերպէ Առաջնորդ Սրբազանին, հոգեւորականաց դասու, Ազգ. Վարչութեան, Ազգ. Առաջնորդարանի յանձնախումբերու ներկայացուցիչներուն ու Առաջնորդարանի անձնակազմին համար:

Այս տարի, հիրընկալութիւնը տեղի

ունեցաւ Հինգշաբթի, 13 Դեկտեմբերի կէսօրին, Ազգ. Առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ, հովանաւորութեամբ եւ ներկայութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի եւ ժողովականութեան ու անձնակազմի անդամներու: Ճաշէն ետք, ներկաները մտերմիկ պահ մը բոլորեցին երգի ու մանրապատումներու մթնոլորտին մէջ: Սրտի խօսքեր արտասանեցին Կրօնական Ժողովի ու Ազգ. Վարչութեան ատենապետները՝ Գերպ. Տ. Միւռոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան եւ Տիկին Ռիմա Պօղոսեան, Տիկնանց Օժանդակ Մարմինի ատենապետուհի Տիկին Սալի Սրուբեան, Ազգ. Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինի, CASPSի, յանձնախումբերու եւ անձնակազմի ներկայացուցիչները:

Փակման խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազանը: Ան գնահատանքով արտայայտուեցաւ Տիկնանց Օժանդակ Մարմին հիւրընկալման ու ընդհարապէս ժաջան աշխատանքին մասին, ողջունեց բոլոր ներկաներն ու անոնց նուիրեալ ծառայութիւնները, Նոր Տարւան եւ Ս. Ծննդեան տօներուն առիթով բարեմաղթութիւններ ընելով՝ անդրադարձաւ մեր Թեմին ու ողջ հայութեան դիմագրաւած դժուարութիւններուն, յորդորեց բոլորը, որ անսակարկ նուիրումով եւ ամէն տեսակի դժուարութիւն յաղթահարելու աննահանջ կամքով շարունակեն մեր եկեղեցւոյ ու մեր ժողովուրդին ծառայական առաքելութիւնը: Ան մաղթեց, որ բանաստեղծին բառերով՝ յառաջիկայ նոր տարին վերջ տայ հայու ցաւերուն, չարը կորչի ու բարին բոյն դնէ մեր սիրտերուն: Հաւաքը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազանին «Պահպանիչ»ով: Ներկաները միասնաբար երգեցին «Կիլիկիա»ն:

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԸ Ա. ԾՆՈՒՆԴԻ
ՄԱՍԻՆ ԴԱՍԱՏՈՒ՝
ԱԶԳ. Վ. ԵՒ Ա. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ Ա. ԿԱՐԳԻ
ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ**

Ազգային վարժարաններու մեր աշակերտներուն համար, Ազգային Առաջնորդարանը դարձած է ուխտավայր: Տարուան ընթացքին, արտակարգ կարգի կամ այլ դասարաններու աշակերտներ կ'այցելեն Ազգի Տունը, կը հիւրընկալուին Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի կողմէ, կը ներկայացնեն գեղարուեստական յայտագիր ու մտերմիկ պահ մը կը բոլորեն անոր հետ:

Այս ծիրին մէջ, Ուրբաթ, 14 Դեկտեմբերին, ու տօնական օրերու նախօրեակին, իւրայատուկ պահ մը ստեղծուեցաւ Ազգ. Առաջնորդարանի յարկին տակ: Ազգ. Վահան եւ Անուշ Շամլեան վարժարանի Ա. Կարգի աշակերտները, ընկերակցութեամբ փոխտնօրէնուհի Տիկ. Ռիթա Գաբրիէլյանի, դասատուներուն եւ ծնողներու, այցելեցին Ազգային Առաջնորդարան եւ արտադասարանային կրօնի դասապահ մը ունեցան Առաջնորդ Սրբազանին հետ: Ինչպէս ծանօթ է, վարժարանը կը կիրարկէ «Սարոյեան» ծրագիրը, որ մանկավարժութեան արդի միջոցներ կ'օգտագործէ դասաւանդութիւններու համար, յատկապէս ի մտի ունենալով հայերէնով արանդուող դասանիւթերը հանելի ու մատչելի դարձնել աշակերտներուն: Նկատի ունենալով, որ այդ օրը յիշեալ աշակերտները իբրեւ դասանիւթ ունէին Յիսուսի ծնունդը, ուսուցիչները

յարմար նկատած էին, որ այդ պահը տեղի ունենայ Ազգ. Առաջնորդան այցելութեամբ եւ ուղղակի Առաջնորդ Սրբազանէն լսելով Յիսուս Մանուկի ծննդեան պատմութիւնը:

Ազգ. Առաջնորդարան ժամանման պահուն, շուրջ հարիւր աշակերտները եւ իրենց ուսուցիչները խումբ առ խումբ մտան «Ս. Տրդատ եւ Ս. Աշխէն» մատուռ, աղօթեցին, ապա, համախմբուեցան «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ: Աշակերտները պատրաստած էին գեղարուեստական յայտագիր մը. արտասանեցին, երգեցին, ապա, Առաջնորդ Սրբազանը հաղորդական եւ հասկընալի ռոնով մանուկներուն պատմեց Ս. Ծրննդեան գիշերուն դէպքերը: Առաջնորդ Սրբազանին բացատրութիւններուն ընկերացան Ս. Ծննդեան մասին լուսանկարներու ցուցադրութիւն՝ պաստառի վրայ:

Մօտաւորապէս մէկ ժամ տեւած այցելութեան արարտին, աշակերտները վերջին անակնկալ մը ըրին Առաջնորդ Սրբազանին. անոնք բերած էին նուէրներ: Առաջնորդ Սրբազանը իր կարգին մանուկներուն նուիրեց Յիսուսի ծնունդի պատմութիւնը եւ «Հայր Մեր» ընդգրկող յուշանուէր մը:

**Գ. ՊԵՏԻԿԵԱՆԻ «ԴԻՄԱՏԵՏՐՍ» ԳԻՐՔԻՆ
ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԵՍԸ**

Ազգային Առաջնորդարանի առաքելութիւններուն մաս կը կազմէ հայ մշակոյթն ու անոր նուիրուած ձեռնարկներու կազմակերպումը. իսկ նկատի ունենալով, որ 2012-ը նուիրուած է Հայ Գիրքին, այս տարուան մշա-

կութային գործունեութեան առանցքներէն մէկը նոյնիմէն գիրքն է:

Այս ծիրին մէջ, Զորեմբաքի, 19 Դեկտեմբերին, երեկոյեան ժամը 7-ին, Ազգային Առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ, «Ասպարէզ» օրաթերթի խմբագրութեան եւ Ազգային Առաջնորդարանի Մշակութային-Դաստիարակչական Յանձնախումբին կազմակերպութեամբ, տեղի ունեցաւ ծանօթ հրապարակագիր, ուսուցիչ ու գրող Գեորգ Պետիկեանի նորագոյն գիրքին՝ «Դիմատետրս» հատորին ողջունահանդէսը: Զեռնարկը կը վայելէր Թեմիս քարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի հովանաւորութիւնն ու ներկայութիւնը: Ներկայ էին Կրօնական Ժողովի ու Ազգային Վարչութեան անդամներ, գրողներ, մրշակոյթի գործիչներ եւ մեծ թիւով գրասէր հասարակութիւն: Հատորին ներկայացման կողմին, կիրարկուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր: Յանձնախումբը ձեռնարկը կազմակերպած էր իւրայատուկ ձեւով: Հանդիսականները, սրահ մուտքի պահուն, հիւրընկալուեցան պարմանուհի Թամար Զաւտարեանի դաշնակի վրայ նուագով:

Հանդիսավարն էր Դաստիարակչական-Մշակութային յանձնախումբի ատենապետ Տիար Հրայր Ճերմակեան, որ ողջունեց Առաջնորդ Սրբազանն ու ներկաները, եւ իբրեւ գեղարուեստական առաջին միջոցառում, հրաւիրեց ՀՕՄԻ Թալին մասնահիւղի շաքաթօրեայ վարժարանէն երկու աշակերտներ, որպէսզի երգեն մեծարեալ հեղինակի մէկ բանաստեղծութեան վրայ յօրինուած երգ մը: Այնուետեւ, ան հրաւիրեց «Ասպարէզ» օրաթերթի խմբագիր Արօ Պողիկեանը, որպէսզի խօսի հեղինակին մասին, իբրեւ խմբագիրի եւ հայ դպրութեան ծառայողի:

Արօ Պողիկեան նշեց, որ մեր հայկական կեանքին մէջ կան ծառայողներ, որոնք իրենց լուռ եւ հետեւողական աշխատանքով կը նպաստեն հաւաքական կառփի անիւրին թաւալումին: Անոնցմէ մէկն է Գեորգ Պետիկեանը, որ իր կարգապահ եւ բժախնդիր աշխատանքով կը նպաստէ այդ աշխատանքին:

«Դիմատետրս» հատորին բովանդա-

կութեան մասին խօսեցաւ քաղմավաստակ դաստիարակ Տիկին Լինտա Գանտիլեան, որ եղած է հեղինակին աշակերտներէն եւ այժմ իբրեւ ուսուցիչ կը պաշտօնավարէ Հայ Քոյրերու վարժարանին մէջ: Ան առաջին հերթին վեր առաւ Հալէպի դերն ու մթնոլորտը՝ Գեորգ Պետիկեան հեղինակին ու սերնդակիցներուն կազմաւորման մէջ, ապա որոշ մանրամասնութիւններով ներկայացուց գիրքին բովանդակութիւնը, որ կազմուած է 20 պատումներէ եւ հինգ մահագրութենէ: Լ. Գանտիլեան անդրադարձաւ հեղինակի գրական յատկանիշներուն՝ հաղորդականութիւն, մայրենիին հանդէպ սէր ու յարգանք, գուարթախոհութիւն եւ անձնական ապրումները անձնականէ անդին տարածով ներկայացնելու կարողութիւն: Ան նաեւ նշեց, թէ հեղինակը իր պատումներուն նիւթերը քաղած է Հալէպէն մինչեւ Տէր Զօր, Հայաստան ու այս ակերբը տարածուող միջավայրերէ եւ դէպքերէ, իւրաքանչիւրին պարագային յենելով իր զգացումներու, ապրումներուն, մտածումներուն ու կեանքի փորձառութիւններուն վրայ, առանց անտեսելու հայրենաբաղձութիւնը:

Երգչուհի Ծովիկ Նաշալեան ներկայացուց երկու երգ՝ «Կոունկ»ը եւ «Ով մեծասանց դու լեզուն»ն, երգեհոնի վրայ նուագակցութեամբ Յովիկ Քէօշկերեանի: Հայ Քոյրերու վարժարանէն խումբ մը աշակերտներ արտասանեցին Գ. Պետիկեանի հայ գիրքին նուիրուած մէկ բանաստեղծութիւնը:

Սրտի խօսք արտասանելու հրաւիրուեցաւ հեղինակը՝ Գեորգ Պետիկեան: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց ողջունահանդէսի կազմակերպիչներուն, Առաջնորդ Սրբազանին, Ազգ. Վարչութեան անդամներէն Տոբ. Տիգրան Պապիկեանի եւ բոլոր անոնց, որոնք իրականացուցին հայ գրողի մը գնահատման այս ձեռնարկը, ապա նաեւ գիրքին հրատարակման նպաստ քերողներուն, որոնց շարքին՝ երգիծանկարիչ Մասիս Արարատեանի, որ պատրաստած էր կողմի պատկերը: Գ. Պետիկեան խօսեցաւ գիրքի դերին ու արժեքին, ինչպէս նաեւ հեղինակի միտքին լեզուն ըլլալու գիրքին հանգամանքներուն մասին. ան անդրադարձաւ գիրքի եւ ընթերցումի կալուած-

ներուն մէջ հետզհետէ զգալի դարձող նահանջին մասին, ու իր խօսքը եզրափակեց շնորհակալութեան խօսք ուղղելով ընթերցողներուն ու այս հանդէսին ներկաներուն, որոնք քաջալերողի դիրքին վրայ կը մնան ու հաղորդակից են մեր գրաւոր մշակոյթին:

Յայտագիրի աւարտին, հանդիսավարը բեմ հրաւիրեց Առաջնորդ Սրբազանը, որպէսզի արտասանէ օրհնութեան ու գնահատանքի խօսք: Առաջնորդ Սրբազանը գոհունակութիւն արտայայտեց նման մշակութային ձեռնարկներու կազմակերպման համար, յիշեցնելով, որ Ազգ. Առաջնորդարանի այս սրահին նպատակներէն մէկն ալ մեր մշակոյթին ծառայութիւնն է:

Ան դրուատիքով անդրադարձաւ յայտագիրը մարմնաւորողներուն՝ Արօ Պօղիկեանի, Լինտա Գանտիլեանի եւ գեղարվեստական բաժնի մասնակիցներու ներդրումին մասին, նաեւ գնահատեց Դաստիարակչական-Մշակութային յանձնախումբի անդամները: Առաջնորդ Սրբազանը անդրադարձաւ նաեւ Գ. Պետիկեանի հետ շուրջ 40 տարիներու վրայ երկարող իր ծանօթութեան, սկսելով Անթիլիասի Մայրավանքի օրերէն, ապա նաեւ վեր առաւ անոր գրութիւններուն յատկանիշները, կանգ առնելով մասնաւորաբար անոնց դաստիարակիչ նկարագիրին ու զուարթախոհութեան վրայ:

Առաջնորդ Սրբազանը օրհնեց հայ գիրին ծառայողները, որոնց շարքին է մեծարեալ հեղինակը, յիշեցուց, որ Ազգ. Առաջնորդարանը, Հայ Գիրքի տարուան առիթով, լոյս ընծայած է շարք մը գիրքեր, որոնցմէ նորագոյնները՝ Ժագ Ս. Յակոբեանէն երկու հատորներ, որոնք լոյս տեսան անցեալ ամիս. շուտով պիտի կազմակերպուի նաեւ այդ հատորներուն շնորհահանդէսը:

Երեկոն վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազանին Պահպանիչով ու «Կիլիկիա»ի խմբերգումով:

Հետեւեցէ՛ք «Հորիզոն» եւ «USArmenia» պատկերասփիւռի Ազգային Առաջնորդարանի «Եկեղեցին Հայկական» շաբաթական յայտագրին, ուր ամէն Կիրակի, առաւօտեան ժամը 9:00-10:00, մեր հանդիսատեսներու կը փոխանցուին հոգեւոր պատգամ - քարոզներ, կ'ուսուցուի Աստուծոյ խօսքը եւ տեղեկութիւններ կը փոխանցուին Թեմիս կրօնական, եկեղեցական գործունէութիւններու իրադարձութիւններուն, ինչպէս նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկոյ Կաթողիկոսութեան մասին: Նոյն ծրագիրը կը սփռուի նաեւ ամէն Կիրակի, յետ միջօրէի ժամը 1:00-2:00, ICFN (International Christian Family Network), պատկերասփիւռի 382 կայանէն: Իսկ Ֆրեզնոյի մէջ, Կիրակի առտուններ՝ ժամը 9ին, յայտագիրը կը սփռուի ME TV կայանէն:

Please visit (www.radioaga.com) to view the program on Sundays 9-10:30am, and on www.youtube.com/westernprelacy

NEWS FROM THE WESTERN PRELACY - IN ENGLISH

PRELACY FAMILY REJOICES AT THE PRELATE'S NEW YEAR AND CHRISTMAS DINNER

- *MR. & MRS. EDDIE & TALIN AMROYAN HOST THIS YEAR'S DINNER*
- *NEW DONATIONS BY THE CAROLAN AND KHACHATURIAN FAMILIES*
- *"GAGIK AND KNARIK GALSTIAN MEMORIAL FUND" ESTABLISHED*

Sunday, January 6, 2013 was a most festive day for Armenians worldwide as faithful gathered with their families to celebrate the Birth and Theophany of our Lord Jesus Christ, exchanging good tidings of love, peace, and goodwill, and wishes for a blessed New Year. Western Prelacy faithful ceremoniously celebrated the Feast of the Nativity and Theophany beginning on Christmas Eve, Saturday, January 5th, with Divine Liturgy and the lighting of the candles service (Jrakalooys). H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian celebrated Christmas Eve service at St. Sarkis Church in Pasadena. The celebration continued the following morning with Divine Liturgy and the blessing of water in Prelacy Churches. The festivities continued in the evening at the annual "Prelate's New Year and Christmas

Dinner" where over 600 members of the Prelacy extended family gathered for an evening filled with tradition and merriment.

On Sunday morning, Prelacy Churches were filled to capacity as faithful gathered for Christmas service to collectively celebrate the Birth, Theophany, and Baptism of our Lord Jesus Christ. The Prelate celebrated Holy High Mass at Holy Martyrs Church in Encino where over 1,500 parishioners had assembled to partake in the joyous service and hear his spiritually uplifting sermon which centered on the tidings of peace, love, and humility brought to mankind by Christ's Birth. "Christ was sent to save man from sin. The good news of His Revelation came from Bethlehem but how will He be revealed in our lives and souls so that we too can receive His Light? The timeless message of the Nativity and Theophany can live in us when we lead our lives following to Christ", said the Prelate. Continuing his sermon, His Eminence reflected on the symbolic ceremony of the blessing of water, stating that through the Baptism of Christ, our Heavenly Father revealed His will and promise for mankind, and our Lord Jesus Christ demonstrated that He was ready to fulfill God's will and journey to the Cross to grant us redemption and salvation. The ceremony took place at the conclusion of Divine Liturgy, with Sunday School student Alexander Tavitian as the Godfather of the Cross.

In the evening, Prelacy benefactors, sponsors, friends, and dignitaries gathered at Holy Cross Cathedral "Bagramian" Hall in Montebello for the traditional Prelate's New Year and Christmas Dinner. Among the honored guests were Consul General of Armenia Grigor Hovhannissian with his wife, Consul General of Lebanon Johnny Ibrahim with his wife, Central Executive, Religious Council, and Executive Council members, Delegates, members of the ARF Central Committee, ARS, Homenetmen, Hamazkayin, and ANC, Board of Regents and Principals, Board of Trustees, and Ladies Guilds. Los Angeles City Council member Eric Garcetti was in attendance as a guest of the ANC Hollywood Chapter and St. Garabed Church. Glendale City Council

member Ara Najarian and Montebello City Council member Jack Hadjinian were among the public officials present.

The dinner was organized by the Prelacy Ladies Auxiliary and hosted by Mr. and Mrs. Eddie and Talin Amroyan. The Master of Ceremonies was Archpriest Fr. Vicken Vassilian, who ably fulfilled his responsibilities and added to the festive environment.

The official program began with the procession of the Prelate and Clergy members into the hall, candles in hand. It was a moving and heartwarming scene. With the hall illuminated only by candlelight, the crowd was still and followed attentively as the peaceful sound of Christmas hymns sung by the clergy filled the atmosphere. Very Rev. Fr. Muron Aznikian read the account of the Nativity of Christ from the Gospel of Luke, which was followed by the traditional wine and bread ceremony and the Prelate's invocation.

Master of Ceremonies Fr. Vicken welcomed the guests and conveyed his wishes for a happy New Year and a Merry Christmas. He then invited representatives from the Ladies auxiliary and Executive Council to in turn deliver their remarks. Mrs. Vartoug Avedikian, speaking on behalf of the Ladies Auxiliary, conveyed her well wishes for the New Year and for a joyous evening. Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian expressed thanks to the Prelate for his leadership and service, and addressing the guests thanked the vast Prelacy family for their ongoing support and encouragement.

Consul General Johnny Ibrahim thanked the Prelate for the invitation to participate in this beautiful tradition and reaffirmed that the Lebanese Consulate General remains a friend to the Armenian

people and is always ready to assist and collaborate with our community. Consul General Grigor Hovhannissian expressed joy for the opportunity to attend the dinner for the fourth year, thanked the Prelate and community for their warm hospitality and support throughout this tenure, and stressed the importance of working together for the progress of Armenia.

The annual Prelate's Christmas Dinner is a unique occasion for the community to hear directly the guiding words of His Holiness Catholicos Aram I, who each year communicates to the guests through this taped video message. After conveying his New Year and Christmas blessings and well wishes, His Holiness spoke on the message of Christmas, which he summed up with one simple yet powerful word, "Renewal". "God became man in Jesus of Nazareth in order to renew the human being. Renewal became one of the major foci of the life and the earthly ministry of Jesus Christ. Through His teachings, parables, and miracles, Jesus put a strong emphasis on the pivotal importance of renewal. In fact, renewal is a source of strength and

progress. Renewal ensures credibility, vitality, and creativity. And renewal generates trust, confidence. The absence of renewal in our individual and community life means stagnation, marginalization. Therefore, we must take renewal most seriously. Renewal of our faithfulness to our moral, spiritual, and community values, it's a must.

The evening also featured a cultural program of music and dance. Throughout the night, guests enjoyed traditional Armenian songs performed by the "Donagan" Band on traditional Armenian instruments. The newly re-organized Prelacy "Lousavorich" Choir, led by conductor Rev. Fr. Ghevont Kirazian, performed Christmas hymns, and two dances were presented by Hamazkayin "Barouyr Sevag" Chapter "Nairi" dance group, led by artistic directors Cathering Hairabedian and Ari Libaridian.

The highlight and conclusion of the evening was the Prelate's message.

His Eminence began his message by first thanking God for the blessing of welcoming another year and for the joyous occasion of gathering again as members of one family to celebrate the Glorious

Birth of our Lord Jesus Christ. As we start the New Year, our wish is for all your days to be filled with the timeless and spiritually uplifting Christmas tidings of love, hope, and peace, and for goodwill and harmony among men and nations, stated the Prelate. He conveyed thanks and appreciation to all those who contributed to the success of the evening, from Archpriest Fr. Vicken Vassilian, to the participants of the cultural program who added to the merry atmosphere, to all the guests whose continued presence at this wonderful annual tradition is regarded as a beautiful expression of their unwavering allegiance. "We are blessed to share this evening with our dearest benefactors, friends and supporters, and we thank you all for your ongoing support and encouragement of our mission".

The Prelate reviewed some highlights from the endeavors of the past year, among them the remarkable progress of the parish community of St. Garabed Church and Cultural Center of Las Vegas, who will be blessed with their own Church in just a few months, the recently installed freeway and street signs directing traffic to the headquarters of the Armenian Apostolic Church of the Western Region, and new publications in honor of the Year of the Armenian Book. His Eminence noted that the endeavors of the Prelacy are wide-ranging and ever-

expanding, and that we are thankfully able to fulfill all that we undertake owing to the hard work, collaboration, and support of our dedicated servants who devote their individual time and efforts for the collective good.

The Prelate took the opportunity to express gratitude to the evening's main sponsor Mr. and Mrs. Eddie and Talin Amroyan, to Patrons the Carolan Family, Hank Khachaturian and Family, Mrs. Alice Navasargian, and all the devoted sponsors whose names were noted in the program book. He then joyfully announced that Mr. and Mrs. Eddie and Talin Amroyan were donating \$25,000 to the Catholicosate Seminary, in addition to their \$75,000 donation as the evening's hosts. The Prelate had yet another big surprise, as he gratefully announced that the children of late Prelacy benefactors Mr. and Mrs. Gagik and Knarik Galstian, were donating \$150,000 to establish a new fund in their parents' memory. His Eminence thanked Mr. and Mrs. Eddie and Dr. Anna Galstian, Mr. and Mrs. Hovik and Seda Aghaian, and Mr. and Mrs. Armen and Aida Norhadian for their generosity and thoughtfulness, and announced that the room at the Prelacy which bears the name of their parents will be converted to a library in their honor and memory.

(See full text of the Prelate's message in the Armenian section).

The evening came to a close with the benediction by the Prelate and the collective singing of the Cilician and Pontifical anthems.

PRELATE CELEBRATES THE FEAST OF THE EXALTATION OF THE HOLY CROSS AT HOLY CROSS CATHEDRAL IN MONTEBELLO

On Sunday, September 16, 2012, the Feast of the Exaltation of the Holy Cross was celebrated in Prelacy Churches with Divine Liturgy, the Blessing of the Four Corners of the Earth service, and the blessing of basil. The Feast is also the name-day of Holy Cross Cathedral of Montebello.

On this occasion, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate celebrated Divine Liturgy, delivered the sermon, and conducted the blessing of madagh and basil at Holy Cross Cathedral.

As the choir sang the “Hrashapar” hymn, the Prelate was led in a procession onto the altar to begin the Liturgy.

The Prelate began his sermon by first giving a brief background on the various feasts celebrated in the Armenian Church dedicated to the Holy Cross, and on unique traditions of the Armenian Church with regards to the day’s Feast. Referring to the Holy Cross as the core of Christianity and the symbol of the promise of salvation, the Prelate reflected on the deep meaning and significance of the Cross to faithful Christians. “The Cross is the perfect demonstration of the immense depth of God’s love for us, His children. It signifies victory, a victory that we would be unable to win for ourselves, freedom from sin, and triumph over death. It is a weapon against enemies, protection for those who believe, and comfort to those who fear. It is life-giving, which indeed is a great message of hope for mankind”, stated the Prelate.

At the conclusion of Divine Liturgy, the Prelate conducted the Blessing of the Four Corners of the Earth, which is a ceremony of blessing and glorification to God for His bounty, His goodness and abundance throughout the world, and then blessed the basil which the faithful took home with them.

The Prelate was then led in a procession to “Bagramian” Hall where the blessing of madagh took place, which is the commemorating of the departed through requiem service.

A traditional luncheon followed at the hall organized by the Parish Ladies Guild.

Given that the Feast of the Exaltation of the Holy Cross is the first day of Sunday School classes after the summer break, Sunday school students participated in the Divine Liturgy of their local Churches and received Holy Communion to start the new academic year.

DONATIONS CONTINUE FOR THE SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND

As it is widely known due to the events unfolding in Syria, by the invitation of H.H Catholicos Aram I., the Syria Armenian Relief Fund has formed a joint committee in support of the Syrian Armenian Community. All the funds will go to the Catholicosate, which in return will be distributed to the people affected by the turmoil in Syria. Following the communique on August 15, 2012, many fundraisers have been completed, such as the first fundraiser by the Syrian Armenian Relief Fund (SARF) held on September 19, 2012, at the Phoenicia Restaurant in Glendale, including an event held on November 11th in Pasadena, which followed many more events in the future.

Contributions can be mailed to Syrian Armenian Relief Fund, P.O. Box 1948, Glendale, CA 91209-1948 or by credit card at www.SyrianArmenianReliefFund.org.

The Syrian Armenian Relief Fund's mission is to provide immediate assistance to the Syrian-Armenians, through the generous donations of the community in the Western United States, and the following network of churches, political parties and charity organizations, which operate in the region: Armenian Catholic Eparchy in North America; Armenian Evangelical Union of North America; Western Diocese of the Armenian Church; Western Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America; Armenian General Benevolent Union; Armenian Missionary Association of America;

Armenian Relief Society of Western U.S.A.; Armenian Democratic Liberal Party; Armenian Revolutionary Federation-Western U.S.A.; and Social Democrat Hunchakian Party-Western U.S.A.

LEBANESE CONSUL GENERAL VISITS THE PRELACY

On Thursday, September 20, 2012, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, welcomed to the Prelacy Consul General of Lebanon, The Honorable Johnny Ibrahim. St. Mary's Church Pastor Rev. Fr. Vazken Atmajian and Executive Council members Mr. Toros Kejejian and Mr. Vahan Bezdikian participated in the meeting.

The meeting was a continuation of the Consul General's previous visit to the Prelacy in May of this year. It was the third meeting between the Prelate and the Consul General since Mr. Ibrahim's appointment to the post earlier this year.

The discussion centered on situation in Lebanon and the general unrest in the Middle East region, and on the welfare of the Lebanese people in Lebanon and in the Diaspora. The Prelate highlighted the strong bond between the Armenian and Lebanese peoples, and reaffirmed the support of the Lebanese-Armenian community in the Western U.S. for their adopted homeland of Lebanon.

The Prelate commended Mr. Ibrahim for his meritorious leadership thus far as Consul General of Lebanon, wished him success and pledged the support of the Prelacy in his current and future diplomatic endeavors. The meeting ended with a mutual call for continued collaboration and support between the two communities.

**“YEAR OF THE ARMENIAN BOOK”
CELEBRATION CONTINUES WITH
THE PRESENTATION OF
DR. RUBINA PEROOMIAN’S
*THE ARMENIAN GENOCIDE
IN LITERATURE***

On Wednesday, September 26, 2012, the presentation of Dr. Rubina Peroomian’s latest book *The Armenian Genocide in Literature: Perceptions of Those Who Lived Through the Years of Calamity* was held at the Prelacy “Dikran and Zarouhie Der Ghazarian” Hall. The event was held under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and organized jointly by the Prelacy, Armenian Educational Foundation, and Hamazkayin Western Region. It was one of several undertakings celebrating the “Year of the Armenian Book” as proclaimed by H.H. Catholicos Aram I. Members of clergy were among the guests in attendance, as well as Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian, members of the Executive Council and community organizations.

The event began with welcoming remarks by MC Mrs. Dzovinar Melkonian, who then invited the evening’s first speaker UCLA Professor Dr. Hagop Koulloujian. Dr. Koulloujian gave an overview of Dr. Peroomian’s book, noting that foundation of the book is the correlation between calamity and literature, especially witness testimonies found in literature, and concluded his remarks by stating that this and similar books resonates in each of us the tragedies we have experienced as a people.

A cultural program followed, with a trio of Khachadourian pieces performed by pianist Mrs. Lydia Teloonts.

The MC then invited Dr. Peroomian to deliv-

er her remarks and thoughts. Dr. Peroomian first thanked the Prelate for hosting the event, the organizers for their efforts, and also the guests for their attendance and encouragement. She noted that Genocide research is an arduous process which she has dedicated herself too for many years. Dr. Peroomian also noted that it is an emotionally demanding process and one that requires the difficult task of setting aside personal emotions to complete the research accurately. She also iterated that in her research she does not aim to prove that the Genocide occurred, because it is already a proven fact documented in many historical books, memoirs, and other writings. Dr. Peroomian concluded by emphasizing that Genocide related literature and accounts must not be hidden away; we must not forget our past so that the memory and sacrifices of our martyrs are not forgotten.

The event concluded with the Prelate’s message and blessings. The Prelate began by first highly commending Dr. Peroomian for her latest achievement in preparing this important book. He lauded her valuable contributions to the advancement of Genocide research through her vast publications as a respected scholar and researcher, her important contributions to the education of our youth as the author of Hai Tad textbooks published by the Prelacy and other textbooks used by Prelacy Schools’ students, and her service to our Church and community as a former Executive Council and Board of Regents member. Reflecting on the event, His Eminence stated that the presentations brought forth witness testimonies through which we felt and relived the emotions of our martyrs, which serves to drive and motivate us even further to continue the struggle for our national rights and demands.

**NEWLY ELECTED ARS REGIONAL
EXECUTIVE VISITS THE PRELATE**

On Wednesday, September 26, 2012, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, welcomed members of the newly elected Armenian Relief Society-WR Regional Executive to the

Prelacy. The delegation was headed by Chairlady Mrs. Lena Bozoyan. The meeting took place at the “Sulahian” Reception Room, with the participation of Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian and members Mr. Toros Kejejian and Mrs. Ani Mgrdichian-Garikian.

The Prelate congratulated the members on their election to the ARS Regional Executive and wished them success in their new mission. Mrs. Rima Boghossian, as an ARS member herself, wholeheartedly congratulated the new members as well and wished them success.

The guests presented their upcoming endeavors, which encompass not only the Western United States but also Armenia, Artsakh, and Javakhk, and stated that they are ready to tackle new and future challenges which concern our community, specifically the instruction of our youth in our faith, family and moral values, language, culture, and heritage.

Also discussed was the long history of strong collaboration between the Prelacy and the ARS, with the Prelate affirming that the Prelacy is always ready to support the organization as needed because our nation and communities can only succeed with collective and united efforts.

PRELATE PRESIDES OVER FLAG RAISING CEREMONY AT ST. MARY’S CHURCH IN GLENDALE

On Sunday, October 7, 2012, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, presided over Divine Liturgy and delivered the sermon at St. Mary’s Church in Glendale.

The day’s Scripture reading was from the Epistle of Paul to the Corinthians in 2 Corinthians 13:5, which says, *“Examine yourselves as to whether you are in the faith. Test yourselves. Do you not know yourselves, that Jesus Christ is in you?—unless indeed you are disqualified.”* The Prelate expounded on this verse and invited the faithful to introspect and examine whether they are living Christ’s commandments daily and not the teachings of others, and urged them to live in the faith of our forefathers, enriched with the light of Christ, which the Apostles brought to our Armenian nation.

A special ceremony followed the service. Church Pastors, Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian, Board of Trustees members, Ladies Auxiliary members, Sunday School students, Homenetmen “Ararat” Chapter scouts, and faithful, gathered in the Church courtyard where the Prelate presided over the raising of the American, Armenian, and California flags on newly erected flagpoles sponsored by Mr. and Mrs. Hovik and Seda Aghaian in memory of their parents Yesai and Palig Aghaian.

Rev. Fr. Vazken Atmajian welcomed the attendees and thanked the sponsors for their generosity in sponsoring the new flagpoles.

The Prelate then blessed the flags, after which Homenetmen scouts raised them on the flagpoles. The singing of the American and Armenian national anthems by Sunday School students accompanied the ceremony.

Board of Trustees Chair Mr. Zareh Markarian delivered his remarks on this occasion, after which Sunday School students sang the Lord’s Prayer. His Eminence in his turn thanked all the benefactors who help the Prelacy flourish and commended especially the Aghaian and Galstyan fami-

lies for their generosity to the Prelacy and St. Marys' Church. A reception hosted by the Ladies Auxiliary followed.

**PRELATE WELCOMES
REPRESENTATIVES OF THE
KESSAB EDUCATIONAL
ASSOCIATION**

On Tuesday, October 9, 2012, board members of the Kessab Educational Association (KEA) of Los Angeles visited the Prelacy where they met with H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate. The delegation was headed by Chairlady Mrs. Esther Chelebian-Tognozzi. The members were Dr. Hrair Atikian, Mr. Hratch Majarian, Mr. Vartan Poladian, Mr. Soghomon Poladian, and Mrs. Anahid Yaralian. Rev. Fr. Ashod Kambourian participated in the meeting as well.

The guests had come to the Prelacy primarily to congratulate the Prelate on his re-election earlier this year. The visit was also an opportunity to exchange information on the endeavors of the Prelacy and the KEA. Also discussed was the unrest in Syria, which is affecting Armenians in Kessab and other regions. The members of the Kessab Educational Association reported on how they are helping their brethren in Syria, and expressed hope for peace to prevail in the country soon.

**EVENING SERVICE IN
CELEBRATION OF THE FEAST OF
THE HOLY TRANSLATORS**

On Saturday, October 13, 2012, the Armenian Apostolic Church celebrated what is regarded as one of its greatest feasts, the Feast of the Holy Translators. The feast celebrates the invention of the Armenian alphabet, the life of St. Mesrob Mashdots, Catholicos Sahak, and King Vramshabouh, and the culture and national benefits brought about by the work of the host of translators.

The eve of the Feast was celebrated on the evening of Friday, October 12, with a spiritually moving service held at Holy Martyrs Church in Encino, presided over by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and with the participation of Clergy members.

The Prelate began his sermon with the following prayer; "O Lord, through the Holy Translators divine knowledge and spiritual wisdom was spread throughout the Armenian Church, through which our nation was enlightened by knowing You and Your Word". "Tonight we observe the memory of our translator forefathers. This Feast is not only a religious feast, it is a national feast; a feast of identity and faith. Our translator forefathers established our national identity and formed the legacy for our future. By translating the Holy Bible, they brought the Word of God to our hearts and souls". His Eminence then reflected on the opening of the new academic year at the Seminary of the Catholicosate of Cilicia. He stated that students will soon return to the Seminary to convene the 83rd school year. "For years it was a tradition within our

Prelacy to celebrate the invaluable mission of the Seminary with a banquet held after evening services on the Feast of the Holy Translators.

Continuing his message on the legacy of our translator forefathers, the Prelate referred to them as “the faithful students of God’s Word and commandments”. Through their works and actions, they lived God’s Word and commandments, stated the Prelate. “St. Mesrob Mashdots, Catholicos Sahak, and King Vramshabouh were not only students, they became our greatest teachers so that we too could learn from them and live in their example. Today they remain our heroes of faith. They renewed and revolutionized the lives of the Armenian people and nation and brought us closer to God. God and the prophets spoke to our hearts and souls in our own Armenian language. Tonight is an opportunity for us to renew our pledge to remain the faithful students of God’s Word and commandments. This feast is an opportunity for parents also to renew their pledge to remain instructors of good for our youth. Whenever to set out to change, let us change for the positive; for the benefit of our Church and communities, and for the glory of God”. The Prelate concluded his message with a prayer asking for the Lord to have mercy on us. To cleanse and purify us, mind and soul, as we serve for the splendor of our faith, church, and most of all as we serve for His glory.

ANNUAL BOOK FAIR OF A.G. MINASSIAN SCHOOL IN ORANGE COUNTY

October is designated as Armenian Culture Month. Each October, the Administration and Parent-Teacher Organization of Ari Guiragos Minassian School in Orange County organize a book fair on the occasion of Armenian Culture Month and the Feast of the Holy Translators to celebrate our language and heritage and honor the legacy of our translator forefathers. This year’s book fair was held on Sunday, October 14, 2012, at “Gugasian” Hall.

The day began with Divine Liturgy at Forty Martyrs Church presided over by H.E. Archbishop

Moushegh Mardirossian, Prelate. A.G. Minassian School Kindergarten to fifth grade students attended the service and received Holy Communion.

After the service, the Prelate was led in a procession to “Gugasian” Hall where he conducted the blessing and opening ceremony of the book fair.

In her opening remarks Principal Mrs. Kohar Zaher reflected on the unique contributions of our translator forefathers in the preservation and fostering of our Church, language, and culture, then invited the Prelate to deliver his message to the parishioners and students.

Reflecting on the blessings granted to us by God, the Prelate noted that the greatest blessing and gift is the ability to lead with corresponding words and actions. And the foundation of this blessing is to demonstrate and express our abilities through good works, and not use them for destabilization. When they changed the lives of the Armenian people, they brought about a revolution; but it was a positive revolution for the betterment of our people, for the unity, strength and splendor of our people. They bequeathed to us national and spiritual riches, and bestowed upon us our Armenian identity, our national legacy. The book fair also featured an artistic program, presented by A.G. Minassian School students. Given that the year 2012 is the 500th anniversary of Armenian printing and also proclaimed the “Year of the Armenian Book” by His Holiness Catholicos Aram I, students presented the history of Armenian printing through a play. They also recited poetry dedicated to the Armenian language, book, and St. Mesrob Mashdots. At the conclusion of the program they sang a number of songs. Dressed in traditional Armenian garb, they were photographed in front of a depiction of an Armenian village, then listened to Armenian children’s stories presented by Ms. Taline Artinian. A reception followed, the proceeds of which will fully be allocated to assisting Armenian Schools in Syria.

IN CELEBRATION OF THE "YEAR OF THE ARMENIAN BOOK"

**PRESENTATION OF ALICE
NAVASARGIAN'S LATEST BOOK
*THE IMMORTALS***

In celebration of the "Year of the Armenian Book", on Thursday, October 18, 2012, the second in a series of literary luncheons was held at the Prelacy "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and organized by the Prelacy Ladies Auxiliary.

The event featured the presentation of author Mrs. Alice Navasargian's latest book *The Immortals: A Pictorial Anthology of Historiographic Works and a Brief History of Armenia and Armenians in Persia*. This is the author's third book devoted to Armenian contributions to the arts.

Prominent scholar and author Mr. Stepan Topchyan presented the book.

Among the guests in attendance were Crescenta Valley Pastor Rev. Fr. Ghevont Kirazian, Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian, sponsors, friends, and representatives of sister organizations.

The event began with welcoming remarks delivered by Ladies Auxiliary Chair Mrs. Salpi

Srourian, who then invited the Prelate for the invocation and the blessing of tables. Continuing her remarks, Mrs. Srourian noted that the day's event is among those organized by the Ladies Auxiliary in celebration of the "Year of the Armenian Book" as proclaimed by H.H. Catholicos Aram I. She concluded by giving a brief overview of Mrs. Navasargian's literary accomplishments, among them her third book *The Immortals*.

After lunch there was a brief cultural program during which Mrs. Srourian recited a poem by Barouyr Sevag. She then invited the day's keynote speaker to present the book.

Mr. Topchyan began by commending the book, noting that in addition to having historical and cultural significance, Mrs. Navasargian's latest book is of importance to the present day. In conclusion, Mr. Topchyan focused on portions of the book that are devoted to the contributions of Iranian-Armenians to our cultural and national life, which our people are generally not too familiar with, and closed his remarks by once again commending Mrs. Navasargian for bringing to life the message of our immortals. The Prelate first highly commended the Ladies Auxiliary for organizing important events such as this presentation. His Eminence then reflected on the book's important subject matter and the author's praiseworthy work in the preparation of the book. The Prelate continued his message by citing passages from one of Barouyr Sevag's poems, the message of which is that in our collective life it is not the "individual" but rather the individuals that make up the "collective" which brings about progress. It is not the "I" but the "We" that is important. This book, stated the Prelate, brings together individuals and represents their story as a collective. The Prelate highly commended Mrs. Navasargian for her work, which shows that she not only compiled in one volume the lives and stories of our immortals, but revealed the true depth of their message and legacy. "As we read and learn about our immortals, we must apply their message and build our national and religious legacy, be the preachers of those values and live our lives led by their example, with humility, the spirit of service, and love", concluded the Prelate.

Mrs. Navasargian was then invited to deliver her remarks on this occasion. The author first conveyed her thanks and gratitude to the Prelate and Ladies Auxiliary for their initiative to organize this event and for the successful outcome of the event. She also thanked Mr. Topchyan for his apt presentation, expressed appreciation to all those who contributed to the preparation of her latest book, and hoped that through this book she will have contributed to the familiarization and preservation of the Armenian history and heritage. In conclusion, she thanked the guests for the appreciation and encouragement of our culture and values they demonstrated by their attendance.

At the conclusion of the official program, the Prelate presented Mrs. Navasargian with a memento, and the Ladies Auxiliary presented the author with a bouquet of flowers.

HOLY MARTYRS CHURCH OF ENCINO CELEBRATES ITS 49TH ANNIVERSARY

Sunday, November 4, 2012 was a joyous and memorable day for Holy Martyrs Church of Encino as the parish community gathered to celebrate the 49th anniversary of the consecration of the Church.

The anniversary was observed with Episcopal Divine Liturgy celebrated by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, who also delivered the sermon and later conducted the blessing of madagh. Parish Pastor Rev. Fr. Razmig Khatchadourian assisted at the altar.

The Prelate began his sermon by giving thanks to Almighty God for the opportunity to collectively celebrate the name day of the Church, which coincides with All Saints Day. “The anniversary of this Church is a time to renew our pledge of service because it is also the feast of all saints who in their physical life devoted their lives to living God’s commandments and Word, and through their service our national saints formed the Armenian spirit, preserved the Armenian identity, and secured the eternity of the Armenian people so that today, through the Armenian Apostolic Church, we can live and serve with love and righteousness in the faith and example of our forefathers”. The Prelate joyfully noted that Sunday School students and Ferrahian School second grade class were in attendance, and wished that they grow with God’s grace and become intelligent, humble, and good adults through the instruction they receive from their parents and teachers. His Eminence also noted that hereafter, every year on the first Sunday of November requiem service will take place in Prelacy Churches to pray for the souls of Homenetmen members and honor their service and memory. At the conclusion of the service, the Prelate was led in a process to “Avedissian” Hall to bless the madagh prepared by the Parish Ladies Guild and donated by Mrs. Jeanette Zakari and Mrs. Diane Azizian in memory

of their loved ones. After the blessing His Eminence highly commended the Ladies Guild and Board of Trustees for their dedicated service for the splendor of the Church, and thanked all the sponsors and donors for their continued support and encouragement of the Church endeavors.

On Saturday, November 3rd, Church members gathered at “Avedissian” Hall for the 49th anniversary banquet which was held under the auspices of and with the presence of the Prelate and organized by the Pastor, Board of Trustees, and Ladies Guild. The evening began with welcoming remarks by Master of Ceremonies Mr. Nigol Manoukian. Remarks were also delivered by Fr. Razmig and Board of Trustees member Mrs. Maral Tarpinian. The M.C. then invited the Prelate to deliver his message. “Faith without work is dead”, stated the Prelate, and concluded his message by commending all the servants and volunteers who though their works strive for the advancement of the Church.

ARCHBISHOP GOMIDAS OHANIAN VISITS THE PRELACY

On Wednesday, November 7, 2012, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, welcomed to the Prelacy a senior member of the Holy See of Cilicia Brotherhood, H.E. Archbishop Gomidas Ohanian, who is currently on a brief visit to Los Angeles. Archbishop Ohanian was recently appointed by H.H. Catholicos Aram I to temporarily serve as Dean of the Venezuela Vicarage, where he has served in the past for many years. The visit was an opportunity to exchange information on the endeavors of their respective communities and to discuss general issues within the Armenian community. In conclusion, the Prelate wished Archbishop Ohanian success in his new mission. Archbishop Ohanian has served within the Holy See of Cilicia for over fifty years. His field of expertise is hymns, which he has taught for decades at the Seminary. He has also served in the Prelacy of Greece, and the Vicarages of Jezireh (Syria) and Venezuela.

46TH ANNIVERSARY OF THE ST. GREGORY CHURCH OF SAN FRANCISCO

On Sunday, November 11, 2012 the parish community of St. Gregory the Illuminator Church of San Francisco celebrated the 46th anniversary of the consecration of the Church.

The Prelate arrived in San Francisco on Saturday evening and had a meeting with the Pastor, Delegates, Board of Trustees, and affiliated bodies.

The Church anniversary was observed on Sunday with Episcopal Divine Liturgy celebrated by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, who also delivered the sermon. Parish Pastor Archpriest Fr. Khoren Habeshian assisted at the altar.

Addressing the Sunday School and Krouzian-Zekarian-Vasbouragan students in attendance, the Prelate stressed that their religious and national education will always remain the top priority, and that as our future religious, national, and community leaders, we will do our best to ensure that they receive the proper values, education, and training to lead our church and nation when the time comes. He commended the educators for their commitment to the mental and spiritual development and

growth of our youth, and congratulated and commended the Pastor, Board of Trustees, Delegates, Ladies Guild, Sunday School, and all affiliated bodies and volunteers for their devoted service to our church and community, encouraging them to continue to serve with renewed vigor and determination, and most importantly with love, unity, and harmony, for the splendor of the Armenian Apostolic Church and the Armenian nation.

The Prelate then turned to the day's Scripture reading from Luke 8:49-56. The first message, said the Prelate, is that our Lord possesses almighty power, even over death. Death is no match for the Giver of Life. The second message, is that faith in Christ's love and power is the best remedy, especially in times of trouble. Jairus' story teaches us to have faith even in the most difficult of situations; to go from fear to faith even when you are feeling hopeless. Our faith should be like that of Jairus. Our belief and faith must be in Him, knowing that He has the power to do whatever our request is, but the decision is His. In conclusion, the Prelate urged that faith and prayer become a way of life for each and every one of us. "The power and importance of faith and prayer cannot be overstated. Unceasing, incessant prayer is essential to the vitality of our relationship with our Lord. Following the service, the Prelate was led in a procession to the courtyard where the faithful participated in the singing of the Cilician and Armenian anthems.

The 46th anniversary luncheon followed at "Vasbouragan" Hall, during which Sunday School students presented a cultural program of spiritual songs and prayers. In his closing message, the Prelate highly commended Sunday School Director Mrs. Caroline Aristakessian and teachers, and urged parents to give special attention to the religious education of their children by enrolling them in Sunday School and setting a good example by attending Church services regularly themselves.

PRELATE WELCOMES ARTSAKH PRIMATE AND NATIONAL ASSEMBLY SPEAKER

On Friday, November 16, 2012, Primate of Artsakh H.E. Archbishop Barkev Martirosyan, and National Assembly Speaker the Honorable Ashot Ghulyan visited the Prelacy, accompanied by Permanent Representative of NKR in the U.S. Mr. Robert Avetisyan, Head of the Department of Multilateral Relations of the NKR Ministry of Foreign Affairs Mrs. Armine Aleksanyan, and Armenia Fund U.S. Western Region Chair Mr. Ara Aghishian. They were greeted by the Prelate, who was accompanied by Religious Council Chair Very Rev. Fr. Muron Aznikian and clergy, Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian, Vice-Chair Mr. George Chorbajian, member Mr. Vahan Bezdikian, and members of the Ladies Auxiliary.

Upon their arrival, the honored guests were led to the "St. Dertad and St. Ashkhen" Chapel for a prayer service. The visit continued at the "Sulahian" Reception Hall.

After welcoming the guests, the Prelate reflected on the importance of the Armenia Fund Telethon, which this year will benefit the development of Armenian villages and also the Syrian-Armenian community. He expressed his appreciation and commendation to Armenia Fund on their 20th anniversary and on the 15th annual Telethon,

and highlighted the applauded the will and spirit of the Armenian people to help one another through such endeavors. The Prelate also stated that by interesting coincidence, that weekend a memorial was planned for national hero Misak Torlakian, whose spirit could be felt during the Artsakh liberation struggle.

Mr. Ghulyan conveyed his appreciation for the warm welcome and for the Prelacy's continuous support through the annual Telethon. He conveyed the greetings of Artsakh's leadership and citizens, and stated that the contributions play a large part in the overall progress of the country and that Armenian and non-Armenian visitors alike are amazed by the advancements, especially given that the country was ravaged by war. Speaking of the government's immediate plans, Mr. Ghulyan reported that the revitalization of Shushi will gain impetus with the relocation of some government institutions and ministry departments to the region. A trade school will also open in the region, which will greatly contribute to the training and development of experts in specific trades. Mr. Ghulyan also stated that the revitalization of villages will encourage villagers to remain in their homes and not relocate to bigger cities, thus greatly benefitting and advancing the agriculture industry. He expressed contentment that the invisible wall surrounding Artsakh is beginning to crumble and that the country is step by step heading towards recognition and expanding its field of collaborative endeavors. In this regard, Mr. Ghulyan highly commended the support of the Diaspora, and especially the efforts of the Armenian National Committee. He spoke of the situation of Syrian Armenians who have relocated to Artsakh and the support they are receiving, noting that some have already began working in agriculture and can ultimately settle in Artsakh. In conclusion, Mr. Ghulyan once again thanked the Diaspora for its unwavering support, and presented the Prelate with a memento symbolizing the 20th anniversary of the Artsakh army's establishment.

Mrs. Rima Boghossian expressed pride and joy at the report of advancements being made in Artsakh, and conveyed her New Year well wishes to the guests.

Archbishop Barkev Martirosyan expressed his gratitude to the Diaspora communities for their continuous and dedicated support, and highlighting the value of unity stated that unanimity and the joining of hands is the key to success, to the overcoming of obstacles and reaching new heights. The collaborative spirit of the Armenian people, as witnessed each year through Armenia Fund, is the same spirit with which support was provided in the past to Lebanon and Iraq, and which this year will help Syrian Armenian community. Twenty years ago Artsakh was ravaged by war, stated the Primate, however today many of the wounds have already healed thanks to the united hands of the Armenian people.

Mr. Aghishian expressed thanks for the Prelacy's unwavering support and especially the enthusiastic support of Prelacy Schools' students to the Telethon.

On behalf of the Ladies Auxiliary, Mrs. Dzovig Zetlian gave a personal testimony of her recent visit to Artsakh and her impression, affirming that the support being provided has greatly contributed to the rebuilding and revitalization of the country. Mr. George Chorbajian conveyed his well wishes to the distinguished guests and through them to the leadership and people of Artsakh, stressing that the Diaspora will always stand behind our homeland.

At the conclusion of the visit, the Prelate presented the guests with two books, Hrair Hawk Khatcerian's photo book "Yergir 2 Yergir" and Garo Bedrosian's latest book "Journey to the Armenian Heritage".

PRELATE PRESIDES OVER MEMORIAL FOR NATIONAL HERO MISAK TORLAKIAN

On Sunday, November 18, 2012, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, presided over Divine Liturgy and delivered the sermon at Holy Cross Cathedral in Montebello.

The ARF Dro Gomideh had organized a memorial for Armenian national hero Misak Torlakian. The ceremonies took place under the auspices of the ARF Central Committee of the Western U.S. The memorial began at 10:00 a.m. with a graveside memorial prayer at Evergreen Memorial Park led by the Prelate. Holy Cross Cathedral Pastor Rev. Fr. Ashod Kambourian assisted in the service.

The Prelate then delivered the sermon at Holy Cross Cathedral, in which he spoke of greatness and humility, the message of the day's Scripture reading. The Prelate highlighted three important lessons from the Gospel reading: "The first is that the mission of the Incarnation was the humility of the Cross. The exalted, the ever living God, became a lowly creature in order to die for our sins. Out of His great love, the Almighty was determined to humble Himself and submit to death on the Cross. Second, is that the mission of Christians is the humility of service. If our vision of a successful life is to have power by receiving wealth and prestige and praise, we are very much like the disciples of our reading, and very much unlike our God. But if our vision is to reach out to the little people of the earth, those who are poor and needy and helpless and rejected by the high and mighty of the world, to spend and be spent for their sakes, to treasure and esteem them, then we have learned the ways of our God. Finally, the mission of the Church is the humility of love. Arrogance is not tolerated by our Lord. All believers in Jesus Christ are commanded to love each other in the same way that He has loved us, humbly and sacrificially. As we prepare to celebrate Thanksgiving and give praise and gratitude to Almighty God for His abundant blessings in our

lives, may we also remember that the Greatest of the great took the form of a servant to be born that first Christmas Day and in His example, may we learn to do nothing from selfishness or empty conceit, but with humility of mind regard one another as more important than ourselves".

Speaking on the 44th anniversary of the passing of national hero Misak Torlakian, the Prelate said, "Our history has been shaped by the valor of our heroes; heroes who experienced the sufferings of our people, and which impelled them to embark on a path of struggle to alleviate the plight of the Armenian people. We had heroes who fought covertly, but their efforts did not remain in obscurity and hidden from the pages of history. Rather, their efforts became a symbol and were transformed into timeless messages. Misak Torlakian was among the generation who witnessed and experienced the horrors of the Genocide and its aftermath, however through their deeds and actions, they bellowed like David of Sassoun that the Armenian nation is not dead, the Armenian people live and furthermore will demand justice for injustices suffered, will broadcast to the world the Armenian Cause, and send a message to advocates of truth and justice to honor their obligations and responsibilities. It is true that Misak Torlakian is remembered predominantly for his just act against Javanshir, just as our other avengers are remembered for their respective missions. However, the service of our heroes for the Armenian Cause is not limited to their one act. Misak Torlakian served and worked discreetly for the advancement of the Armenian Cause throughout his life, not for personal gain or recognition, but for his beloved organization, people, Armenian nation, and the Armenian Cause. May his memory remain ever blessed. May the legacy of our avengers live on forevermore. May his soul rest in peace. Amen."

After the service a memorial luncheon was held at "Tumanjian" Hall adjacent to the Cathedral.

After the blessing of the tables by the Prelate, Dro Gomideh representative Ara Malazian presented Misak Torlakian's life's work in English and Vatche Proudian in Armenian.

PRELACY PUBLISHES TWO NEW BOOKS BY JACQUES HAGOPIAN

In honor of the “Year of the Armenian Book” as proclaimed by H.H. Catholicos Aram I, throughout this year all Prelacies, including the Western Prelacy, have undertaken special events and projects to celebrate the Armenian Book and its role in our national life, especially in the lives of our youth. In addition, by the ordinance of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate and in conjunction with the Executive Council, the Prelacy has published and is currently publishing a number of books on this occasion.

The two latest books published are by renowned author Jacques Hagopian. The first is a book of poems dedicated to the Armenian book and language, and the second is a volume of the author’s research studies and memoirs. The Prelacy has previously collaborated with Mr. Hagopian on many occasions and has published a number of his works.

With these publications, the Prelacy aims to celebrate the value of the Armenian written word through which our history, language, and heritage is transmitted from generation to generation.

Please contact the Prelacy to purchase your copies of these latest books.

PRELATE CELEBRATES FIRST DIVINE LITURGY AT THE NEWLY CONSTRUCTED ST. GARABED CHURCH OF LAS VEGAS

- BENEFACTOR LARRY BARNES DONATES AN ADDITIONAL \$250,000

On Saturday, December 1st, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, arrived in Las Vegas to join the parish community in celebrating their achievements of the past year. Executive Council member Mr. Vahan Bezdikian accompanied the Prelate.

The Prelate presided over the year-end ban-

quet celebration, during which he announced that benefactor Mr. Larry Barnes was donating an additional \$250,000 on this joyous occasion.

Though the Church is still undergoing construction, on Sunday, December 2nd, Divine Liturgy was celebrated inside the Church for the first time by the Prelate using a movable altar on a “vemkar”. Among the faithful in attendance were Homenetmen scouts, who received Holy Communion from the Prelate.

The theme of the Prelate’s sermon was the hymn, “Heavenly King, preserve Your Church unshaken and keep in peace those who worship Your name”. The Prelate began his sermon by thanking God for the blessed day to celebrate Divine Liturgy inside the Church for the very first time, and emphasized that any task carried out with faith, love, harmony and collaboration, and that has the Lord’s blessing, will be successful.

For his message, the Prelate cited Matthew 16:18 where Jesus says to Peter, “And I also say to you that you are Peter, and on this rock I will build My church, and the gates of Hades shall not prevail against it,” stating that as the parish is in the process of building this Church, it is only fitting to reflect on this passage and to reflect on building our Churches, our lives, and our nations on a sure foundation. The Prelate noted that just as a building needs a solid foundation to remain strong, so does our Church; not the physical Church, but the Church as the Body of Christ. Jesus Christ is to the Church what the cornerstone or foundation is to a building, said the Prelate. He is the support, the essential component; Jesus is the Rock. Continuing his sermon, the Prelate stated that we are built on a foundation of the apostles and prophets, and that this is especially true of the Armenian Apostolic Church as our Church

was founded and established by the very apostles of Christ, the “First Enlighteners of Armenia” Saints Thaddeus and Bartholomew, whose Feast day was commemorated the day before. “The teaching of Christianity and the planting of faith in Armenia began in the first century with the Apostles Thaddeus and Bartholomew, who spread the Light and the Word of God throughout our nation. They shared the Word of God with the Armenian people, and that message spread from generation to generation. And so our Church was built on the Rock that is Jesus Christ, and has been preserved for centuries because it was built on a solid foundation. In conclusion, the Prelate stressed that as children of God and members of the Armenian Apostolic Church family, we are commissioned to continue the work of our first enlighteners, and wished that the legacy of Saints Thaddeus and Bartholomew inspire and impel us all to fulfill our Christian responsibilities with unwavering faith and love.

At the conclusion of the service, requiem prayers were offered for the soul of Seta Der Garabedian-Barnes. The year-end banquet celebration was held on Saturday evening, sponsored by Mr. and Mrs. Haig and Nora Atamian. Master of Ceremonies Mrs. Anahid Kadian welcomed the guests and invited Parish Council Chair Mr. Adroushan Armenian to deliver his remarks. Mr. Adroushan gave an overview of the construction project and thanked the Prelate and Executive Council for their supervision, support, and encouragement. Executive Council member Mr. Vahan Bezdikian congratulated and commended the mem-

bers of the parish community for their dedicated service, owing to which the community will have its own Church in a few months time, and noted that in a city known for its lights, the Church will be the center of the community from where spiritual light will radiate.

Certificates of commendation were then presented to community members Mr. Hagop Ooligian, Mrs. Siran Nersessian, Mrs. Seza Havonian, Mrs. Anahid Kadian, and Mrs. Diane Sousani for their dedicated service to the parish community. The Prelate was then invited to deliver his message.

“It is truly a great joy to be here with you today at this year end celebration banquet to celebrate the gifts of the Lord. Last week we celebrated Thanksgiving and gave thanks to God for all His blessings. Today is also a celebration of Thanksgiving for our Las Vegas community as we are witnessing the realization of our dreams, the completion of this Church. We are giving thanks to God for granting us this opportunity to build His House here in Las Vegas. We are giving thanks to God for our benefactor Larry Barnes, and praying for the soul of his late wife Seda. We are giving thanks to God for the Dream Fund. And we are giving thanks to God for the leadership of the Pastor and Parish Council and all the devoted members of this community. And what a celebration it is. We are ending this year with grateful hearts and thanksgiving. This is truly a year-end celebration for us all,” began the Prelate. “In just a few short months we will witness the completion of St. Garabed Church, which will be the first Armenian Church not only in Las Vegas but in the state of Nevada. This truly is a great accomplishment, not only for this parish community but for the Western Prelacy family as a whole, because we are members of one and the same family and the joy and pride of one member of that family brings equal joy and pride to the whole family.

In conclusion, the Prelate expressed how proud the Prelacy family is of this parish community and the example they have set for all, and prayed for God to bless them and lead them with His divine wisdom to the successful realization of this endeavor.

PRELATE WELCOMES NEW HOMENETMEN REGIONAL EXECUTIVE

On Tuesday, December 4, 2012, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, welcomed the Homenetmen Western Region newly-elected Regional Executive to the Prelacy. The delegation was led by Chairman Mr. Garnik Abrahamian. The Prelate was joined by Religious Council Chair Very Rev. Fr. Muron Aznikian and Executive Council officers Mrs. Rima Boghossian, Mr. Geore Chorbajian, Mr. Meher Der Ohanessian, and Mr. Toros Kejejian.

It was the first official visit of the new Regional Executive and the members had come to receive the Prelate's blessings. The members were also the first official guests of the Prelate since his return from Antelias where he was participating in meetings at the Catholicosate.

The guests reported on the upcoming activities and project of Homenetmen WR in the athletic, scouting, and educational realms, and the collaboration of the Prelacy in these areas. This decision was implemented for the first time this past November and will continue in the following years.

The guests also presented projects relating to individual chapters having their own centers to expand their athletic and scouting endeavors. Also discussed were general concerns regarding the education and instruction of our youth. The Prelate and Councils' members conveyed their well wishes to the new members in the fulfillment of their mission, and in conclusion the Prelate presented the guests with copies of Garo Bedrosian's latest book "Journey to the Armenian Heritage".

PRELACY HOSTS TOWN HALL MEETING WITH U.S. AMBASSADOR TO ARMENIA JOHN HEFFERN

On Friday, December 7, the Western Prelacy hosted a town hall meeting with U.S. Ambassador to Armenia John A. Heffern at the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall. The Ambassador was accompanied by his wife Libby and Mr. Jeffrey Paretchan, USAID Armenia Public Private Alliance Specialist and Diaspora Outreach Coordinator.

Upon his arrival the Ambassador had a private meeting with H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, in his office, after which they headed to the "Sulahian" Reception Room for a meeting with Religious and Executive Councils representatives.

The town hall began at 7:00 p.m. with welcoming remarks by United Armenia Fund President and California Courier publisher Mr. Harut Sassounian, who served as the evening's Master of Ceremonies. The Prelate then delivered his message in which he reflected on the 24th anniversary of the Armenia earthquake and the 20th anniversary of U.S.-Armenia relations.

Through a slide-show presentation, Ambassador Heffern presented the Embassy's mission goals in Armenia which are to help Armenia succeed as a democratic, prosperous, and secure country, and elaborated on the work the Embassy doing in various realms to achieve this goal. A question and answer session followed moderated by Executive Council member Ms. Ani Mgrdichian-Garikian. In conclusion, as a memento the Prelate presented Ambassador Heffern with the book "Rescued Armenian Treasures from Cilicia" and his wife Libby with a pearl cross.

ARTICIPATION IN RECEPTIONS FOR ARMENIA'S PRIME MINISTER TIGRAN SARGSYAN

Last weekend, Prime Minister of Armenia His Excellency Tigran Sargsyan visited Los Angeles where a number of receptions were held in his honor.

On Sunday, December 9, 2012, Los Angeles Mayor Antonio Villaraigosa hosted a brunch for the Prime Minister at Getty House, the official Mayoral residence. H.E. Archbishop Moushegh Mardirosian, Prelate, attend and conveyed his well wishes to the Prime Minister.

At noon, a reception was hosted by the ARF-WR Central Committee for the Prime Minister and his delegation. The Prelate attended this reception as well, accompanied by Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian and Vice-Chair Mr. George Chorbajian. His Eminence greeted the Prime Minister and his delegation by conveying welcoming remarks in which he wished the honored guest success in his mission.

AN EXEMPLARY GIFT TO THE MESROBIAN SCHOOL

On Wednesday, December 12, the Prelate, accompanied by Executive Council member Mr. Meher Der Ohanessian and his wife Satig, visited Armenian Mesrobian School in Montebello.

The visit took place on a happy occasion. Mr. Der Ohaneesian had recently won a raffle held by the School, the grand prize of which was a car.

The students welcomed the Prelate and Mr. and Mrs. Der Ohanessian with a cultural program of songs and recitations. Moved by the joyful New Year and Christmas atmosphere, Mr. and Mrs. Der Ohanessian announced that they were donating the value of the prize, worth \$15,000, to the School in support and encouragement of its mission in educating and instructing our youth.

PRELACY FAMILY NEW YEAR AND CHRISTMAS LUNCHEON

Each year on the threshold of the New Year and Christmas, Clergy, Executive Council members, Clergy, Councils, members of Prelacy committees, and staff join H.E. Archbishop Moushegh Mardirosian, Prelate, for a new Year and Christmas luncheon hosted by the Prelacy Ladies Auxiliary at the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall.

This year's luncheon took place on Thursday, December 13, 2012. The luncheon began with the invocation and blessing of tables led by the Prelate and with the participation of clergy members. During the lunch, guests exchanged well wishes to one another and participated in the singing of Christmas and traditional Armenian songs. Remarks and well wishes were delivered by Religious Council Chair Very Rev. Fr. Muron Aznikian, Executive Council Chair Mrs. Rima Boghossian, Ladies Auxiliary Chair Mrs. Salpi Ssourian, and representatives of Prelacy Committees, Board of Regents, Committee for Armenian Students in Public Schools, and staff.

In his closing message and benediction, the Prelate first conveyed his New Year and Christmas well wishes to all. He thanked the Ladies Auxiliary for hosting this annual luncheon and for their dedicated service throughout the year, and also thanked the members of the various committees present for their service. The Prelate reflected on concerns of the Prelacy and challenges facing the Armenian nation and people, emphasizing that we can overcome any and all obstacles with unwavering will, devotion, and unity. He concluded by wishing that the coming year be free of difficulties and full of

good. Guest also received illustrated color prints of the Lord's Prayer, and copies of Jacques Hagopian's new book recently published by the Prelacy in honor of the Year of the Armenian Book.

CHAMLIAN SCHOOL FIRST GRADE CLASS VISITS THE PRELACY

The Prelacy headquarters has become a pilgrimage site for students of Prelacy Schools who throughout the year visit with their principals and teachers. During these visits, students meet with H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and receive his blessings and message. They also present a cultural program of songs and recitations.

Continuing in this tradition, on Friday, December 14, 2012, Vahan and Anoush Chamlian first grade students visited the Prelacy accompanied by Vice-Principal Mrs. Rita Kaprielian, teachers, and parents. Given that the day's religion lesson was on the Birth of Jesus Christ, the teachers thought it appropriate for the students to spend time at the Prelacy and hear the story of His Birth directly from the Prelate. Upon their arrival, the nearly one hundred students were divided into groups and led to the "St. Dertad and St. Ashkhen" Chapel where they were photographed with the Prelate. They then gathered at the "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall where the students performed a cultural program. In a warm and familial environment, the Prelate then told the story of the Birth of Christ

through a slide-show presentation. The visit concluded with the students presenting the Prelate with gifts, and the Prelate presenting them with an illustrated cards of the Lord's Prayer card and the Birth of Christ.

PRESENTATION OF KEVORK BEDIKIAN'S LATEST BOOK AT THE PRELACY

The "Year of the Armenian Book" as proclaimed by H.H. Catholicos Aram I, was celebrated throughout the year at the Prelacy and its Churches with the publication of a number of books and events to present these new books to the public.

The latest of these events was held on the evening of Wednesday, December 19, 2012, at the Prelacy "Dikran and Zarouhie Der Ghazarian" Hall, where author and teacher Mr. Kevork Bedikian's latest book "Timadeds" (Facebook) was presented. The event was held under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and was organized by Asbarez newspaper and the Prelacy Education and Cultural Committee.

As guest entered the hall, they were pleasantly greeted by music played on the piano by youngster Tamar Chavdarian. Education and Cultural Committee Chair and Master of Ceremonies Mr. Herair Jermakian welcomed the guests and invited two Saturday School students from the ARS Taline Chapter to sing a song. The MC then Asbarez editor Mr. Apo Boghikian to present the author.

The book was presented by long-time educator Mrs. Linda Kandilian, who had been the author's students and is currently a teacher at Armenian

Sisters Academy. She first spoke of how Aleppo and its environment shaped the author and his generation, then presented synopsis of the book, which is comprised of twenty stories and five obituaries.

A cultural program followed, consisting of two songs presented by singer Dzovig Nashalian, accompanied on the piano by Hovig Keushgerian, and one of Kevork Bedikian's poems dedicated to the Armenian Book recited by a group of young students from Armenian Sisters Academy.

The author was then invited to convey his thoughts and remarks. Mr. Bedikian first thanked the Prelate and organizers, Executive Council member Dr. Dikran Babikian and all the guests in attendance for their support. He also thanked the individuals who contributed to his latest book, among them Masis Araradian who had prepared the front cover. Mr. Bedikian spoke of the role and value of books and how books are the language of the mind.

In conclusion, the Prelate blessed all those who serve for the advancement of the Armenian written word, among them Mr. Bedikian, and reminded the guests that the Prelacy this year published a number of books, most recently two new books by Mr. Jacques Hagopian, which will be presented in the near future. The event concluded with the benediction by the Prelate and the collective singing of the Cilician anthem. During the reception that followed, guests had the opportunity to converse with the author and purchase signed copies of his book.

Սիրելի Հայորդիք,

Հայ ժողովուրդի բոլոր գաւակներուն համար պարտականութիւն է հետաքրքրուիլ հայ եկեղեցիով եւ անոր շուրջ գործող կառոյցներով, ու իրենց կարելիութիւններով նեցուկ կանգնիլ անոնց բարգաւաճման եւ զարգացման աշխատանքներուն:

Մեր Ազգային Սահմանադրութեան համաձայն, իւրաքանչիւր հայ, որ ամբողջացուցած է 18 տարիքը, առանց որեւէ խտրութեան իրաւունք ունի անդամակցելու իր շրջանի եկեղեցիին, ներկայ ըլլալու անոր Անդամական ժողովներուն, ընտրելու եւ ընտրուելու:

Հետեւաբար, սիրելի ճնողներ եւ հաւատացեալ հայեր, կը թելադրեմք ու ջերմօրէն կը փափաքեմք, որ դուք ալ ձեր կարգին ազգային պարտականութիւն համարելով անդամագրուիք ձեր շրջանի ծիսական եկեղեցիին եւ ազգային եկեղեցական մեր ընդհանրական կեանքէն ներս դառնաք իրաւասու գործօն անդամ:

Dear Fellow Armenians,

It is the duty of all fellow Armenians to be concerned with the progress of all Armenian establishments, especially with the church and related institutions.

According to our National Constitution, all Armenians of the age 18 and above, without any kind of discrimination, have the right to become an active member of the church, to participate in our General Membership Meetings, to vote, to elect and to be elected.

We appeal and encourage young people and all of our parishioners, to fulfill their religious as well as national duties, to register and become standing active members of their parish church.